

**BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSİ DEĞERLERİNİN
YARATICI DRAMA YÖNTEMİ İLE ÖĞRETİMİ:
ÇEVİRİMİÇİ UYGULAMA**

Mehmet Akif YÜCEKAYA

**BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI
Tez Danışmanı
Doç. Dr. Mehmet GÜLLÜ**

Doktora Tezi-2021

**T.C
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

**BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSİ DEĞERLERİNİN YARATICI
DRAMA YÖNTEMİ İLE ÖĞRETİMİ: ÇEVİRİMİÇİ UYGULAMA**

Mehmet Akif YÜCEKAYA

**Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı
Doktora Tezi**

**Tez Danışmanı
Doç. Dr. Mehmet GÜLLÜ**

MALATYA

2021

İÇİNDEKİLER

ÖZET	vii
ABSTRACT.....	viii
SİMGE VE KISALTMALAR DİZİNİ.....	ix
TABLolar DİZİNİ.....	x
1. GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu.....	1
1.2. Problem Cümlesi.....	5
1.3. Araştırmanın Amacı.....	5
1.4. Araştırmanın Alt Problemleri	5
1.5. Araştırmanın Önemi	7
1.6. Araştırmanın Varsayımları	8
1.7. Araştırmanın Sınırlılıkları.....	8
1.8. Tanımlar.....	8
2. GENEL BİLGİLER	10
2.1. Değer.....	10
2.1.1. Değer Tanımı ve Özellikleri	10
2.1.2. Değerler Eğitimi ve Amacı	11
2.2. Değer Eğitimi Yaklaşımları	12
2.2.1. Değerlerin Doğrudan (Telkin) Öğretimi Yaklaşımı	12
2.2.2. Değerleri Belirginleştirme Yaklaşımı (değer açıklama).....	13
2.2.3. Değer Analiz Yaklaşımı.....	14
2.2.4. Ahlaki Muhakeme (Bütüncül Yaklaşım: Kohlberg'in Adil Topluluk Okulları) ..	15
2.3. Beden Eğitimi ve Sporda Değerler	17
2.4. Sporda Etik İlkeler	19
2.5. Fair-Play' in (Sportif Erdem) Tanımı ve Kapsamı	21
2.6. Olimpik Değer	21
2.7. Yaratıcı Dramanın Tanımı ve Özellikleri	22
2.8. Yaratıcı Dramanın Aşamaları	23
2.8.1. Isınma- Hazırlık Aşaması	24
2.8.2. Canlandırma.....	24
2.8.3. Değerlendirme	25

2.9. Yaratıcı Dramanın Yararları	25
2.10. Yaratıcı Dramanın Amaçları.....	26
2.11. Öğretim Yöntemi Olarak Yaratıcı Drama	26
2.12. Yaratıcı Drama ve Değer Öğretimi.....	27
2.13. Yaratıcı Dramada Kullanılan Bazı Teknikler	28
2.13.1. Doğaçlama	28
2.13.2. Rol Oynama	28
2.13.3. Öğretmenin Rolde Olması	29
2.13.4. Donuk İmge	29
2.13.5. İç Ses (Kafa Sesi).....	29
2.13.6. Rol İçinde Yazma	29
2.13.7. Pantomim	30
2.13.8. Rol Değiştirme	30
2.14. Uzaktan Eğitim	30
2.15. Uzaktan Eğitimin Tarihçesi	31
2.16. Beden Eğitimi ve Sporda Yaratıcı Drama ile İlgili Çalışmalar	31
2.17. Yaratıcı Drama ve Değerlerle İlgili Araştırmalar	33
3. MATERYAL VE METOT	39
3.1. Araştırma modeli	39
3.2. Çalışma Grubu	40
3.3. Veri Toplama Aracı	41
3.4. Çevrimiçi Uygulamalar.....	41
3.5. Çevrimiçi Yaratıcı Drama Etkinliklerine İlişkin İşlemler	42
3.5.1. Yaratıcı Drama Atölyelerinin Hazırlanması ve Uygulanması	42
3.5.2. Yaratıcı Drama Atölyelerin Yazılma ve Uygulanma Süreci	42
3.5.3. Yaratıcı Drama Atölyelerinin Amacı, Konusu ve Genel Özellikleri.....	45
3.5.4. Deneklerin Deneysel Çalışmaya Katılımlarına İlişkin Bilgiler	45
3.5.5. Araştırmanın Çevrimiçi Olarak Gerçekleştirilmesinin Avantajları ve Dezavantajları	46
3.6. Geçerlik Tehditleri ve Bunlara Yönelik Alınan Önlemler.....	48
3.6.1. İç Geçerlik Tehditleri ve Alınan Önlemler	48
3.6.2. Dış Geçerlik Tehditleri ve Alınan Önlemler.....	49
3.6.3. Alınan Diğer Önlemler	50
3.7. Verilerin Analizi	50

4. BULGULAR.....	52
5. TARTIŞMA	58
6. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	66
6.1. Sonuç	66
6.2. Öneriler	66
KAYNAKLAR	68
EKLER.....	87
EK- 1. Yaratıcı Drama Atölyeleri.....	87
EK- 2. Özgeçmiş.....	144
EK- 3. Beden Eğitimi ve Spor Dersi Değer Ölçeği	145
Ek- 4. Bilgilendirilmiş Gönüllü Onam Formu.....	146
EK- 5. Etik Kurul Raporu	148
Ek-6. MEB İzin Yazısı.....	149
Ek 7. Araştırmacının Yaratıcı Drama Liderlik Sertifikaları	150

TEŞEKKÜR

“Beden Eğitimi ve Spor Dersinde Yaratıcı Drama İle Değer Öğretimi” adlı tezimin ortaya konulması sürecinde desteğini her zaman fazlasıyla hissettiğim kıymetli danışmanım Doç. Dr. Mehmet GÜLLÜ’ ye, tez sürecimde bilgi birikimlerinden çok fazla istifade ettiğim değerli hocalarım Doç. Dr. Abdullah ATLI ve Doç. Dr. Yahya DOĞAR’ a

Akademik hayatım süresince bana yol gösteren, destek olan, çalışmalarımnda katkısı olan değerli hocam Doç. Dr. Sinan UĞRAŞ’ a

Yaratıcı drama atölyelerinin uygunluğu ve uygulanabilirliği ile ilgili danıştığım ve çok yoğun olmalarına rağmen değerli zamanlarını bana ayıran başta Prof. Dr. Ömer ADIGÜZEL hocam olmak üzere Doç. Dr. Pınar ÖZDEMİR ŞİMŞEK ve Dr. Öğretim Üyesi Nami Eren BEŞTEPE hocalarıma

Yaratıcı drama atölyelerini hazırlarken ve uygularken birikim ve tecrübeleri ile bana yol gösteren Çağdaş Drama Derneğ’in değerli eğitmenleri Bedia CİCİOĞLU, Koray BUDAK ve İbrahim TOPRAK hocalarıma

Bu süreçte fikirlerine danıştığım ve çalışmamda katkısı olan değerli arkadaşlarım Ahmet Enes SAĞIN ve Ömer KARABULUT ‘a

Akademik gelişimime katkıda bulunan tüm hocalarıma, yüksek lisans ve doktora dönem arkadaşlarıma, her zaman beni destekleyen aileme

Son olarak tezimin her safhasında yanımda olan, bana destek olup özveride bulunan ve bu süreci benimle birlikte yaşayan değerli eşim Selin YÜCEKAYA’ ya

Saygı ve teşekkürlerimi sunarım.

Mehmet Akif YÜCEKAYA

Malatya, 2021

ÖZET

Beden Eğitimi ve Spor Dersi Değerlerinin Yaratıcı Drama Yöntemi ile Öğretimi: Çevrimiçi Uygulama

Amaç: Bu çalışmanın amacı, beden eğitimi ve spor dersi değerlerinin yaratıcı drama yöntemi ve çevrimiçi uygulama ile 8. sınıf öğrencilerinin değer düzeylerine etkisini araştırmaktır.

Materyal ve Metot: Bu çalışmada deneysel yöntemlerden ön test – son test kontrol gruplu tasarım kullanılmıştır. Çalışmanın deney grubunda 24, kontrol grubunda 24 olmak üzere toplam 48 8. sınıf öğrencisi yer almıştır. Veri toplama aracı olarak “Beden eğitimi ve Spor Dersi Değerler Ölçeği” kullanılmıştır. Verilerin işlenmesinde ve analizinde SPSS 22 programından yararlanılmıştır. Verilerin analizinde yaratıcı drama yönteminin etkisini belirlemek için Bağımlı (İlişkili) Gruplar testi, gruplar arası karşılaştırmalarda Bağımsız (İlişkisiz) Gruplar t testi kullanılmıştır.

Bulgular: Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin son test puanları arasında tüm boyutlarda anlamlı bir fark bulunmuştur. Bu fark deney grubu lehinedir. Deney grubu öğrencileri ön test ve son test puanları arasında tüm boyutlarda anlamlı bir fark bulunmuştur. Bu fark son test lehinedir. Kontrol grubu öğrencileri ön test ve son test puanları arasında hiçbir boyutta anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Sonuç: Yapılan analizler neticesinde yaratıcı drama yönteminin uygulandığı deney grubu öğrencilerinin son test puanlarında spor kültürü değeri, sağlıklı yaşam ve beslenme değeri, dayanışma değeri, saygı değeri, milli kültür ve beraberlik değeri ve farkındalık değerlerinde anlamlı düzeyde bir artış görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: ortaokul, değerler, yaratıcı drama, öğrenciler, çevrimiçi uygulama

ABSTRACT

Teaching Physical Education and Sports Lesson Values by Creative Drama

Method: Online Application

Aim: The aim of this study is to investigate the effects of physical education and sports lesson values on the value levels of 8th grade students with creative drama method and online application.

Material and Method: In this study, pretest-posttest control group design from experimental methods was used. 48 8th grade students, 24 in the experimental group and 24 in the control group, were included. "Physical Education and Sports Lesson Values Scale" was used as a data collection tool. SPSS 22 program was used in the processing and analysis of the data. Dependent (Related) Groups t-test was used to determine the effect of creative drama method in the analysis of the data, and Independent (Unrelated) Groups t-test was used for comparisons between groups

Results: A significant difference was found between the post-test scores of the experimental and control group students in all dimensions. This difference is in favor of the experimental group. A significant difference was found between the pre-test and post-test scores of the experimental group students in all dimensions. This difference is in favor of the posttest. There was no significant difference in any dimension between the pre-test and post-test scores of the control group students.

Conclusion: As a result of the analysis, a significant increase was observed in the post-test scores of the experimental group students in which the creative drama method was applied, in the values of sports culture, healthy life and nutrition, solidarity value, respect value, national culture and togetherness value and awareness values.

Keywords: secondary school, values, creative drama, students, online practice

SİMGE VE KISALTMALAR DİZİNİ

N	: Kişi sayısı
X	: Aritmetik ortalama
Ss.	: Standart sapma
P	: Anlamlılık düzeyi
Cohen d	: Etki Büyüklüğü
Vb.	: Ve Benzeri
BESDDÖ	: Beden Eğitimi ve Spor Dersi Değer Ölçeği
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
IOC	: Uluslararası Olimpiyat Komitesi
IOGM	: İlköğretim Genel Müdürlüğü
TTKB	: Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı
BİT	: Bilgi ve İletişim Teknolojileri
LGS	: Liselere Giriş Sınavı
YDEP	: Yaşayan Değerler Eğitimi Programı
VDEDP	: Vatandaşlık ve Demokrasi Eğitimi Ders Programı

TABLULAR DİZİNİ

Tablo No	Sayfa No
Tablo 3.1. Araştırma Modeli	39
Tablo 3.2. Deney Grubu Öğrencilerinin Çevrimiçi Çalışmalara Katılım Çizelgesi	46
Tablo 3.3. Shapiro-Wilk normallik testi	50
Tablo 4.1. Deney ve kontrol grubu öğrencileri Ön Test Bağımsız (İlişkisiz) Gruplar T Testi Sonuçları	52
Tablo 4.2. Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin Son Test Bağımsız (İlişkisiz) Gruplar T Testi Sonuçları	53
Tablo 4.3. Kontrol Grubu Öğrencileri Ön Test ve Son Test Bağımlı (İlişkili) Gruplar T Testi Sonuçları	54
Tablo 4.4. Deney Grubu Öğrencileri Ön Test ve Son Test Bağımlı (İlişkili) Gruplar T Testi Sonuçları	56

1. GİRİŞ

Bu bölümünde araştırmanın gerekçesini oluşturan problem durumu, problem cümlesi, araştırmanın amacı, araştırmanın alt problemleri, araştırmanın önemi, araştırmanın varsayımları, araştırmanın sınırlılıkları ve tanımlara yer verilmiştir.

1.1. Problem Durumu

İnsanların bilimsel ve teknolojik gelişmelerin hızına ayak uydurmakta zorlandığı, bilginin hızla yayıldığı ve bilgiye ulaşmanın kolaylaştığı bir yüzyılda yaşıyoruz. Ancak bu durum bilimsel ve teknolojik gelişmeler sayesinde ulaşılan her bilginin doğru veya her gelişimin toplumun menfaatine olduğu anlamına gelmemektedir. Yani hızla gelişen ve değişen dünyamızda bilim ve teknolojinin faydalarından yararlanan bireyler maalesef bu süreçte birçok olumsuz hadiseyle de karşılaşmaktadır. Yaşanan bu değişim ve gelişmeler bireylerin sosyal ilişkilerini, aile yaşantılarını, eğitim hayatını ve değerlerini de etkilemektedir. Günümüz eğitim sistemleri çağın gereklerine ayak uydurmak için bireyin çok yönlü gelişimini destekleyen (bilişsel, duyuşsal ve devinişsel) çağdaş eğitim yaklaşımlarını benimsemektedir. Bu nedenle eğitim sistemleri öğrencilere bilgi ve beceri aktarmanın yanı sıra onlara toplumun değerlerini de aktarmanın yollarını arar.

Değer, toplumlar için vazgeçilmez olan ve her toplumun yapısında yer alan bir kavramdır. Toplumlar, sahip oldukları değerleri daima kendinden sonraki nesillere aktarma gayesi ve telaşı içinde olmuşlardır (1). Toplumun değer yargılarını bir sonraki nesle aktarmak eğitimin amaçlarından biridir. Bu değerler, eğitimciler tarafından hazırlanan programlar ve eğitimciler aracılığıyla açık veya örtük bir şekilde gerçekleştirilmektedir (2). Çocuklar okul öncesi dönemde ailelerinden, medyadan, akran gruplarından, oyun gruplarından, bakıcılardan, yerel toplumdan ve diğer kurumlardan değerleri öğrenmeye başlar (3). Okullar, çocuklara eğitim öncesinde ve eğitim-öğretim sürecinde öğrendiği değerleri anlamlandırmada ve yaşam boyu sürecek olan değer eğitimi alışkanlığını kazandırmada büyük bir öneme sahiptir (4). Değerlerin doğrudan ya da dolaylı olarak öğretildiği bir okulun başarısı güvenilir ve sağlam bir çevrenin yanında, sağlam değerlere sahip olmasının, öğrenciler açısından değerleri tanıma, özümseme ve yaşantı haline dönüştürmede güçlü bir etkisi vardır (5; 6). Bununla birlikte okullar; çocukların ahlaki yapılarını koruyan ve geliştiren, onları hayata hazırlayan (7), akademik açıdan başarılı bireyler yetiştirmenin yanında değerlerine

sahip bireyler ve toplumlar yetiştirmeyi hedefleyen (8), ahlak eğitimini planlı bir şekilde sunan ve çocuğun ahlaki gelişimine katkı sağlayan kurumlardır (9). Burada okulun değerler üzerinde ne kadar etkili olduğu ve değerler eğitiminin planlı bir şekilde okullarda yürütülmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

Değerler eğitimi, değerlerin kazanılması, içselleştirilmesi ve bireylerin karakterinin bir parçası haline getirilerek davranışa dönüştürülmesi için verilen, yaşam boyu süren ve bireylerin kendi değerlerini oluşturmalarına hizmet eden bir süreç olarak ifade edilmektedir (10, 11). Değerler eğitimi ile alakalı uygulamaların ülkemizde, 1995'te Birleşmiş Milletler'in 50. yıldönümü kutlamaları için organize edilen "Yaşayan Değerler Eğitim Programı (YDEP)" adlı uluslararası projeye dayandığı görülmektedir (12). Milli Eğitim Bakanlığı Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı valiliklere ve tüm okul müdürlüklerine değerler eğitimine yönelik etkinliklerin gerçekleştirilmesi ile ilgili bir genelge (13) göndermiştir. Kısa bir dönem önce güncellenerek tekrar yayımlanan temel eğitim programlarının tümünde değerler, öğretim programlarının ana odağını oluşturan ilkeler olarak belirtilmiş ve öğretim programlarının her birinde ve her bir biriminde ayrı ayrı kök değerler (adalet, sevgi, saygı, vatanseverlik, sorumluluk, öz denetim, yardımseverlik, dürüstlük, dostluk, sabır) vurgulanmıştır (14). 2023 Eğitim Vizyonu'nun, 21. yüzyıla dair eğitim önerisinde öğrencilere sadece beceri kazandırmanın hayata hazırlamada yeterli olmayacağı, bununla beraber insana ait yerel, evrensel, ahlaki, mesleki, millî, maddi ve manevi tüm değerleri kapsayan ve çevreleyen bir gelişme, ilerleme, değişim, olgunlaşma ve ahlak güzelliği kazandırmanın önemli olduğu vurgulanmıştır (15).

Değerler ve değerler eğitiminin her geçen gün öneminin artması yaşadığı toplumla bağımlı koparmayan, ulusal ve evrensel değerlere bağlı bireylerin yetiştirilmesine katkı sağlamaktadır. Değerler eğitimi her alanda olduğu gibi beden eğitimi ve spor alanında da üzerinde dikkatle durulan bir konudur. Spor değerleri, uluslararası sözleşmelerde kabul edilen, spor alanının temel ve özgün bir normudur. Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin 2010 tarihli yeniden düzenlenmiş Spor Etiği Kuralları ile ilgili Bakanlar Komitesi Tavsiye Kararı'nda spor etiği sadece bir davranış değil bir düşünme yolu olarak da ifade edilmiştir. Bu kararda hükümetlere, beden eğitimi ve spor müfredatına Spor Etiği Kuralları'nda belirtilen ilkelerin dâhil edilmesi için okul ve okul dışı eğitimden sorumlu yetkilileri teşvik etmeleri yükümlülüğü verilmiştir (16, 17). Toplumsal yaşamın düzenlenmesine, işleyişine önemli katkısı olan

değerler eğitiminin beden eğitimi ve spor dersinin müfredatına dâhil edilmesi kaçınılmaz olmuştur.

Milli Eğitim Bakanlığı, beden eğitimi ve spor dersi de dâhil tüm derslerin öğretim programlarında ortak değerler olarak “kök değerler” belirlemiştir. Bu kök değerler “adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik, yardımseverlik” değerleridir (18). Öğretim programında tüm dersler için bu değerlerin vurgulanması, üzerinde önemle durulması gerektiği anlamına gelmektedir. Bu kök değerler dışında öğretim programında her dersin yapısına ve özelliğine göre derste öğrencilere aktarılması istenen değerler vurgulanmıştır. Örneğin sosyal bilgiler dersinde kök değerler dışında “aile birliğine önem verme, bağımsızlık, barış, bilimsellik, çalışkanlık, dayanışma, duyarlılık, estetik, eşitlik, özgürlük ve tasarruf” değerleri de yer alır (19). Din kültürü ve ahlak bilgisi dersi öğretim programında ise “arkadaşlık, dostluk, saygı, sevgi ve kardeşlik bağlarını güçlendiren; şehitlik, gazilik, millet, vatan, bayrak” değerleri yer almaktadır (20). Bunun yanında 2017 yılında taslak olarak yayımlanan Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretimi Programı'nın (5-8. sınıf) kazanımları içerisinde adalet, dürüstlük, paylaşma, yardımseverlik, saygı, öz saygı, duyarlılık, eşitlik, vatanseverlik, tarihsel mirasa duyarlılık, doğa sevgisi, doğaya duyarlılık, sorumluluk, bireysel farklılıklara duyarlılık, çalışkanlık, sağlığa duyarlılık, kültürel mirasa duyarlılık, estetik değerler, kültürel duyarlılık, özgürlük, güven, çevreye duyarlılık ve sabır değerlerinin üzerinde durulması gereken değerler olarak belirtilmiştir (21).

Eğitim bireylerin sadece bilgilendirilmesini değil, bunun yanında bireylere daha kapsayıcı bir formasyon kazandırmayı, sadece zihinsel olarak değil, ahlaki, fiziksel, toplumsal, sivil olarak da insanları mükemmelleştirmeyi amaç edinir (22). Çağdaş eğitim yaklaşımları, öğrencilere bilgiyi ezberlemelerinden ziyade, bilgiye nasıl ulaşacaklarını öğreten bir anlayış sistemine temellendirilmiştir. Böylelikle bilginin keşfinin bizzat öğrenci tarafından gerçekleştirilmesini sağlayan birçok öğretim yöntemi ve modelinin gelişmesini de sağlamıştır. Bu eğitim yöntemlerinden biri de yaratıcı dramadır. Bireyi süreç içerisinde etkin kılan, bireyin yaparak ve yaşayarak öğrenmesine imkân tanıyan, öğrenme sürecinde kendini gerçekleştirme için ortam sunan, üretken ve yaratıcı bir birey olmasını sağlayan, kısaca bireyin her yönüyle gelişimini destekleyen bir yöntem olan yaratıcı drama kullanılmaya başlanmıştır (23). Yaratıcı drama çalışmalarında bireyler farklı sosyal rol ve sosyal problemi deneyimleme

imkânını bulur. Bu imkân sayesinde bireylerin farklı sosyal durumları canlandırarak toplumsal ilişkileri ve toplumu daha iyi anlamaları sağlanır. Bu etkileşimler esnasında problemlerin çözüm yolları da araştırılmakta ve bireyler problem çözmeye yönelik çalışmalarda tecrübe kazanmış olmaktadır (24). Bir yöntem olarak yaratıcı drama, sahip olduğu tekniklerden yararlanarak hem drama alanının içersindeki konuları hem de drama alanın içersinde olmayan konuları öğretmede kullanılır. Amaca uygun olan her eğitim konusu ya da her ders için bu durum geçerlidir (25).

Uzaktan eğitim; insanlara istediği yerde, istediği zamanda ve istediği yaşta, öğrenme imkânı tanıyan, geleneksel eğitimin sınırlılıklarını ortadan kaldıran planlı bir öğrenme-öğretme sürecidir (26). Uzaktan eğitim mevcut teknolojileri faydacı bir yaklaşımla işe koşarak öğreten, öğrenen ve öğrenme kaynakları arasındaki sınırlılıkları yok etmeye çalışan disiplinler arası bir alandır (27). Uzaktan eğitim çalışmaları çevrimiçi (online) veya çevrimdışı (offline) olarak gerçekleştirilebilir.

Aralık 2019'da Asya'da ortaya çıkan COVID-19 pandemisi Mart 2020'den itibaren dört ay gibi kısa bir zaman zarfı içersinde tüm dünyayı etkisi altına almıştır. Başta sağlık olmak üzere pedagojik, ekonomik ve sosyal bakımdan önemli değişikliklere yol açmıştır (28-30). Bu süreçte dünyadaki öğrencilerin büyük bir çoğunluğu, virüsün bulaşmasını yavaşlatmak ve sosyal mesafeyi korumak adına COVID-19 salgını sırasında okulun geçici olarak kapatılmasını tecrübe etmişlerdir (31). Zhong ve arkadaşları yaptığı çalışmada dünya genelinde 770 milyon kişinin pandemi nedeniyle eğitimin duraklamasından etkilendiğini ifade etmiştir (32). Bu süreçte ülkemizde öğrencilerin eğitim ve öğretimlerinin aksamaması için teknolojiden de faydalanarak uzaktan eğitimle, eğitim sürecine ara verilmeden devam edilmiştir. Bu süreçte öğrenciler çevrimiçi dersler ve eba tv'de yayınlanan dersler sayesinde eğitimine ara vermeden devam etmişlerdir. Uzaktan eğitim, teknolojik gelişmelerle birlikte ilerleyen; internet üzerinden çevrimiçi (online) ya da elektronik ortamların (e-öğrenme) kullanılması yoluyla çeşitli araçlarla gerçekleştirilerek öğrenme hedeflerine ulaşılması sürecidir (33).

Değerlerin her geçen gün öneminin arttırması ve eğitimin olmazsa olmazlarından olması, değerlerin öğrenilmesi, içselleştirilmesi ve davranışa dönüştürülmesi sürecini başlı başına eğitimin konusu haline getirmektedir (34). Beden eğitimi ve spor dersi öğrencilerin psikomotor, duyuşsal ve bilişsel gelişimine katkı sağlar. Beden eğitimi ve spor dersinin öğrencileri aktif kılması, yaparak-yaşayarak öğrenme ortamına sahip

olması, öğrencinin çok yönlü gelişimine katkısının olması, dersin önemini arttırmaktadır. Yaratıcı drama etkinliklerinin de beden eğitimi ve spor dersi gibi öğrencilere yaparak-yaşayarak öğrenme ortamı sunması, beden eğitimi ve spor dersi değerlerinin etkili ve kalıcı öğretilmesine ve öğrenilmesine katkı sunacağı beklenmektedir. Beden eğitimi ve spor dersi değerlerinin, yaratıcı drama yöntemi ile çevrimiçi uygulanmasının öğrencilerde kalıcı izli değer öğrenimine ve davranış değişikliğine yol açacağı düşünülmektedir.

Bu sebeple teknolojinin imkânlarından faydalanarak, yaratıcı drama yöntemini işe koşarak değer öğretiminin zoom platformunda uygulanmasının öğrencilere beden eğitimi ve spor dersi değerlerini daha etkili ve daha verimli kazandırılacağı düşüncesinden hareketle araştırmanın problem cümlesi aşağıdaki şekilde ifade edilmiştir.

1.2. Problem Cümlesi

Yaratıcı drama yöntemi ortaokul öğrencilerine beden eğitimi ve spor dersi değerlerini aktarmada etkili midir?

1.3. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmada ortaokul öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersi değerlerini geliştirmede yaratıcı drama yöntemi etkili midir? Sorusuna cevap aranmaktadır.

1.4. Araştırmanın Alt Problemleri

Belirtilen amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

1. Deney grubu ve kontrol grubu öğrencilerinin “BESDDÖ” saygı değeri alt boyutunda ön test puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?
2. Deney grubu ve kontrol grubu öğrencilerinin “BESDDÖ” farkındalık değeri alt boyutunda ön test puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?
3. Deney grubu ve kontrol grubu öğrencilerinin “BESDDÖ” milli kültür ve beraberlik değeri alt boyutunda ön test puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?
4. Deney grubu ve kontrol grubu öğrencilerinin “BESDDÖ” sağlıklı yaşam ve beslenme değeri alt boyutunda ön test puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?

5. Deney grubu ve kontrol grubu öğrencilerinin “BESDDÖ” dayanışma değeri alt boyutunda ön test puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?
6. Deney grubu ve kontrol grubu öğrencilerinin “BESDDÖ” spor kültürü değeri alt boyutunda ön test puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?
7. Kontrol grubu öğrencilerinin “BESDDÖ” saygı değeri alt boyutunda ön test puanları ile son test puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?
8. Kontrol grubu öğrencilerinin “BESDDÖ” farkındalık değeri alt boyutunda ön test puanları ile son test puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?
9. Kontrol grubu öğrencilerinin “BESDDÖ” milli kültür ve beraberlik değeri alt boyutunda ön test puanları ile son test puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?
10. Kontrol grubu öğrencilerinin “BESDDÖ” sağlıklı yaşam ve beslenme değeri alt boyutunda ön test puanları ile son test puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?
11. Kontrol grubu öğrencilerinin “BESDDÖ” dayanışma değeri alt boyutunda ön test puanları ile son test puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?
12. Kontrol grubu öğrencilerinin “BESDDÖ” spor kültürü değeri alt boyutunda ön test puanları ile son test puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?
13. Deney grubu öğrencilerinin “BESDDÖ” saygı değeri alt boyutunda ön test puanları ile son test puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?
14. Deney grubu öğrencilerinin “BESDDÖ” farkındalık değeri alt boyutunda ön test puanları ile son test puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?
15. Deney grubu öğrencilerinin “BESDDÖ” milli kültür ve beraberlik değeri alt boyutunda ön test puanları ile son test puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?
16. Deney grubu öğrencilerinin “BESDDÖ” sağlıklı yaşam ve beslenme değeri alt boyutunda ön test puanları ile son test puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?
17. Deney grubu öğrencilerinin “BESDDÖ” dayanışma değeri alt boyutunda ön test puanları ile son test puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?

18. Deneý grubu öğrencilerinin “BESDDÖ” spor költürü değeri alt boyutunda ön test puanları ile son test puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?
19. Deneý grubu ve kontrol grubu öğrencilerinin “BESDDÖ” sayđı değeri alt boyutunda son test puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?
20. Deneý grubu ve kontrol grubu öğrencilerinin “BESDDÖ” farkındalık değeri alt boyutunda son test puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?
21. Deneý grubu ve kontrol grubu öğrencilerinin “BESDDÖ” milli költür ve beraberlik değeri alt boyutunda son test puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?
22. Deneý grubu ve kontrol grubu öğrencilerinin “BESDDÖ” sağlıklı yaşam ve beslenme değeri alt boyutunda son test puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?
23. Deneý grubu ve kontrol grubu öğrencilerinin “BESDDÖ” dayanışma değeri alt boyutunda son test puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?
24. Deneý grubu ve kontrol grubu öğrencilerinin “BESDDÖ” spor költürü değeri alt boyutunda son test puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?

1.5. Araştırmanın Önemi

Tüm dünyada ve Türkiye’de spora katılım sürekli artmaktadır. Artan katılımıla beraber sporda rekabet ve profesyonellik de giderek hızlanmıştır. Bu durum sporda birçok şeyi kazanma-kaybetme üzerine kurgulanmıştır. Hal böyle olunca spor değerlerinin özümsemesi ve korunması daha fazla önem kazanmaya devam etmiştir. Geçmişten günümüze fair-play, olimpik değerler, sporda etik gibi kavramlarla spor değerleri sürekli vurgulanmıştır. Okullar, eğitim yoluyla öğrencilere istendik davranışlar kazandırmayı hedefleyen kurumlardır. Bu açıdan bakıldığında beden eğitimi ve spor değerlerinin okullarda öğrencilere kazandırılması önem arz etmektedir. Çünkü okullarımızda eğitim gören öğrencilerimiz bir gün karşımıza sporcu, taraftar, izleyici, antrenör, spor yöneticisi vb. olarak çıkmaktadır. Öğrencilerin duyuşsal, bilişsel ve devinişsel gelişimine katkı sağlayan yaratıcı dramanın beden eğitimi ve spor değerlerinin aktarımında yöntem olarak kullanılması, değer aktarımının etkililiği açısından önemlidir. Yaratıcı drama yönteminin uzaktan eğitimle uygulanması da ayrıca literatüre katkı sağlaması ve bundan sonra yapılacak çalışmalara örnek teşkil etmesi

açısından da önemli görülmektedir. Bu çalışmadan elde edilen veriler öğretmenlere, akademisyenlere, program hazırlayıcılara, spor camiasına fikir vermesi açısından önemlidir.

1.6. Araştırmanın Varsayımları

Öğrencilerin ön test ve son test ölçümlerinde ölçek maddelerine gerçeği yansıtan cevaplar verdiği varsayılmaktadır.

1.7. Araştırmanın Sınırlılıkları

1. Araştırma 2020-2021 eğitim öğretim yılı ikinci döneminde Adıyaman merkez ilçede yer alan, bir devlet okulunda 8. sınıfta öğrenim gören 48 öğrenci ile sınırlıdır.
2. Araştırmadan elde edilen bulgular, Beden Eğitimi ve Spor Dersi Değer Ölçeği'nin ölçtüğü niteliklerle sınırlıdır.
3. Çevrimiçi uygulanan yaratıcı drama yöntemiyle sınırlıdır.

1.8. Tanımlar

Değer: Belli bir davranış tarzının veya varoluş gayesinin bireysel ya da toplumsal olarak karşıt davranışlara tercih edilmesine dair kalıcı inanç olarak tanımlanır (35).

Değerler eğitimi: Değer eğitimi, eğitim programı aracılığı ile değerlerin güçlendirilmesini, aktarılmasını ve okul içersinde ahlaki bir iklimin oluşturulmasının yollarını aramaktır (36).

Yaratıcı drama: Yaratıcı drama doğaçlama, rol oynama vb. drama ya da tiyatro tekniklerinden faydalanarak, bir olayı, bir yaşantıyı, bazen soyut bir kavramı veya davranışı, geçmiş yaşantılarından yola çıkarak, bir grup çalışması içinde duygu ve deneyimlerin gözden geçirildiği oyun ve etkinliklerle canlandırıldığı bir süreçtir (37).

Beden eğitimi: Beden eğitimi bireylerin duyuşsal, bilişsel ve devinişsel alanlarının fiziksel aktiviteler yoluyla gelişimini sağlayan eğitim programlarının bütünleyici bir parçası olarak gösterilmektedir (38).

Uzaktan eğitim: Televizyon, telefon, radyo, video, bilgisayar, internet, mektup vb. araçlardan faydalanarak, öğretmen ve öğrencilerin birbirlerinden fiziksel olarak ayrı yerlerde bulunmalarına rağmen eş zamanlı veya eş zamansız olarak bir araya

gelmelerini sağlayan, 6đretme ve 6đrenmeyi kısmen veya tamamen gerçekleştiren 6đretim faaliyetlerinin t6m6 uzaktan eğitim olarak ifade edilir (39).

2. GENEL BİLGİLER

Araştırmanın bu bölümünde; değer kavramının tanımı ve özellikleri, değerler eğitiminin amacı, değer eğitimi yaklaşımları, beden eğitimi ve sporda değerler, sporda etik ilkeler, fair-play' in tanımı ve kapsamı, olimpiik değer, yaratıcı dramanın tanımı ve özellikleri, yaratıcı dramanın aşamaları, yaratıcı dramanın yararları, yaratıcı dramanın amaçları, yaratıcı drama ve değer öğretimi, yaratıcı dramada kullanılan bazı teknikler, uzaktan eğitim, uzaktan eğitimin tarihçesi, beden eğitimi ve sporda yaratıcı drama ile ilgili çalışmalar, yaratıcı drama ve değerlerle ilgili araştırmalar yer almıştır.

2.1. Değer

2.1.1. Değer Tanımı ve Özellikleri

Değerler, insanların davranışları için bir ölçek olarak aldıkları, arzu ettikleri ve inandıkları olguları ifade eder. Sosyal bilimlere Znaniecki tarafından kazandırılan değer kavramı, Latince “kıymetli olmak” veya “güçlü olmak” anlamlarına gelen “valere” kökünden türeyen bir kavramdır (40). Değer, özgürce seçilen, kıymet verilen, onaylanan ve tekrar tekrar ona ilişkin eylemde bulunulan şey olarak tanımlanır (41). Değerler davranışlara kılavuzluk eden, inanç ya da eylemlerin değerlendirilmesinde referans noktası olan, bir davranışa karar vermemizde etkili olan, belirli eylemleri iyi veya arzu edilir olarak tanımlayan ölçütler, bireysel kimliğe yakından bağlı olan prensipler, standartlar, idealler ya da yaşam duruşu olarak tanımlanır (3, 42). Bunun yanında değerler ile ilgili farklı tanımlama ve yorumlamalar da yapılmıştır. DeBono değerleri, kişilerin hayatında önemsendiği ve onun kararlarına/eylemlerine doğrudan etki eden düşünce veya eğilimler (43), Rokeach değerleri belli bir davranış tarzının veya varoluş gayesinin bireysel ya da toplumsal olarak karşıt davranışlara tercih edilmesine dair kalıcı inanç (35), Veugelers ve Vedder bir şeyin iyi ya da kötü olduğu ile ilgili yargılar olarak tanımlar (44).

Devamlılığı ve aktarımı son derece önemli olan ve on dokuzuncu yüzyıldan beri kullanılan değer kavramı, sosyolojik ve psikolojik açıdan özgürlük, sadakat ve gelenek gibi insanların sahip olmak istedikleri soyut ve istenilen şeyleri ifade eder (45). İnsan topluluğuna kimlik verme, bireyleri birbiriyle daha yakından ilişkilendirme, birbirinden farklı düşünen ve aynı şeyleri paylaşmayan sosyal gruplar arasındaki farklılıkları

vurgulayan (46) değer kavramı, aynı zamanda bir bireyi, grubu veya toplumu tanımak, tutum ve davranışlarının kökenini açıklamak ve bunların zaman içerisindeki değişimlerini izlemek, için kullanılan en önemli unsurlardır (47).

Değerler insanların duygu, düşünce ve davranışlarıyla yakından alakalı olan ve sosyal bilimcilere göre, insan davranışlarını açıklamada temel öneme sahip (48), davranışlarımıza rehberlik eden, düşünce ve eylemlerimize yön veren standartlar kümesi, toplum ve kültürü anlamlandıran ve bize özgü ölçütlerdir (49-52). Değerler; tutum ve davranışları etkileyen, kaynağı inançlara ve davranışlara dayanan (35), karakter oluşumu ve kişilik gelişiminin temellerini oluşturan (53), insanın kendini gerçekleştirmesini ve başkaları ile uyum ve işbirliği içerisinde yaşamasını sağlayan bir dizi sosyal ve ahlaki niteliği temsil eder (54).

2.1.2. Değerler Eğitimi ve Amacı

Bireyler; gelenekler, görenekler ve toplumsal kurallar yoluyla “iyi-kötü”yü ve “doğru-yanlış”ı ayırmayı ve kendi ahlâk ilkeleri doğrultusunda bir ölçü edinmeyi öğrenirler (55). Değerler eğitimi, bireylerin kendi içerisinde sahip oldukları değerlerin farkına varması, ihtiyaçları olan değerleri kazanması, içselleştirmesi ve davranışa dönüştürmesi sürecidir (11). Değerler eğitimi bireylerin sorumluluklarının gelişmesine ve toplumsal uyumuna katkı sağlamak için bireylere hayat boyu süren eğitim anlamına gelir (56). Değer eğitimi, eğitimde değerlerin güçlendirilmesini, aktarılmasını ve okul ortamında ahlaki bir iklimin oluşturulmasının yollarını aramaktır (36). Değer eğitim süreçleri ve öğretim faaliyetleri birbirlerine kenetlenmiş olduğundan, tüm öğretim süreçlerinin bireylerin değerlerini yansıttığı kabul edilir (57).

Dünya ülkelerinin çoğunda olduğu gibi Türkiye’de de insani değerlerde bozulmalar gözlenmektedir. Bu olumsuz durum, tüm insanlığı tehdit eder seviyeye ulaştığından, tüm dünya bu olumsuz durumu olumluya çevirmek için bir arayışa girmiştir. Bu arayışın sonucu olarak “değerler eğitimi” diye adlandırılan yeni bir eğitim modeli öngörülmüştür (11). Bir toplumun bozulmadan varlığını sürdürebilmesi, değişen koşullara uyum sağlayabilmesi ve gelişebilmesi için değerler eğitimine ihtiyaç duyulmaktadır (58).

Tillman değerler eğitiminin amaçlarını şu şekilde açıklamıştır:

- Bireylerin farklı değerleri tanımalarına ve onlar hakkında düşünmelerine yardımcı olmak, dünyayı, toplumu, kendilerini ve diğerlerini ifade etmelerine yardımcı olmaktır.
- Diğer insanlara karşı daha anlayışlı olmayı ve sorumluluk duygusunu geliştirmektir.
- Bireylerin kişisel, sosyal, ahlaki ve dini değerleri seçmelerine yardımcı olmak ve onları geliştirmek için ne yapabileceklerini bilmelerine yardımcı olmaktır.
- Eğitimcilerin ve ebeveynlerin eğitimi hayat boyu bir faaliyet olarak görmelerine yardımcı olmaktır (59).
- Değer eğitiminin amaçlarını Lovat ise şu şekilde açıklamaktadır:
- Öğrencilerin doğal hayatının ve kültürlerinin getirdikleri doğrultusunda barış, sevgi ve huzur dolu bir dünya kurmalarını sağlamaktır.
- Öğrencilerin öğrendikleri değerleri alt kuşaklara aktarmalarını sağlamaktır (60).

2.2. Değer Eğitimi Yaklaşımları

2.2.1. Değerlerin Doğrudan (Telkin) Öğretimi Yaklaşımı

Telkin etme yaklaşımı 1970'te Blanchette ve arkadaşları tarafından geliştirilmiştir (61). Bu yaklaşım, kendinden sonraki nesillere ahlaki değerleri doğrudan aktararak, bireylerin davranışlarını istedikleri yönde şekillendirme ve iyi alışkanlıklar kazandırma görev ve sorumluluğu inancını temel alır (3). İnsanlık, tarih boyunca, bir sonraki neslin davranışlarına şekil vermek amacıyla öğüt ve telkin yöntemini kullanmıştır. Bu yaklaşımda aktarmak istediğiniz değeri yeterince tekrar eder ve söylerseniz eninde sonunda insanlar sizin istediğiniz gibi davranacaktır varsayımı vardır (62). Bu yaklaşımda amaç toplum tarafından belirlenen, arzu edilebilir, iyi alışkanlıklar edinmesine yardımcı olacak değerleri aktarmak, içselleştirilmesini ve korunmasını sağlamaktır (63-65). Bu da sık tekrar, değere vurgu ve davranışçı yaklaşımlar kullanılarak değerlerin pekiştirilmesiyle gerçekleştirilebilir. Burada kazandırılmak İstenilen davranışlar onaylanır ve takdir edilir, istenilmeyen davranışlar eleştirilir ve cezalandırılır (66). Öğretim sürecinde öğretmen tarafından belirlenen değerler (44),

program ve materyaller aracılığı ile somutlaştırılarak aktarılır. (62). Değerlerin aktarımında masallar, fabllar, şiirler, ahlaki mesaj veren hikâyeler kullanılır (67).

2.2.2. Değerleri Belirginleştirme Yaklaşımı (değer açıklama)

Bu yaklaşım telkine dayalı değer öğretiminin etkisini kaybettiği varsayımından hareketle Simon ve arkadaşları tarafından geliştirilmiştir. Yaklaşım 1960'ların sonu ve 1970'li yıllarda özellikle ABD'de daha fazla etkili olmuştur. Simon ve arkadaşlarına göre genç bireyler öğretmen ve velilerinin dışında, sanat dünyasının yıldızlarından, akran gruplarından, yazılı basından, televizyondan, sinemadan etkilenmeye başlamıştır. Seçeneklerin fazla olması karar verme sürecinde bireyin kafa karışıklığı yaşamasına, iyiyi seçme sürecini kavrayamamasına sebep olmaktadır. Kendi değerlerinin farkına varmayan bireyler karar verme sürecinde propagandanın ve akran gruplarının etkisine maruz kalmaktadır (68, 69). 1960'lı yılların sonlarından 1980'li yılların ortasına kadar etkili olmuş bir değer öğretim yaklaşımıdır (70). Değerler kabul veya reddedilebilir, üzerinde tartışılabilir ve karar verilebilir olduğundan objektiftir. Değer yargılamaları da kişilerin kendi kendini yönetmesi, kişilerin neleri reddetmesi veya kişilerin neleri takdir etmesi gerektiği arasında köprü kurar (71). “Değerlerin açıklığa kavuşturulması için insanların amaçlarını, yönelimlerini ve önceliklerini tanıması ve oluşturması; amaçlarına, yönelimlerine ve önceliklerine ulaşmak için seçim yapması ve karar alması ile amaçlarına, kararlarına ve önceliklerine ulaşmak için belirledikleri seçimleri ve aldıkları kararları uygulamak için tasarlanmış danışmanlık yaklaşımıdır” (72). Diğer taraftan değer açıklama yaklaşımının bir amacı da, öğrencilerin sahip oldukları değerlerin farkına varmalarını sağlamak, bu değerleri tanımlamak, değerler arasındaki ilişkileri fark ettirmek, değer çatışmalarını ortaya çıkartıp bu çatışmaları çözmek, öğrencilerin kendi değerlerini başkalarıyla paylaşmalarını sağlamak ve kendi değer sistemlerine göre davranmaları konusunda öğrencileri cesaretlendirmektir (63). Bu yaklaşımda amaç kişinin sahip olduğu değerlerinin farkına varması için yardım etmektir. Bu yaklaşım bireylerin kendi değerlerini açık bir şekilde anlamadığı varsayımına dayanır (62). Brimi öğretmenlerin kurgusal durumlar sunması ve bunun sonucunda öğrencilerin bu durumlarda ortaya konabilecek olası davranışları tartışması ve karar vermesi bu yaklaşımın temelini oluşturur (73).

Yani, öğretmenin rolü kolaylaştırma ve liderlik etmektir. Bir başka deyişle öğretmen, uygun bir sınıf iklimi oluşturarak öğrencilerin kendi değerlerinin farkına

varmalarını sağlar. Öğrenciler de öğretim süresinde aktif olarak çalışır ve derslere katılarak etkinlikleri kendileri başlatırlar. Çünkü yaklaşım, öğrencilerin kendi değerlerini kendilerinin belirginleştirmelerini ve böylece anlayışlarını arttırmalarını istemektedir. Bu kapsamda öğrenciye düşen görevler; etkinliklere katılma, fikirlerini sunma, durumları değerlendirme, diğer öğrencilerin fikirlerini dinleme ve sınıf arkadaşlarının fikirleri ile kendi fikirlerini karşılaştırmaktır (74).

Değer açıklama yaklaşımı ana 3 aşama ve alt yedi aşamadan oluşur (68, 75, 76).

a) Seçme

1. Değerlerin özgürce seçimi
2. Mevcut seçenekler arasında değerlendirme yapma ve alternatifler oluşturma
3. Alternatiflerin olası sonuçlarını düşünerek seçimler yapma

b) Ödüllendirme

4. Seçtiği değerde tatmin olma
5. Seçtiği değeri açıkça paylaşabilme ve onaylanma

c) Hareket

6. Seçtiği değere uygun davranma
7. Yaşamın tümünde tutarlı olarak sürdürme

Basamakların uygulanması sonucunda bireylerin değerlerini açıklığa kavuşturması ve kendi yaşantıları yoluyla değerleri içselleştirmeleri sağlanır.

Simon ve arkadaşlarına göre, değer belirginleştirme yaklaşımı; öğrencilerin daha amaçlı ve daha üretken olmasına, eleştirel düşünme becerisini daha netleştirmelerine ve birbirleriyle daha iyi ilişkiler kurmalarına yardım eder. Bu yararlar, aynı zamanda yaklaşımın amaçlarını oluşturmaktadır (68).

2.2.3. Değer Analiz Yaklaşımı

Bu yaklaşım, değer belirginleştirme yaklaşımında akla verilen önemi bir adım daha ileri götürerek olayları, mantıksal analiz çerçevesinde değerlendirmektedir. Değer belirginleştirme yaklaşımında, bireyin mantıksal olarak seçtiği seçimin çevresi tarafından onaylanması önemli iken bu yaklaşımda, durum ve olayların bireyi ilgilendiren sonuçları önemlidir. Kişi kendi bakış açısı ile sonuçları olumlu olan

eylemleri doğru olarak kabul eder. Netice itibarı ile mantıksal olarak ulaşılan sonuçlar değerlidir. Öğrencinin yapması gereken, bilimsel araştırma basamaklarına uygun olarak değerlerini yapılandırmasıdır. Burada akıl ve düşünme ön plandadır. Değer kazanım sürecinde, öğretmenden beklenen ise öğrenciye rehberlik etmesidir (77). Değer analiz yaklaşımının amacı öğrencilere, bilimsel araştırma ve mantıksal düşünme sürecini kullanarak, değerlerle ilgili karşılaştıkları sorunlar hakkında yardımcı olmaktır. Başka bir ifadeyle değerlerle ilgili soru ve problemleri, duyguları katmadan, akıl yürütmeye dayalı olarak inceleyerek karar verme sürecini gerçekleştirmektir. Bilişsel süreçlerin sık ve üst düzeyde kullandığı bu yaklaşım, öğretmenin telkin ve yönlendirmelerinden ziyade ilgili olgu ve kanıtları çözümlenerek çocukların kararlarını kendileri tarafından verilmesi süreçlerine dayanmaktadır (62). Bu yaklaşımda mantıklı kararlar vermek için, eleştirel düşünme becerilerini kullanmamız gerekir. Bununla beraber bu yaklaşım mantığa, zihinsel süreçlere ve bilimsel araştırmalara odaklanır (64). Değer analizi yaklaşımında değerle ilgili problemler üzerinde duygusal davranmadan, mantıklı, sistematik ve akılcı bir yaklaşımla durulur ve öğrenciler çözüme yönelik görüşler ortaya koyarak, değerlendirme yapar ve sonuçlara ulaşmaya çalışır (66).

2.2.4. Ahlaki Muhakeme (Bütüncül Yaklaşım: Kohlberg'in Adil Topluluk Okulları)

Bu yaklaşım, Kohlberg tarafından ileri sürülmüştür. Kohlberg, Piaget'nin çalışmalarını daha da derinleştirerek ve genişleterek Bilişsel Ahlak Gelişimi Kuramını ileri sürmüştür. Kohlberg'e göre ahlak; doğru-yanlış ve iyi-kötü arasında mantıklı yargılama ve karar vermeyi, verilen karar doğrultusunda davranış sergilemeyi içeren zihinsel bir yapıdır (78). Ahlaki gelişim yaklaşımının mantığı, bir dizi giderek gelişen ve karmaşıklaşan aşamalar aracılığıyla, öğrencilerin ahlaki akıl yürütme becerilerini teşvik etmektir. Bu yaklaşımın önde gelen savunucularından Kohlberg'e göre ahlaki gelişimin amacı, ne öğrencilerin kültürel değerler konusundaki bilgilerini artırmak ne de dışarıdaki değerleri öğrencilere aşılmasıdır. Ona göre asıl amaç, öğrencileri, daha çok hâlihazırda eğimli oldukları kendi değer kalıplarına doğru cesaretlendirmektir (74). Bu yaklaşım, ahlaki muhakeme geliştirmede öğrencilere rehberlik etmek, öğrencilerin sadece nedenlerini başkalarıyla paylaşması değil, bunun yanında öğrencilerin muhakeme düzeylerindeki değişimi geliştirmeyi amaçlar. Öğrencilerin değer tercihlerini ve değerlerle ilgili görüşlerini tartışmaya dikkat çeker. Bu yaklaşımda, küçük gruplarla yapılandırılmış ve tartışmalı olan ahlaki ikilem bölümleri/öyküleri kullanılarak öğrenci

değerleri tartışılır (61). Ahlaki ikilem yaklaşımı, birbiriyle çatışma durumunda ve iki tarafı da tartışılabilir doğru olduğu seçeneklerden birini, akıl yürütmeye dayalı olarak seçme sürecidir. Değerin, iyi ve doğru; değer eğitiminin de iyinin ve doğrunun eğitimi olduğu düşünüldüğünde bu yaklaşım, iyi ve doğru olanın öğretiminden çok, tartışmalı bir doğrunun neden seçildiği ile ilgilidir. Dolayısıyla seçimlerin arkasındaki neden önemlidir. Zaten yaklaşımın amacı da bunu ortaya koymaktadır. Oysa değer eğitiminde önemli olan, doğru olarak kabul edilen eylemin tercih edilmesidir (77). Ahlaki muhakeme sürecinde İki farklı ahlaki ikilem durumu oluşturulur. Bunlardan ilki “gerçek hayat İkilemleri”dir. Gerçek hayat ikilemlerinin avantajları çok fazladır. Çünkü kendiliğinden oluşabilen bu ikilemler çocuklara daha samimi ve daha yakın gelir. Burada olayların aktörleri bir anlamda kendileridir. Bir diğeri ise “kurmaca ahlaki ikilemler”dir. Bu ikilemler uzmanlar veya öğretmenler aracılığıyla geliştirilebilir. Kurmaca ahlaki ikilemler, çocukların olayı duygusal olarak hissetmeyeceklerinden gerçek hayattakiler kadar etkili olmayabilir. Ancak bu ikilemlerde çocuklar hiç kimseyi incitmeyeceklerini bildiklerinden avantajlıdır ve görüşlerini herhangi bir risk almadan ifade edebilirler (79).

Bu yaklaşım, daha çok eleştirel düşünme ve muhakeme yapmanın önemi üzerinde durur. Kohlberg’in geliştirdiği bu yaklaşımda değerler, bilişsel ahlaki inançlar veya konular olarak düşünülmektedir (80). Bu yaklaşım genel olarak Kohlberg’in ahlaki gelişim ile ilgili düşüncelerinden oluşur. Kohlberg, ahlak gelişimine yönelik çalışmalarının sonunda her evresi iki basamaktan oluşan toplam üç evreli altı aşamalı ahlaki gelişim kuramını ortaya atmıştır (81).

Bu evrenin aşamaları şu şekildedir (82, 83).

1. Gelenek öncesi dönem
 - a- Ceza ve itaat eğilimi: Bu evrenin ilk düzeyini oluşturur. Cezadan kaçmak için otoriteye uymak esastır
 - b- Araçsal ilişkiler eğilimi: bu evrede amaç ödüle ulaşmaktır. Davranışlarda cezadan kaçınma ve ödül alma belirleyicidir.
2. Geleneksel dönem
 - c- Kişiler arası uyum eğilimi: Başkaları tarafından onaylanmak için kurallara uyulur.

- d- Kanun ve düzen eğilimi: dışlanma korkusundan dolayı sosyal kurallara, kanunlara ve otoriteye uymak esastır.
3. Geleneksel sonrası dönem
- e- Sosyal sözleşme eğilimi: toplumsal uzlaşmayı sağlamak için konulan kuralların yerinde olduğu düşünülür.
 - f- Evrensel ahlak ilkeleri eğilimi: insan hakları, demokrasi, adalet, eşitlik gibi değerler önemlidir.

Bireylerin üç ahlaki muhakeme düzeyinden hangisinde olduğunu anlamak için, toplumsal problemin çözümünde uyguladıkları “akıl yürütme süreci” veya neden öyle davranılmasına ilişkin olarak öne sürdükleri mantıksal dayanak önemlidir (84).

2.3. Beden Eğitimi ve Sporda Değerler

Türk Milli Eğitim Sisteminin temel hedeflerinden birisi de bireyleri mutlu, sağlıklı bir şekilde hayata hazırlamak onların iyi vatandaş ve iyi bireyler olarak davranış, değer, tutum, bilgi ve beceri ile yetiştirmektir. Bu hedef doğrultusunda eğitim süreci içerisinde değerler eğitimi verilmesi son derece önemlidir (21).

Başlangıçta isteğe bağlı olmasından ziyade zorunlu olan beden eğitimi ve sporda, değerler ile neyden bahsedildiğini anlamak önemlidir. Değeri kimin verdiği ve beklenen sonuçlara göre spor ve beden eğitiminin algılanan değeri farklılaşmaktadır. Çocukların ve gençlerin rapor edilen değerlerinin incelemesinden önce, spor ve beden eğitiminin sağlanmasına ilişkin ileri sürülen değerlerin çeşitli paydaşların gözünden değerlendirilmesi önemlidir. Bu paydaşlar içerisinde akademisyenler, politikacılar, hükümet ve tabii ki halk yer alır. Ancak; temsili demokrasilerde bile, faaliyetin zorunlu veya gönüllü niteliğine bağlı olarak çocuklar ve ebeveynleri daha az veya daha çok paydaş olmalarına rağmen, spor ve beden eğitimi altyapıları içinde karar verme sürecine katılımları asgari düzeyde olabilir (85). Beden eğitimi ve spor alanı, insan becerilerinin, yeteneklerinin ve tutumlarının tüm repertuarını vurgulayabilen, davranışların oluşumu ve tezahürü için yaratıcı ve teşvik edici bir ortamdır (86). Beden eğitimi uluslararası düzeyde sporun geniş dünyasıyla sıkıca bağlantılı ve daha spesifik olarak, beden eğitimi ve spora devamlı bir katılım için önemli bir temel olarak kabul edilir (87). Çağdaş eğitim anlayışında önemli bir role sahip olan beden eğitimi araçsal ve gelişimsel hedeflere dayanır. Toplumsal ve ahlaki olarak gençleri yaşama hazırlayan beden eğitimi

programlarının gençlerin stresle başa çıkma ve benlik saygısı geliştirmesinde de rolü vardır (88). Çeşitli fiziksel aktivitelere dâhil olmak, birçok sporda pek çok kişide “oyun kuralları”, adil oyun ve saygı, taktik ve fiziksel farkındalık, fiziksel etkileşim ve takım çabasıyla ilişkili sosyal farkındalık gibi ilke ve kavramlara odaklanan bir bilgi ve anlayış türünü meydana getirir. (86). Spor sadece toplumun değer yönelimleri sistemini yansıtmakla kalmaz, aynı zamanda gençlerin sosyalleşme sürecini etkiler, gençliğin odaklandığı belirli bir değerler sistemi, yaşam biçimi ve yaşam tarzı oluşturur (89). Aynı zamanda spor, çok fazla önemsenen sosyal değerlerin oluşmasına ve sürekli hale gelmesine katkı sunar. Bu değerler fedakârlığı, çok çalışmayı, hakkaniyeti, sorumluluğu, sadakati, güvenilirliği, hoşgörüyü ve kendini disiplin altına almayı çevrelemektedir (90).

Okullar öğrencilerin değer gelişiminde önemli rol oynar. Okullarda uygulanan müfredatlar, sosyal davranış modelleri sağlayarak öğrencilerin değer sistemlerini olumlu yönde geliştirir. Okuldaki etkinlikler açık veya örtük olarak öğrencilerin istenilen değerleri davranış haline getirmelerine yardımcı olmaya çalışır. Bundan önceki müfredat programlarından farklı olarak yeni müfredatlarda değerler ve değerler eğitimi müfredatların ana odağı haline gelmiştir. Yenilenen müfredat programı mevcut müfredatları da içine alan geniş bir literatür taraması yapılarak, disiplin alanlarının kazanımları ile ilişkilendirilmiştir. Öğrencilere aktırılmak istenen millî, manevi ve evrensel değerler on başlık altında (adalet, sevgi, saygı, vatanseverlik, sorumluluk, öz denetim, yardımseverlik, dürüstlük, dostluk, sabır) toplanmıştır (18). 2017 yılında taslak olarak yayımlanan beden eğitimi ve spor dersi öğretimi programında adalet, dürüstlük, paylaşma, yardımseverlik, saygı, öz saygı, duyarlılık, eşitlik, vatanseverlik, tarihsel mirasa duyarlılık, doğa sevgisi, doğaya duyarlılık, sorumluluk, bireysel farklılıklara duyarlılık, çalışkanlık, sağlığa duyarlılık, kültürel mirasa duyarlılık, estetik değerler, kültürel duyarlılık, özgürlük, güven, çevreye duyarlılık ve sabır değerlerinin kazanımlar içerisinde üzerinde durulması gereken değerler olarak belirtilmiştir (21). Ancak 2018 yılında yayımlanan beden eğitimi ve spor dersi öğretim programında kök değerler dışında beden eğitimi ve spor dersi değerleri ile ilgili sadece kültürel birikimlerimiz başlığı altındaki değerlere değinilmiştir. Kazanımlar içerisinde üzerinde durulması gereken değerlere değinilmemiştir (91).

Beden eğitimi ve sporda değerle ilgili çalışmalar incelendiğinde, Demirhan sportif değerler denildiğinde “sportif erdem, işbirliği, özdisiplin, saygı, duygu kontrolü,

öz güven, takım çalışması, benlik saygısı, dayanışma, arkadaşlık, yardımlaşma, çaba gösterme, mükemmellik, ayrımcılık yapmama, dâhil etme, adalet ve eğlence” gibi değerlerin akla geldiğini ifade etmiştir (92). Webb, genç sporcuların üst düzey sporcu olmaları için önem verdikleri değerlerin “İyi oynamak”, “kazanmak” ve “dürüstçe oynamak” olduğunu tespit etmiştir (93). Simmons ve Dickinson’a göre sporda “başarı, güzel bir ortamda egzersiz, sosyallik, sağlıklı olma ve kendini gerçekleştirme” olmak üzere beş ana değer olduğu sonucuna varılmıştır (94). Lumpkin ve arkadaşları spor yoluyla dürüstlük, adalet, sorumluluk ve yardımseverlik değerlerinin desteklenmesi gerektiğini belirtmişlerdir (95). Lee ve Cockman genç sporcular arasında kendiliğinden ifade edilen değerlerin “başarı, merhamet, yoldaşlık, uyum, işine bağlılık, anlaşmanın sürdürülmesi, keyif, dürüstlük, iyi oyun, sağlık ve zindelik, itaat, toplumsal imaj, sportmenlik, kendini gerçekleştirme, beceri sergileme, takım uyumu, hoşgörü, kazanma” olduğunu tespit etmişlerdir (96). Lee ve arkadaşları alt yapı sporcularının değerlerinin “sportmenlik, anlaşmanın sürdürülmesi, takım uyumu, kişisel başarı, dürüstlük, merhamet, beceri sergileme, işine bağlılık, uyum, sağlık ve zindelik, itaat, yoldaşlık, heyecan, kendini gerçekleştirme, toplumsal imaj, keyif, hoşgörü, kazanmak” olduğunu tespit etmişlerdir (97). Gürpınar ve arkadaşları genç sporcuların en çok önem verdikleri değerlerin “anlaşmanın sürdürülmesi, kişisel başarı ve dürüstlük” olduğunu tespit etmişlerdir (98).

2.4. Sporda Etik İlkeler

Etik bir ahlak felsefesi olmanın yanında içerisinde birçok öge ve anlam ile yakından ilişkilidir. İçerisinde barındırdığı ögeler tek başına etik tanımı için yeterli değildir. Ancak oluşum ve uygulama aşamasında etik felsefesi ile iç içe geçer. Bu ögeler içerisinde değerler de vardır. Etik, toplumsal ve bireysel ilişkilerin temelini oluşturan değerleri incelemeyi ve sorgulamayı kendisine amaç edinmiştir (99).

Spor etiği, evrensel etik ilkelerin içselleştirilerek spor alanlarında davranışa dönüştürülmesi anlamına gelmektedir. Spor etiği açıkça spor içerisinde aktif ya da pasif olarak bulunan tüm bireylerin saygı, açıklık, dürüstlük, adalet ve tarafsızlık gibi evrensel değerlerin liderliğinde davranış göstermelerini ifade etmektedir (100). Spor etiği sporun gelişimine katkı sağlayan ve sporun tüm taraflarının görev ve sorumluluklarını evrensel değerler doğrultusunda yerine getirmeleri gerektiğini ifade eder. Burada amaç bireylere spor alanında kabul görmüş evrensel etik ilkelerin

benimsenmesini sağlamak ve bu ilkelerin sportif ortamlarda davranış boyutunda sergilenmesini yardımcı olmaktır (101).

Sporun içersindeki tüm bireylerin davranışları etik ilkelere uygun olmalıdır. Bunlar; taraftarlar, sporcular, spor yazarları, antrenörler, spor yöneticileri ve sporla alakalı herkeştir. Aşağıda sporda uyulması gereken etik ilkeler sıralanmıştır (102).

1-Spor müsabakalarının amacı spora hizmet etmektir. Müsabakaların sonucu veya elde edilecek gelir sporun amaçlarının önüne geçmemelidir. Sporcular spora hizmet etmeli, başka amaçlar için kullanılmamalıdır.

a) Sporculara taraftarlar, spor yöneticileri ve antrenörler saygı göstermeli ve değer vermelidir.

b) Sporcular rakibine, taraftara ve hakeme saygı göstermeli, bilinçli olarak rakibe zarar vermemelidir.

c) Sporda kullanılan araç-gereçler ve sporun içersindeki kurallar, sporun içersindeki herkesin güvenliğini sağlamalıdır.

2- Müsabakalar adil olarak yapılmalıdır.

d) Yönetilen müsabakalar ve ligler herkes için tarafsız ve eşit koşullara göre yapılmalıdır.

e) Mücadele ve güç gerektiren spor müsabakalarında verilecek kararlar; sportif amaçlara uygun olarak, strateji, şans faktörleri ve fiziksel becerilere bağlı olmalıdır. Bunların dışında şike yapmak veya doping maddeleri almak kural ihlalidir.

f) Spor camiası içersinde bulunan herhangi birinin şike veya yolsuzluk yaparak karşılaşmaların sonucuna etki etmesi sporun ruhuna aykırıdır.

3- Sportif etkinliklerde katılımcılara eşit katılım hakkı ve eşit fırsatlar sunulmalıdır. Verilen ödüller ve katılım, başarıya dayalı olmalıdır.

g) Sportif etkinliklere katılımında cinsiyet, ırk, inanç veya toplumsal statü değil, yetenek belirleyici olmalıdır.

h) Kaynak dağılımı erkek ve kadın sporcular arasında eşit bir şekilde yapılmalıdır.

4- Sportif faaliyetlerde sporun içersindeki herkesin güvenliğini sağlamalıdır

1) Spor yöneticileri ve antrenörler her şeyden önce sporcuların sağlık ve güvenliğini ön planda tutmalıdır.

j) Antrenörler, sporculara gereğinden fazla yüklenmemeli ve sporcuların bedenlerini korumalıdır.

k) Sporcular rakibine bilerek ve isteyerek zarar vermemelidir.

Sporunda şiddet, şike, doping ve bahis önemli etik problemler içerisinde yer almaktadır

2.5. Fair-Play' in (Sportif Erdem) Tanımı ve Kapsamı

Fair-play, kurallara uyma, dürüst oyun, rakibe saygı gösterme, haksız avantajlar karşısında hakkı savunma, haksız dezavantajlardan yararlanmamaya ve en önemlisi ne olursa olsun yenmekten değil de rakiple oynanan oyundan zevk alma anlamına gelmektedir (103). Fair-play kavramının bir felsefesi vardır. Sporun bize ve çocuklarımıza öğretmesini istediğimiz olumlu davranışlar ve hayata karşı verilmesi gereken olumlu mesajlar için, sporu tüm yönleriyle ele alarak özümsemesini işaret eder. Sporda “üst ahlak” düşüncesi “fair-play” ruhunu taşımak ile temsil edilebilir. Fair-play oyunlar esnasında oyuncu ve seyircilerin yalnızca oyun kurallarına uyum sağlamalarını değil aynı zamanda evrensel bir ahlaki tutum ve davranışı temsil eder (104).

Sporun esasını rekabet oluşturur. Amacında ise kazanmak vardır. Yalnızca ahlaklı ve adil bir oyunda yer almak ve kazanmak için fair-play ruhu gereklidir (105). Fair-Play, müsabakalarda sporcuların güçleşen koşullarda bile kurallara bağlı kalmalarını, haksız avantaj elde etmekten kaçınmalarını, rakibini düşman değil, oyun arkadaşı olarak görmelerini ve değer vermelerini ifade eden bir felsefi düşüncedir (106).

Spor, tüm yönleri ile ele alındığında amacı mükemmel insan yetiştirmektir. Sportif etkinlikler aracılığıyla bir araya gelen ve iletişim halinde olan bireyler fair-play ruhuyla dürüst davranırlar. Fair-play ruhu herkes için düzgün bir yaşam ve doğru düşünme becerileri geliştirme konusunda etkilidir (107).

2.6. Olimpik Değer

Olimpiyatlar, sporun kültürler arası iletişim ve işbirliği aracı olduğunu gösteren bir kanıttır. Uluslararası paylaşım ve deneyim evrensel değerleri geliştirmektedir. Bu

evrensel değerler ve deneyim, farklı kültürlerden insanların açıkça anlaşılmiş ve bağımsız bir şekilde ifade edilmiş değerler üzerinde birlikte yaşama yolları oluşturabileceklerinin göstergesidir (101).

Uluslararası Olimpiyat Komitesi, oluşturmak istediği spor kültürü için olimpik değerler üzerinde önemle durur. Olimpik hareket temelinde insanlığın ilerlemesine katkıda bulunan değerleri içerisinde barındırır. Aynı zamanda olimpik hareket eğitim, kültür ve sporu bir araya getirir. Olimpik hareketin üç temel değeri vardır. Bunlar; “Mükemmellik”, “Arkadaşlık” ve “Saygı”dır (108).

Mükemmellik: Bireyin yaşamında ve hareket alanında en iyiyi yapmak için çaba göstermesidir. Burada amaç sadece kazanmak değildir, bunun yanı sıra bireyin hedeflerine ulaşması için ilerleme göstermesidir.

Arkadaşlık: Spor aracılığı ile takım ruhu, pozitif bir yaşam, eğlence, birlik ve beraberlik içinde barışçıl ve daha güzel bir dünya kurmaktır. Sporu tüm dünyada birleştirici bir güç ve karşılıklı anlayışın sağlandığı bir araç olarak kabul etmektir.

Saygı: Kural ve düzenlemelerin dışında çevreye, başkalarına ve kendine saygı duymaktır (108).

2.7. Yaratıcı Dramanın Tanımı ve Özellikleri

Yaratıcı drama doğaçlama, rol oynama vb. drama ya da tiyatro tekniklerinden faydalanarak, bir olayı, bir yaşantıyı, kimi zamanda soyut bir kavramı veya bir davranışı grup çalışması ile eski yaşantılarından yola çıkarak duygu, deneyim ve yaşantıların oynusu süreçlerde anlamlandırması, canlandırması olarak tanımlanmaktadır (37). Yaratıcı drama kavramı, alan yazında; drama, eğitimde yaratıcı drama, eğitsel drama, eğitimde drama vb. kavramlarla ifade edilmektedir. Yaratıcı drama kavramına ilişkin adlandırmalar farklı olsa da genel olarak ileri sürülen ifadelerin nitelik, amaç ve kapsam bakımından aynı olduğu söylenebilir (25).

Yaratıcı dramanın belirgin özellikleri şu şekilde ifade edilmiştir (25).

- Yaratıcı drama etkinlikleri bir grupla yapılır.
- Yaratıcı drama etkinlikleri katılımcıların tecrübelerine dayanan ve katılımcıları merkeze alan bir süreçtir.

- Yaratıcı dramanın odağını canlandırma aşaması oluşturur. Bu odaklanma kendiliğindenliğe, mış gibi yapmaya, rol oynamaya, kurguya ve doğaçlamaya dayalıdır.
- Yaratıcı drama etkinliklerinde “şimdi ve burada” olgusu vardır. .
- Yaratıcı drama süreç odaklıdır.
- Yaratıcı drama çalışmaları, yaratıcı drama alanında uzman kişilerce yürütülür.
- Yaratıcı drama çalışmaları, gönüllülük esasına göre yürütülür.
- Yaratıcı drama eğitim ve tiyatrodan yararlanan disiplinler arası bir alandır.
- Yaratıcı drama tiyatrodan faydalanan ancak tiyatrodan farklı bir anlama sahiptir.
- Yaratıcı drama çalışmaları, uygun bir alanda gerçekleştirilir.
- Yaratıcı drama oyunlardan faydalanır.
- Yaratıcı drama oyunculuk yapmak değildir. Yaratıcı drama çalışmalarında oyunculuk becerisi aranmaz.
- Yaratıcı drama çalışmalarında dramatik kurguya sahip canlandırma süreçleri mutlaka yer almalıdır.
- Yaratıcı drama hem yöntem olarak hem de ders olarak uygulanır.
- Yaratıcı drama belirli aşamaları olan yapılandırılmış bir süreçtir.
- Yaratıcı drama, tedavi amaçlı kullanılan psikodrama gibi iyileştirme amaçlı değildir.

2.8. Yaratıcı Dramanın Aşamaları

Yaratıcı drama etkinliklerinde ne, niçin, ne zaman, nasıl, nerede, kim, kime (kimlerle) gibi sorulara alınan cevaplar, sürecin yapılandırılması ve aşamalarını oluşturur. Yaratıcı drama süreci belirli aşamaları izler. Bu aşamalar yaratıcı drama eğitmeninin yapacağı çalışmaya göre şekillenebilir veya değiştirilebilir (109, 25). Drama sürecindeki aşamalar giriş, geliştirme ve sonuç etkinlikleri biçiminde ve genel öğrenme süreçleri ile öğretim etkinliklerine koşut olarak düzenlenir. Bu düzenlemenin hemen her adımında öğretmenin ve öğrencilerin doğrudan katılımlarını işe koşturmak,

yaratıcılığı temel ilke olarak almak, doğaçlama, canlandırma ve oyunlaştırmaları temel araçlar olarak kullanmak söz konusudur (110).

Yaratıcı drama çalışmalarının aşamaları aşağıdaki gibi sıralanmıştır (25).

- 1- Isınma- Hazırlık
- 2- Canlandırma
- 3- Değerlendirme

2.8.1. Isınma- Hazırlık Aşaması

İngilizcede spor pedagojisinden geçen yaygın kullanımı “warming up” Almandada “aufwarmübun” olarak adlandırılan “ısınmak”, “ısındırmak” birinin bir şeye yakınlık duymasını, benimsemesini, alışmasını, uyum sağlamasını için yapılır. Bu aşama, bir grup dinamiği ve uyumu oluşturmakla birlikte, esasen bir sonraki aşamaya hazırlık niteliği taşır. Isınmak (warming up) süreç içerisinde bedensel ve zihinsel bir etkileşime dayalı olarak gerçekleşir (25). Drama dersleri akademik konulara yumuşak bir geçiş sağlamak amacıyla ısınma çalışmaları ile başlar (111). Dramatik deneyimler yoluyla tüm çocukların katılımı desteklenerek vücut ısındırma çalışmaları ve hayal gücünü kullanabilme sağlanır (112).

Isınma etkinlikleri asıl konunun işlendiği canlandırma aşamasına hazırlık sürecini oluşturur. Bu aşamada grubun uyumunu, birbirine alışmasını, gevşemesini ve rahatlamasını sağlayan etkinliklere yer verilir. Aynı zamanda canlandırma etkinliğinin de ön hazırlığı yapılır. Gruba işlenecek konunun ipuçları verilir. Grubun bedensel ve zihinsel olarak konuya odaklanması sağlanır.

2.8.2. Canlandırma

Bir konunun süreç içerisinde biçimlendirildiği ve bu süreçte katılımcıların ortaya koyduğu tüm oluşumları içerisinde barındıran aşamadır. Canlandırma aşaması bir başlangıç noktası olan durumun, olayın veya konunun rol oynama, doğaçlama ve diğer tekniklerin de kullanıldığı aşamadır. Yaratıcı drama çalışmalarındaki tüm paylaşımlar, değerlendirmeler, tecrübeler ve yaşantılar bu aşamada oluşturulan canlandırmalara, bu canlandırmaların sonuçlarına ve bireyde bıraktığı izlere göre şekillenir (25). Canlandırma aşamasında ortaya konulan fikirlerin açıklığı üst düzeydedir (113). Hem kişisel rollerde hem de grupça yapılan canlandırmalarda yaratıcılığın en çok ön plana çıktığı aşamadır.

(114). Bu aşamada yararlanılan iki temel teknik, doğaçlama ve rol oynamadır. Doğaçlama, o anda ve orada bir gerilim durumu yaratmaktır. Ancak öğrenen ve öğretene için ön hazırlık gerektirir. Doğaçlama ve öğrenme aynı anda gerçekleşir. (115).

Canlandırma aşamasında öğrenciler deneyime, doğaçlama süresince rol içinde bireysel ya da ikili olarak, küçük ya da büyük gruplarla, grubun tamamıyla veya öğretmenin role girmesiyle sahip olur (25, 116).

2.8.3. Değerlendirme

Değerlendirme aşaması önceki aşamalarda yaşanan sürecin incelenmesi, katılımcıların süreçle ilgili duygu ve düşüncelerini ifade ettikleri, drama liderinin de süreç hakkında duygu ve düşüncelerini, varsa gözlemlerini sınıf içinde katılımcılarla paylaşmasını içeren aşamadır (117). Yaratıcı drama çalışmalarının tüm çıktıları bu aşamada değerlendirilir. Yani sürecin önemi, özü, niceliği ve niteliği üzerine çeşitli duygu ve düşüncelerin paylaşımının yapıldığı son aşamadır. Genel itibarı ile eğitsel kazanımlar üzerine ya da ortaya çıkan oluşumlar üzerine tartışmaların yapıldığı aşamadır. Süreç içerisinde aktarılmaya çalışılan kazanıma dönüşüp dönüşmediğini, bu durumun gelecek yaşantılara etkisinin olup olmadığını, yaratıcı drama yaşantı ve süreçlerinin nasıl algılandığına dair duygu ve düşüncelerin ifade edildiği aşamadır (25).

2.9. Yaratıcı Dramanın Yararları

Yaratıcı drama, bireylerin düşünce, davranış ve duygularını değiştirir ve bireyleri düşünsel ve duyuşsal olarak geliştirir (118). Hayal gücü, duygudaşlık kurma, yaratıcılık, farklı bakış açıları ile durumlara ve sorunlara bakma, rol içinde ve dışında katılımcılar ile imgesel deneyimler oluşturma, imkânı sağlar (119). Yaratıcı drama, bireylerin işbirliğini yapmalarını, sosyal gelişimlerini, çocukların etik değerlerini ve imge dünyalarını keşfetmelerine yardımcı olur (120). Drama uygulamaları kendiliğindenliğe dayandığından yaratıcılık kaçınılmazdır. Katılımcılar hayal gücünü ve yaşanmışlıklarını da kullanarak bu süreçte yeni keşiflere doğru yol alır. Diğer katılımcıların yeteneklerinin ve kendi yeteneklerinin farkına varır. Aynı zamanda bu süreçte iletişim becerilerini de geliştirirler (121). Yaratıcı dramada bireyler grup içindeki yerinin farkında olur ve grup tarafından kabul gören davranışlar arasında denge kurmayı öğrenirler (122).

Desailly yaratıcı dramanın yararlarını aşağıdaki gibi ifade etmiştir (123).

- Çocukların konuya adepte olmasını kolaylaştırır.
- Fiziksel yollarla ve pratik öğrenmeyi sağlar
- Okuma ve yazma konusunda problem yaşayan öğrencilerin öğrenmelerini ve farklı öğrenme yolları keşfetmelerine imkân tanır.
- Çocuklar arkadaşları ile güvenli bir ortamda etkileşim halinde olarak farklı görüş ve tepkileri deneyimler.
- Daha kalıcı öğrenmeler gerçekleşir.
- Kendini ifade etme becerisi ve öz güven kazandırır.

2.10. Yaratıcı Dramanın Amaçları

Yaratıcı drama, çocukların, ergenlerin ve gençlerin doğaçlama, rol oynama ve canlandırmalar yoluyla, bir bilinçlendirme ve kültürlenme süreci içerisinde, kendini tanıyan, ifade gücü yüksek, kendine yetebilen, her alanda yaratıcı, imgesel düşünebilen, çevresiyle iletişim kurabilen ve bunu geliştirebilen, estetik kaygı, demokratik tutum ve davranışları gelişmiş bireyler yetiştirmeyi amaçlar (25).

Adıgüzel yaratıcı dramanın amaçlarını aşağıdaki gibi sıralamıştır (25).

- Hayal gücü ve yaratıcılığı geliştirmek,
- Başkalarıyla iletişim becerisini geliştirmek, kendini tanımak, gerçekleştirmek Demokratik tutum ve davranış geliştirmek
- Estetik davranışlar geliştirmek
- Bağımsız düşünebilme becerisi ve eleştirel bakış açısı geliştirmek
- Birlikte çalışma ve işbirliği yapabilme becerisi geliştirmek
- Sosyal duyarlılığı geliştirmek
- Duygunun kontrolü ve sağlıklı bir biçimde boşalmasını sağlama
- Dil gelişimi, sözel ve sözel olmayan ifade becerisini geliştirmek

2.11. Öğretim Yöntemi Olarak Yaratıcı Drama

Yöntem bir deneyi sonuçlandırmak, bir konuyu öğrenmek ya da öğretmek, bir sorunu çözmek gibi hedeflere ulaşmak için bilinçli olarak belirlenen ve izlenen düzenli yol olarak tanımlanır (124). Heathcote da Bolton da yaratıcı dramayı, öğrenmek için

önemli bir yol ve bir araç olarak görür. Bu anlayış her ikisinin de kuramında da belirgindir. Heathcote, yaratıcı dramanın çocuklara eğitsel fırsatlar sunmayı amaçlayan bir alan olduğu görüşünü savunur. Bu sebeple kendisinin öncelikle bir öğretmen, ikincil olarak da bir drama eğitmeni olduğunun altını çizer. Yaratıcı dramanın merkezinde öğrenen vardır. Yaratıcı drama öğrenene kurgusal dünyadaki gerçeklikleri çeşitli roller üstlenerek yaşatır. Böylece öğrenen, kendisini ve yakın çevresini doğal ve aktif bir yöntemle tanıma fırsatına sahip olur (25). Yaratıcı drama yöntemi, bireylerin öğrenme sürecinde etkin olmalarına, yaparak ve yaşayarak öğrenmelerine olanak sağlayarak, kendini gerçekleştirmelerine ve yaratıcı olmalarına, yani çok yönlü gelişmelerine katkı sağlar (23). Yaratıcı drama, çok yönlü işlevsel özelliği sayesinde sınıf dışındaki amaçlara uygun her ortamda özellikle yaşantılara dayalı öğrenmeyi gerçekleştirmede etkili bir yöntem ve disiplin olarak karşımıza çıkar. Çocukların, ergenlerin ve gençlerin kurgusal dünya ile gerçek dünya arasında gidip gelmelerini sağlayan yaratıcı drama, hem sınıf içi hem de sınıf dışı öğrenme ortamlarında etkili olmaktadır (109).

2.12. Yaratıcı Drama ve Değer Öğretimi

Değer eğitiminde kullanılabilecek birçok yöntem vardır. Drama, rol oynama, uygulamalı etkinlikler, eğitsel oyunlar, işbirlikli öğrenme, proje çalışmaları, simülasyonlar, grup çalışmaları, öğrenci yönetimli araştırmalar, eleştirel düşünme ve problem çözme öğrencilerin tutum ve davranışlarında değişimlerde etkili olan yöntem ve tekniklerdir (3). Belirlenen özel hedeflere ve değer kazanımlarına ulaşmada en iyi araçların hangileri olduğuna karar vermesi gerekenler, değer eğitimcisi olarak öğretmenlerdir. Eleştirel ve yapılandırmacı pedagojide öğrenciler kendi değerlerini kendileri geliştirip anlamlandırır. Öğretmenler ise bu sürece rehberlik ederek katkıda bulunurlar. Öğretmenlerin değerleri öğrencilere aktarması doğru değildir. Öğrencilere kendi kavramlarını ve kendi değerlerini geliştirmek için fırsatlar sunmak gerekir (44). Değer geliştirmede öğrencilerin aktif olarak ve isteyerek öğrenme süreçlerine katıldıkları ve sınıfta iyi bir şeyler yapabilmek için sorumluluklarını paylaştıkları bir öğrenme ortamı hazırlanmalıdır (58).

Drama sürecinde bireyler, olayları, durumları, ilişkileri keşfederek öğrenme fırsatı bulur. Bireyler bu süreçte, kendi yaşantı ve deneyimlerini dramada hayali bir dünya oluşturmak için kullanmakta ve dramada olayları ve ilişkileri birbiri arasında bağlantı kurarak inceleme şansı yakalamaktadır (125). Ryan ve Bohlin'e göre de değer

eğitiminde grup üyelerinin yaşantılarından ve tecrübelerinden faydalanmak önemlidir (126). Değerler eğitiminin hedeflerinden biri de, bireylerde değer kazanımlarının sadece bilişsel düzeyde değil, davranışsal düzeyde de kalıcı olmasını sağlamaktır. Eğer değer öğretiminde bir değer sadece önemli olduğu söylenirse, bu şekilde değer öğrencinin zihninde ve duygularında yer edinme şansı oldukça düşük olacaktır. Bu yüzden de değerlerin öğretiminde istenilen sonuçlara götürecek daha gelişmiş yöntemlerin tercih edilmesi gerekmektedir (127). Değerlerin duyuşsal yönü göz önüne bulundurulduğunda, yöntem olarak yaratıcı dramının yaparak yaşayarak öğrenmeye olanak sağlaması ve yaşantıları davranışa dönüştürmede etkili olması, yaratıcı dramının değer öğretiminde etkili bir yöntem olarak uygulanmasını mümkün kılmaktadır (128).

2.13. Yaratıcı Dramada Kullanılan Bazı Teknikler

2.13.1. Doğaçlama

Doğaçlama hazırlık yapılmadan bir durumun anlık kişi veya grup tarafından içlerinden geldiği gibi canlandırılması şeklinde tanımlanır (37). Doğaçlama yaratıcı dramının olmazsa olmaz tekniğidir. Önceden belirlenmemiş veya çok az tasarlanmış, spontan, serbest bir biçimde gerçekleşir ve insanla birlikte vardır (25).

Drama sürecinde yapılan doğaçlamalar katılımcıların gelişimine önemli katkılar sunar. Katılımcılar doğaçlamalar aracılığı ile kendini ifade etme, iletişim becerilerini geliştirme, yaratıcı düşünme gibi becerilerini gelişime alanı ve fırsatı bulur. Kendine güven, hızlı ve eleştirel düşünme, karar verme gibi özellikler doğaçlama yoluyla geliştirilebilir. Aynı zamanda doğaçlama süresince katılımcıların girdikleri roller sayesinde empati becerileri gelişir (129).

2.13.2. Rol Oynama

Rol, bir kimsenin geliştirmek durumunda olduğu herhangi bir olay, durum, kurgu ve eylemde yapması gereken görev, gerçek olmayan davranışı ifade eder. Rol, tiyatrodaki olduğu gibi, sahneye dönük bir oyunda bir karakteri canlandıran oyuncunun söylemesi gereken sözlerin ve yapması gereken hareketlerin adı olarak tanımlanır. Yaratıcı drama çalışmalarında rol oynama, katılımcıların “-miş gibi yapma” ve kendiliğindenlik (spontanite) süreçlerinde içten ve doğal canlandırma yapmalarını sağlayan önemli bir teknik olarak tanımlanır (25).

2.13.3. Öğretmenin Rolde Olması

Yaratıcı drama eğitmeni, drama sürecinde konuyu ve kurguyu bozmadan belirli bir role girerek gruba yönergeler vererek, grubunu yönlendirebilir. “Öğretmenin role girmesi” veya “öğretmenin rolde olması” tekniği yaratıcı drama çalışmalarının başlangıcında ya da belli bir anında, eğitmenin katılımcılarla birlikte sürecin içinde yer aldığı, yönergeler verdiği ve grubu belirli bir amaca ulaşmak için yönlendirdiği tekniktir (25).

2.13.4. Donuk İmge

Donuk imge tekniği, grup üyelerinin, kendi bedenlerini kullanarak, bireysel ya da küçük gruplarla sessiz, hareketsiz, sözsüz görüntüler oluşturma ve yansıma biçimi olarak tanımlanır. Oluşturulan görüntüler bir ifade formu, bir fotoğraf, bir tablo, bir heykel, bir duruş biçiminde olabilir. Bu teknikte bir durumun canlandırılmasının donuk bir görüntü oluşturarak başka bir ifadeyle “hareketsiz” bir biçimde yapılmasıdır. Bu formda hareket, ses ve söz yoktur. Tekniğin amacına ulaşması, birey ya da grupların imgeyi iyi ifade etme biçimini bulmaları ile yakından ilgilidir. Oluşturulan imge, düşünce üretmeye uygun ve anlaşılır olmalıdır (25).

2.13.5. İç Ses (Kafa Sesi)

Canlandırma esnasında, sürecin içersindeki kişi ya da kişilerin iç dünyalarını açığa çıkarmak, gerektiğinde müdahale edip yönlendirmek, çatışmanın çözümünde etkili olabilmek ve diyalog içersindeki kişilerin ağzından çıkan sözcüklerin arkasında nelerin yattığını anlayabilmek için iç ses tekniği kullanılır. Bu teknik, ana kahramanın yaşadığı bir sorunun karmaşıklığını gidermek için grup üyelerinin drama sürecinde bir karakter olarak sesli düşünüyormuş gibi duygu ve düşüncelerini ifade etme sürecidir (25). Bu teknikle olay ve yaşanan çatışmalara başka bir bakış açısı kazandırılmaya çalışılır. İç sesini dile getiren katılımcı karakterin düşüncelerini kendi sözcükleriyle ifade eder. Uygulama esnasında diyalogların üst üste binmeden açık ve anlaşılır bir biçimde uygulanması teknik açısından önemlidir (130).

2.13.6. Rol İçinde Yazma

Katılımcıların kurgu içersinde, başkahraman ya da ana kahraman rolüne girerek oluşturdukları mektup, günlük gibi daha çok öznel ve kişinin iç dünyasını yansıtan metinlerle bilgilerin, duygu ve düşüncelerin elde edildiği yazma çalışmaları, tekniğin

özelliğini yansıtır. Yaratıcı drama sürecinin başlatılmasında, yönlendirilmesinde, olası bir tıkanıklığın giderilmesinde veya süreçte kahramanın iç dünyasında neler olup bittiğini öğrenmek için bu yöneme başvurulur (25).

2.13.7. Pantomim

Pantomim, duygu ve düşüncelerin jest, mimik ve vücut hareketleri yoluyla ifade edilmesidir. Çocuklara bedenlerini keşfetme ve beden dilini etkili bir şekilde kullanma olanağı sunar (131). Bu teknik yaratıcılık ve gözlem yeteneğinin gelişmesine olumlu katkılar sunar. Aynı zamanda katılımcılar rahat hareket etme imkânı bulur. Dikkat, gözlem ve bedensel becerilerin gücünü arttıran pantomim tekniği, bireylerin duygularını, düşüncelerini ve yaşantılarını sözsüz bir biçimde devinimle anlatmalarını sağlayan etkili bir tekniktir (24).

2.13.8. Rol Değişirme

Rol değişirme, canlandırmalarda süreç devam ederken veya süreç tamamlandıktan sonra, katılımcıların eşlerinin rollerini üstlenmesi ve süreci devam ettirmesi söz konusudur. Rol değişiminde katılımcı, karşıdaki kişinin bıraktığı yerden role devam edebilir ya da rolü farklı yöne de götürebilir. Bu değişirme durumu, bireyler arasında ya da gruplar arasında olabilir. Bir grubun oynadığı oyunu başka bir grubun üstlenmesi durumunda, üstlenilen yeni role ilişkin ne tür tepkiler verilebileceğinin düşünülmesini ve uygulanmasını gerektirir (25).

2.14. Uzaktan Eğitim

Uzaktan eğitim; geleneksel öğretme-öğrenme yöntemlerinin sınırlılıklarından kaynaklanan ve sınıf içi etkinlikleri yürütme imkânının olmadığı durumlarda, eğitim etkinliklerini planlayanlar tarafından, uygulayıcılar ile öğrenciler arası iletişim ve etkileşimin özel olarak hazırlanmış öğretim üniteleri ve çeşitli ortamlar yoluyla belirli bir merkezden sağlandığı yöntemdir (132). Uzaktan eğitim sürecinde öğretmen ve öğrenciler fiziksel olarak farklı ortamlarda bulunur ve birbirleriyle etkileşimli iletişim teknolojileri ile bağlantı kurarlar (133).

Uzaktan eğitim, senkron ya da asenkron olarak, öğrenen ve öğretmenin farklı mekanlarda bulunduğu bir eğitim olarak tanımlanır. Geçmişte mektupla öğretim olarak tanımlanan uzaktan eğitim, günümüzde teknolojinin gelişmesiyle birlikte farklı tanımlarla ifade edilmektedir (134).

Uzaktan eğitim yıllarca teknolojik gelişmelerden çokça etkilenmiş ve sürekli gelişen teknolojinin eğitim dünyasına kazandırdığı avantajlardan faydalanarak yoluna devam etmiş bir sistemdir (135, 136). İlk olarak posta ve gazete gibi yazılı kaynaklarla başlayan uzaktan eğitim, teknolojideki gelişmelerle beraber gündelik yaşamın bir parçası haline gelmiştir. İnternet, bilgisayar destekli eğitim, televizyon gibi araçlarla etkililiğini ve verimliliğini sürekli geliştirerek yola devam etmektedir (137).

2.15. Uzaktan Eğitimin Tarihçesi

Dünyada uzaktan eğitim tarihinin tam olarak ne zaman başladığı belirsizdir. Bazı kaynaklarda uzaktan eğitimin tarihinin 1700'ü yıllara dayandığı (138), ilk olarak 20 Mart 1728 tarihli Boston Gazetesi'ndeki steno derslerinin temel alındığı görülmektedir (139, 140). Bazı kaynaklarda 1800'lerin sonlarında, Chicago Üniversitesi'nde, öğretmen ve öğrencinin farklı yerlerde olduğu ilk büyük yazışma programı ile uzaktan eğitimin temellerinin atıldığı (141), bazı kaynaklarda ise ilk uzaktan eğitim uygulamasının 1840 yılında İngiltere' de başladığı ifade edilmiştir (142).

Uzaktan eğitim uygulamaları, ülkemizde ilk olarak 1923 yılından 1960'lı yılların sonuna kadar kavramsal olarak ele alınmış, 1970'li yıllardan sonra farklı girişimlerle orta eğitim düzeyinde tecrübe edinilmiş, 1980 sonrasında Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi'nin de kurulmasıyla yükseköğretime taşınmıştır. 1980 ve 1990'lı yıllarda uzaktan eğitim ile ilgili ilk, orta ve yükseköğretim düzeyinde ciddi ilerlemeler meydana gelmiştir. Yaşanan ilerlemeler ve başarılar ile uzaktan eğitime olan ilgi artmıştır. 1990'lı yılların sonlarına doğru ve 2000'li yılların başlarından itibaren bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT) alanında çok ciddi gelişmeler yaşanmıştır. Bununla beraber uzaktan eğitim fırsatları da artmaya başlamıştır. Sayısı milyonları bulan uzaktan eğitim öğrencileri ülkemizde ana akımın bir parçası haline gelmiştir (27).

2.16. Beden Eğitimi ve Sporda Yaratıcı Drama ile İlgili Çalışmalar

Deniz ve arkadaşları yaptıkları çalışmada yaratıcı drama yöntemiyle öğretilen oryantiring sporunun, deney grubu öğrencilerinde vicdanlık puanlarında artış olduğu sonucuna varmışlardır (143).

Soytürk ve arkadaşları yaptıkları çalışmada yaratıcı drama yönteminin deney grubundaki deneklerin gelişmelerini desteklediğini sonucuna varılmıştır. Diğer bir deyişle hatırlama düzeyleri, temel hareket becerilerinin örüntüleşmesi ve duygularını

ifade edebilme oranlarının yüksek olmasında yaratıcı drama yönteminin etkili olabileceği sonucuna varılmıştır (144).

Erdeveciler ve Balcı yaptıkları çalışmada yaratıcı drama yönteminin öz liderlik becerisinin gelişiminde anlamlı bir etkisinin olduğu sonucuna varmışlardır. Yapılan çalışmada spor yöneticiliği bölümünde okuyan öğrencilerin tüm alt boyutlarda ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir fark bulunmuştur (145).

Gül ve Çağlayan, 14 haftalık drama dersinin beden eğitimi öğretmen adaylarının psikolojik iyi oluşlarında etkisini araştırdıkları çalışmada ön test ve son test puan ortalamaları arasında son test lehine fark olduğu bulunmuştur. Ancak bu farkın anlamlı olmadığı sonucuna varılmıştır (146).

Uzunöz ve Demirhan yaptıkları çalışmada beden eğitimi öğretmen adaylarının eleştirel düşünme becerileri ve eğilimlerinin geliştirilmesinde yaratıcı drama yönteminin etkili olduğuna dair kanıtların olduğu sonucuna varmışlardır (147).

Kızılet yaptığı çalışmada bireysel spor yapan spor eğitimcisi adaylarının drama ve diksiyon dersine olan tutumlarının daha olumlu olduğu, sınıflar arasında farklılaşma olduğu, kadın spor eğitimci adaylarının drama ve diksiyon eğitiminin sporcu üzerinde etkilerini daha fazla önemsedikleri sonucuna varılmıştır (148).

Güler yaptığı çalışmada yaratıcı drama yöntemiyle beden eğitimi öğretmen adaylarının sınıf yönetimi öz yeterlilik inançları ve iletişim becerileri puanlarının istatistiksel olarak anlamlı bir artış olduğu sonucuna varılmıştır (149).

Mandıralı'nın yaptığı çalışmada farkındalık temelli yaratıcı drama programının genç basketbolcuların “özgüven” ve “psikolojik dayanıklılık” düzeylerini arttırmada, bunun yanında “stresle başa çıkma stratejileri” geliştirme konusunda etkili bir yöntem olduğu sonucuna varılmıştır (150).

Ağır yaptığı çalışmada özel gereksinime ihtiyaç duymayan öğrencilerin bulunduğu okullarda, yaratıcı dramanın yöntem olarak kullanılabilirliğini ve bu sayede tipik gelişim gösteren öğrencilerin özel gereksinimli akranlarına karşı empati geliştirebileceği ve olumlu tutuma sahip olabileceği sonucuna varmıştır (151).

Orhan'nın, “Rekreasyon ve Beden Eğitimi ve Spor Bölümü Öğretmen Adaylarının Dramaya Karşı Tutumlarının İncelenmesi” adlı çalışmasında, öğretmen adaylarının cinsiyete ve bölümlere göre yaratıcı dramaya karşı tutumlarında anlamlı bir

fark bulunmamıştır. Öğretmen adaylarının tutumlarının ortalamasına bakıldığında da orta ve yüksek düzeyde değişiklik gösterdiği ancak bu farkın anlamlı olmadığı sonucuna varılmıştır (152).

Ustaoglu Hoşver ve arkadaşları tarafından yapılan çalışmada 10 haftalık yaratıcı drama eğitimi alan beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının, yaratıcı drama dersine olan tutumlarının olumlu yönde etkilendiği sonucuna varılmıştır (153).

2.17. Yaratıcı Drama ve Değerlerle İlgili Araştırmalar

Eren yaptığı çalışmada yaratıcı drama yöntemini kullanarak insani değerler eğitimi vermeyi hedeflemiştir. Çalışmanın sonunda yaratıcı drama uygulamalarının öğrenciler tarafından olumlu karşılandığını, öğrencilerde davranış değişiklikleri gözlemlendiğini ve öğrencilerin çoğunun yaratıcı drama etkinliklerini değer öğretiminde tercih ettiklerini tespit etmiştir (154).

Dalbudak ve Akyol tarafından “Anaokulu Öğretmenlerinin Eğitim Programlarında Drama Etkinliklerine Yer Verme Durumlarının İncelenmesi” adlı çalışmada eğitimcilerin drama etkinliklerinde sırasıyla çocukların kendilerini ifade edebilmelerini sağlama, yaratıcılıklarını geliştirme, özgüven duygusunu geliştirme, sosyal-duygusal gelişimini destekleme, kendini ve başkalarını tanımalarını sağlama, işbirliği, paylaşma ve yardımlaşma değerlerini geliştirmeyi amaçladıkları sonucuna varılmıştır (155).

Demirtaş yaptığı çalışmada, çocuk yuvasında kalan korumaya muhtaç çocukların değer eğitiminde yaratıcı drama yönteminin etkililiğini incelemiştir. Araştırmanın sonunda uygulanan yaratıcı drama etkinliklerinin değer öğretiminde etkili olduğu sonucuna varılmıştır (156).

Gürol ve Serhatlıoğlu, “Değerlerin kazandırılmasında yaratıcı dramanın rolü” başlıklı çalışmalarında, yaratıcı dramanın kuramsal temellerini değerlendirerek değerlerin öğretiminde kullanılabilirliğini incelemiştir. Araştırma kapsamında değer kazandırma ve yaratıcı dramaya ilişkin alanyazın taraması yapılmış ve sonuç olarak yaratıcı dramanın değer kazandırmada kullanılacak etkili bir yöntem olduğu ve bu konuda yadsınamayacak bir role sahip olduğu saptanmıştır. Bu sonuca bağlı olarak araştırmacılar değer kazandırma süreçlerinde kullanılacak yaratıcı drama etkinlik örneklerinin çoğaltılması, yaratıcı dramanın değer kazandırma süreçlerindeki rolü üzerine deneysel araştırmaların yapılması konularında önerilerde bulunmuşlardır (157).

Akyüz, yaratıcı drama yöntemini Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi derslerinde kullanmış ve değerlerle ilişkili olan bazı ahlaki kazanımlara ve derse yönelik tutumlara etkisini araştırmıştır. Araştırmada nitel verilerden elde edilen bulgular değerlendirilmiş ve yaratıcı drama yönteminin, öğrencilerin derse yönelik tutumlarını ve ahlaki kazanımlarını olumlu etkilediği tespit edilmiştir (158).

Bencik Kangal doktora tezinde yaratıcı drama programının normal ve üstün yetenekli çocukların ahlaki yargılarına etkisini araştırmıştır. Araştırma sonucunda deney grubunun ortalama puanlarının son test ve izlemede kararlı olarak farklılaştığı tespit edilmiştir (159).

Demirtaş, “Değerler öğretimi ve eğitimde yaratıcı drama” başlıklı çalışmasında drama etkinliklerine dayalı olarak hazırlanmış bir değer öğretim sürecinin etkililiğini incelemiştir. Araştırmanın sonucunda yaratıcı drama yöntemi kullanılarak gerçekleştirilen programın değer öğretiminde etkili olduğunu tespit etmiştir (160).

Snape ve arkadaşları küçük çocuklar üzerinde yaptıkları çalışmada yaratıcı drama etkinliklerinin çocukların özerklik, öz saygı, kendilerini özgürce ifade etme, güven, işbirliği gibi becerilerini geliştireceği sonucuna varmışlardır (161).

Can Aran ve Demirel, sınıf öğretmenlerinin Sosyal Bilgiler derslerinde değerler eğitimi uygulamalarına ilişkin görüşlerini belirlemeyi amaçladıkları çalışmalarında, sınıf öğretmenlerinin görüşlerini almışlardır. Çalışmanın sonunda öğretmenlerin değerler eğitimi uygulamalarında en çok yaratıcı drama yöntemini kullandıkları sonucuna varılmıştır (162).

Akhan ve Altıkulaç yaptıkları çalışmada yaratıcı drama yönteminin öğretmenlerin kişisel ve mesleki değerlerinin gelişimine olumlu katkı sağladığını ve değerlerin öğretiminde etkili bir yöntem olduğu sonucuna varmışlardır (163).

Kahriman yaptığı çalışmada drama yönteminin uygulandığı deney grubu öğrencilerinin sosyal değerler ölçeğinde aldığı puanların anlamlı olarak arttığı sonucuna varmıştır. Öğrenci görüşmelerinden elde edilen verilere göre, öğrencilerin derslerde sıkılmadıkları, dersleri daha eğlenceli buldukları ve uygulamalarda bütün öğrencilerin derse aktif katılım sağladığı sonucuna varılmıştır. Öğrencilerin, diğer ders ve ünitelerin de drama yöntemiyle öğretilmesini istediklerini tespit etmiştir (164).

Erdem Zengin tarafından yapılan çalışmada yaratıcı drama etkinliklerine katılan öğrencilerin duygu ve düşüncelere saygı ile hoşgörü değerlerini ve bu değerlerle ilgili

davranışları öğrendikleri, değer öğretiminde yaratıcı drama yönteminin başarılı bir yöntem olduğu sonucuna varılmıştır (165).

Izgar ve Beyhan'ın, yaratıcı drama yönteminin tekniklerini de içinde bulunduran çalışmalarında, uygulanan değerler eğitimi programının ilköğretim 8. sınıf öğrencilerinin demokratik tutum ve davranışlarını olumlu yönde etkilediği saptanmıştır (166).

Karadağ ve Bektaş, sınıf öğretmeni adayları ile yaptıkları çalışmada, öğretmen adaylarının demokrosi değerleri ile ilgili metoforlarından yararlanarak yaratıcı drama etkinlikleri oluşturduktan sonra drama dersinde bu etkinlikleri uygulamışlardır. Çalışmanın sonunda yaratıcı drama yönteminin sınıf öğretmenleri adaylarına demokratik değerleri kazandırmada etkili bir yöntem olduğu sonucuna varılmıştır (167).

Sözkesen tarafından 60-72 aylık çocuklara öykü temelli yaratıcı drama yöntemiyle değerler eğitimi programı uygulanmıştır. Sekiz hafta ve 24 oturum uygulanan çalışmanın sonunda 60-72 aylık çocukların değer gelişiminde, Öykü Temelli Yaratıcı Drama Yöntemiyle Değerler Eğitimi Programı'nın etkili olduğu sonucuna varılmıştır (168).

Ada, okul öncesi eğitime devam 21'i kontrol, 21'i deney grubu olmak üzere toplamda 42 4-5 yaş grubu okul öncesine devam eden öğrenci ile birlikte yaratıcı drama yöntemi ile değerler eğitimi uygulaması gerçekleştirmiştir. Yapılan çalışmanın sonunda yaratıcı drama yönteminin erken çocukluk döneminde değerler eğitimine olumlu katkısı olduğu sonucuna varmıştır (169).

Kaya ve arkadaşları tarafından yapılan çalışmada drama yöntemi ile işlenen değerler eğitimi dersinin, öğrencilerin değerlere ilişkin farkındalıklarını arttırmada etkili olduğu sonucuna varılmıştır (170).

Ulubey ve Gözütok yaptıkları çalışmada yaratıcı drama ve diğer etkileşimli öğretim yöntemleri ile zenginleştirilen Vatandaşlık ve Demokrasi Eğitimi Ders Programının (VDEDP), Milli Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan etkinlik temelli Vatandaşlık ve Demokrasi Eğitimi Ders Programına (VDEDP) göre demokratik değerlere bağlılık oluşturmada daha etkili olduğu sonucuna varmışlardır (171).

Akgün, iki farklı okulda okul öncesi eğitime devam eden 20'si kontrol 20'si deney toplam 40 öğrenciyle yaratıcı drama yönteminin öğrencilerin değer edinimine

etkisini araştırmıştır. Yapılan çalışmanın sonunda yaratıcı drama yönteminin çocukların değer kazanımlarına olumlu etkisi olduğu sonucuna varmıştır (172).

Barcın yaptığı çalışmada yaratıcı drama yönteminin değerler eğitiminde oldukça etkili olduğunu, öğrencilerin ele alınan değerlerle ilgili olumlu tutum geliştirdiği ve öğrenme sürecinin somutlaştırıldığı sonucuna varmıştır (173).

elik ve Bulu, “Disiplinler Arası Yaklaşımla Değer ğretiminde Yaratıcı Drama Yönteminin Kullanılması” adlı çalışmalarında yaratıcı drama yönteminin değerlerin kazandırılmasında etkili bir yöntem olduğu, öğrencilerin mutlu oldukları bir öğrenme ortamı oluşturduğu, öğrenme sürecini somutlaştırdığı ve öğrenciler için eğlenceli olduğu sonucuna varmışlardır (174).

Kaya ve Antepli, yaşları 5 ve 6 arasında değişen toplam 16 ğrenci ile yaptıkları çalışmada yaratıcı drama yoluyla değerler eğitiminin etkililiğini araştırmışlardır. Yapılan çalışmanın sonunda yaratıcı drama yönteminin değerler eğitimi kazandırma konusunda etkili olduğu sonucuna varılmıştır (175).

ien, “Değer Eğitimi Temelli Drama Yönteminin 6. Sınıf ğrencilerinin Demokratik Değerleri Kazanmalama Etkisi” adlı çalışmasında sekiz hafta boyunca 25 öğrenciye drama etkinlikleri uygulamıştır. Yapılan çalışmanın sonunda yaratıcı drama yönteminin farklılıklara saygı, eşitlik ve saygı değerlerini kazandırdığı, öğrencilerin dramayı etkili ve öğretici bulduğu sonucuna varılmıştır (176).

Namdar ve Akbayrak, stn yetenekli öğrencilere verilecek değerler eğitiminde yaratıcı drama yönteminin etkisini araştırmışlardır. Bilim ve sanat merkezinde destek eğitimi alan toplam 8 ğrenci ile 5 hafta boyunca yaratıcı drama etkinlikleri ile yapılandırılmış adalet eğitimi uygulanmıştır. Yapılan çalışmanın sonunda adalet kavramına ilişkin kavram yanılgılarının yaratıcı drama yöntemiyle azaldığı ve öğrencilerin adalet kavramını somut örneklerle açıklayabildikleri sonucuna varılmıştır (177).

zelik, ilkokul dördüncü sınıf sosyal bilgiler dersinde “sorumluluk” değerinin ğretiminde yaratıcı drama yönteminin etkililiğini araştırmıştır. Yapılan çalışmanın sonunda “sorumluluk” değeri öğretiminin yaratıcı drama yöntemiyle uygulandığı deney grubu ğrencilerinin tutum puanlarında artış olduğu sonucuna varılmıştır (178).

Uğurlu, 7. Sınıf Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersi “Din ve Güzel Ahlak” nitesinde yer alan ahlaki değerlerin kazandırılmasında yaratıcı dramanın etkisini

araştırmıştır. Yapılan çalışmanın sonunda drama yönteminin ahlaki değerleri içselleştirip davranışa dönüştürmede etkili olduğu sonucuna varılmıştır (179).

Yılmaz, ilkokul dördüncü sınıf sosyal bilgiler dersinde yardımseverlik değerini yaratıcı drama yöntemiyle kazandırmaya amaçlamıştır. Yapılan çalışmanın sonunda yaratıcı drama yöntemiyle yardımseverlik değerinin aktarımının kolaylaştığı, öğretim sürecinin daha eğlenceli olduğu ve yaratıcı drama yönteminin yaparak yaşayarak öğrenme ortamı oluşturduğu sonucuna varılmıştır (180).

Akhan ve arkadaşlarının yaptıkları çalışmada sosyal bilgiler öğretmen adaylarının, yaratıcı drama yöntemiyle öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri içerisinde “milli, manevi ve evrensel değerleri gözetir” ilkesine ve Eğitimciler İçin Etik İlkelerdeki “evrensel değerlere” yönelik farkındalıklarının arttığı sonucuna varılmıştır (181).

Boztürk Macit yaptığı çalışmada yaratıcı drama yönteminin deney grubundaki öğrencilerin adil ve sorumluluk sahibi olma değer puanlarında artış olduğu sonucuna varmıştır (182).

Er ve Ulaş, yaratıcı drama yöntemiyle ilkokul dördüncü sınıf öğrencilerine yardımlaşma ve saygı değerlerini kazandırmayı amaçlamışlardır. Yapılan çalışmanın sonunda drama yönteminin saygı ve yardımlaşma değerlerinin kazandırılmasında etkili olduğu sonucuna varılmıştır (183).

Memduhoğlu ve Yüce tarafından yapılan çalışmada okul öncesi öğretmenlerinin yaratıcı drama yöntemini değer eğitiminde sıklıkla kullandığı, yöntemin okul öncesi öğrencileri için faydalı olduğu ve değerler gibi soyut kavramların somutlaştırmasında yaratıcı yöntemini kullandıkları sonucuna varılmıştır (184).

Yaylı tarafından sınıf öğretmenliği bölümünde okuyan 3. Sınıf öğretmen adayları ile ilgili yapılan çalışmada öğretmen adaylarının yaratıcı drama yönteminin sevgi değerinin kazanılmasında etkili bir yöntem olduğu sonucuna varılmıştır (185).

Kılıç ve Namdar yaptığı çalışmada yaratıcı drama yöntemi ile yapılandırılmış değerler eğitiminin, okul öncesi programına uygun hazırlanan değerler eğitimi etkinlik planları uygulamalarından daha etkili olduğu sonucuna varılmıştır (186).

Namdar ve arkadaşları yaptıkları çalışmada drama ile değerler eğitimi uygulamalarının hem öğretmenlerin kişisel gelişimine hem de değerlerin içselleştirilmesi ve öğretilmesine katkı sağladığı sonucuna varılmıştır (187).

3. MATERYAL VE METOT

Araştırmanın bu bölümünde; araştırmanın modeli, çalışma grubu, veri toplama aracı, çevrimiçi uygulamalar, çevrimiçi yaratıcı drama etkinliklerine ilişkin işlemler, geçerlilik tehditleri ve bunlara yönelik alınan önlemler, verilerin analizi yer almaktadır.

3.1. Araştırma modeli

Bu çalışmada deneysel yöntemlerden ön test-son test kontrol gruplu tasarım kullanılmıştır. Bu tasarım deneklerin deney ve kontrol grubuna rastgele atandığı ve bağımlı değişkende ön test yapıldığı, ardından bağımsız değişkeninin deney grubuna uygulandığı ve sonrasında deney ve kontrol grubuna son test uygulandığı tasarımdır. Ön test-son test kontrol gruplu tasarım, deneyin iç geçerliliğini tehdit eden rakip hipotezlerin kontrolü için iyi bir iş çıkardığından mükemmel bir deneysel tasarımdır (188). Çalışmada deney grubuna 23 oturumdan oluşan beden eğitimi ve spor dersi değerlerini arttırmaya yönelik çevrimiçi yaratıcı drama etkinlikleri uygulanırken, kontrol grubuna herhangi bir işlem uygulanmamıştır. Yapılan çalışmada beden eğitimi ve spor dersi değerlerini arttırmaya yönelik çevrimiçi yaratıcı drama etkinlikleri bağımsız değişkeni, beden eğitimi ve spor dersi değer düzeyleri ise bağımlı değişkeni oluşturmaktadır. Araştırmada kullanılan model aşağıda Tablo 3.1’de verilmiştir.

Tablo 3.1. Araştırma Modeli

Gruplar	Öntest	İşlem	Sontest
Deney	BESDDÖ	Yaratıcı Etkinlikleri Uygulaması	BESDDÖ
Kontrol	BESDDÖ	İşlem Yok	BESDDÖ

BESDDÖ (Beden Eğitimi ve Spor Dersi Değer Ölçeği)

Tablo 3.1’de görüldüğü gibi deney ve kontrol grubundaki öğrencilere uygulamadan önce BESDDÖ (Beden Eğitimi ve Spor Dersi Değer Ölçeği) ön test olarak uygulanmıştır. Deney grubundaki öğrencilere 8 hafta boyunca beden eğitimi ve spor dersi değerlerini arttırmaya yönelik yaratıcı drama etkinlikleri uygulanmıştır. Uygulamanın tamamlanmasının ardından deney ve kontrol grubu öğrencilerine “BESDDÖ” son test olarak uygulanmıştır.

3.2. Çalışma Grubu

Çalışmanın deney ve kontrol grubu belirlenmeden önce İnönü Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma Etik Kurulundan “Etik Kurul İzni” (Ek-5) ve Adıyaman Milli Eğitim Müdürlüğünden “Araştırma İzni” (Ek-6) alınmıştır.

Çalışma grubunu 2020-2021 eğitim-öğretim yılı, Adıyaman İl Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı bir devlet ortaokulunda okuyan 48 (24 kız, 24 erkek) 8. sınıf öğrencisi oluşturmaktadır.

Öğrenci seçiminde en az kaç öğrencinin olması gerektiği konusunda yapılan güç analizinde (Power Analysis), Etki büyüklüğü = 0.53 alfa = 0.05, 1-beta (güç) = 0.80 alındığında deney grubuna 24 öğrenci alınması sonucu ortaya çıkmıştır. Kontrol grubu içinde 24 öğrenci alınmasına karar verilmiştir.

Bu çalışma ilk başta, normal eğitim ve öğretim sürerken okullarda öğrencilerle yüz yüze yapılacak şekilde planlanmıştır. Ancak 2020 yılı mart ayında tüm dünyayı da etkisi altına alan COVID-19 pandemisinden dolayı yüz yüze eğitime ara verilmiş ve uzaktan eğitim kararı alınmıştır. Bu çalışmanın da çevrimiçi yapılabilmesi için ilgili kurullardan gerekli onaylar alınmıştır. Çevrimiçi uygulanacak olan bu araştırmanın, çalışma grubu öğrencileri evinde internet, tablet, bilgisayar vb. gibi sorunu olmayan ve düzenli olarak çevrimiçi derslere katılım sağlayan öğrencilerden rastgele seçilmiştir. Çalışma grubuna ilk etapta sosyoekonomik ve akademik düzeyleri birbirine yakın 56 (28 kız, 28 erkek) öğrenci seçilmiştir. Seçilen öğrencilerden 7’si (3 kız, 4 erkek) çeşitli sebepler sunarak çalışmadan ayrılmıştır. Gruplardaki kız ve erkek sayısındaki dengenin korunmasını sağlamak için rastgele seçilen bir kız öğrenci çalışma grubundan çıkarılmıştır. Geriye kalan 48 öğrenci kız ve erkek öğrenci eşit olacak şekilde (her grupta 12 kız, 12 erkek) rastgele deney ve kontrol grubu olarak 2 gruba ayrılmıştır. Çalışma grubuna seçilen öğrenciler ve bu öğrencilerin velileri ile görüşülmüş, çalışmaya katılmaları ile ilgili onayları alınmıştır. Öğrencilere “BESDDÖ” ön test olarak uygulanmadan önce ölçme aracı ile ilgili açıklama yapılmıştır. Daha sonra ölçek, deney ve kontrol grubu öğrencilerine ön test olarak uygulanmış ve gruplar arasında “BESDDÖ” nin hiçbir alt boyurunda anlamlı bir fark bulunmamıştır. Ön test sonuçları Tablo 4.1’de verilmiştir.

3.3. Veri Toplama Aracı

Araştırmada veri toplama aracı olarak Yücekaya tarafından ortaokul öğrencileri için geliştirilen Beden Eğitimi ve Spor Dersi Değer Ölçeği (BESDDÖ) kullanılmıştır. Ölçek 23 madde ve 6 (altı) boyuttan oluşmaktadır. Bu boyutlar “spor kültürü, sağlıklı yaşam ve beslenme, dayanışma, saygı, milli kültür ve beraberlik, farkındalık” değerlerinden oluşmaktadır. Ölçek maddeleri içersinde olumsuz (tersine) soru bulunmamaktadır. Ölçekte ölçme birimi olarak 5’li likert türü ölçek “Her Zaman (5), Sıklıkla (4), Bazen (3), Nadiren (2), Hiçbir zaman (1)” kullanılmıştır (189).

Ölçeğin güvenirliliği için iç tutarlılık kat sayısına (Cronbach Alfa) bakılmıştır. Ölçeğin ön test Cronbach Alpha iç tutarlık kat sayısı 0.736, son test Cronbach Alpha iç tutarlık kat sayısı 0.835 olarak bulunmuştur. Uzmanlara göre ölçeğin alfa katsayısının 0.70 ve üzerinde olması güvenirlilik için yeterli sayılmaktadır (190, 191).

3.4. Çevrimiçi Uygulamalar

Bu araştırma deneysel ortamlardan internet araştırması şeklinde oluşturulmuştur. Çevrimiçi uygulamalar olarak gerçekleştirilen internet araştırmaları, bağımsız değişkenlerin manipüle edildiği dışsal değişkenlerin ise azami düzeyde kontrol edildiği laboratuvar çalışmaları veya alan deneyleri ile benzer yapıya sahiptir (188). Tüm dünyayı ve ülkemizi de etkisi altına alan COVID-19 pandemisi yüz yüze eğitimin gerçekleştirilmesini zorlaştırmıştır. Pandeminin ülkemizde görüldüğü ilk zamanlarda okullar tamamen kapılmıştır. Sonraki süreçlerde de sadece bazı şubelerde ve temel derslerde öğrencilerin eğitim alabilmesi için çeşitli modeller uygulanmıştır. Bu süreçte pandeminin seyrine göre zaman zaman öğrenci sayısının az olması sebebiyle köy okullarında eğitime tüm derslerde yüz yüze devam edilmiş, köy okulları dışındaki okullarda ise bazı şubeler için hibrit modele geçilmiştir. Bu süreçte eğitim ve öğretim faaliyetlerinin aksamaması için teknolojik araçlarla eğitim ve öğretime devam edilmiştir. Yaşanan bu gelişmeler dikkate alınarak yüz yüze planlanan beden eğitimi ve spor dersi değerlerinin yaratıcı drama yöntemi ile öğretiminin, çevrimiçi uygulanmasının daha uygun olacağı yönünde karar alınmıştır. Çevrimiçi uygulama için de tüm öğrencilerin bilgisayarına, tabletine, akıllı telefonuna vb. rahatça indirebileceği ve ayrıca öğrencilerin okul derslerine de aynı platformdan bağlandığı “zoom” programı tercih edilmiştir. Zoom programının yaratıcı drama etkinlikleri için uygun olması nedenleri

içersinde kamera ve mikrofon özelliğine sahip olması, programın öğretmen tarafından yönlendirilebilmesi, ekran paylaşımının yapılabilmesi, grup çalışmaları için öğrencilerin farklı odalara gönderilebilmesi ve odaların istenildiğinde öğretmen tarafından denetlenebilmesi özelliğine sahip olması gibi pozitif özellikleri barındırması tercih edilme nedenleri arasındadır.

3.5. Çevrimiçi Yaratıcı Drama Etkinliklerine İlişkin İşlemler

3.5.1. Yaratıcı Drama Atölyelerinin Hazırlanması ve Uygulanması

Yaratıcı drama atölyeleri hazırlanmadan önce, yaratıcı drama yönteminin kullanıldığı deneysel değer öğretimi çalışmaları (156, 158, 160, 164, 167, 173, 174) incelenmiştir. Ardından deney grubu öğrencilerine “BESDDÖ”nin spor kültürü, sağlıklı yaşam ve beslenme, dayanışma, saygı, milli kültür ve beraberlik, farkındalık değerleri alt boyutları ile ilgili 23 yaratıcı drama atölyesi hazırlanmıştır. Hazırlanan yaratıcı drama atölye çalışmaları uygulama yapılmadan önce yaratıcı drama alanında uzman 3 öğretim üyesinin görüşüne sunulmuştur. Öğretim üyeleri tarafından belirlenen eksiklikler giderildikten sonra uygulamaya hazır hale getirilmiştir. Çevrimiçi yaratıcı drama etkinlikleri uygulanmadan önce araştırmacı, Çağdaş Drama Derneğinin uzman eğitimcileri Koray BUDAK ve İbrahim TOPRAK tarafından çevrimiçi yürütülen yaratıcı drama eğitici eğitimlerine gözlemci olarak katılmıştır. Yapılan gözlem ve deneyim sonucunda atölyelerin çevrimiçi uygulanmasına başlanmıştır.

Hazırlanan atölyeler, deney grubu öğrencileri ile beden eğitimi ve spor dersinin dışında zoom programı üzerinden haftanın üç günü ve toplamda sekiz hafta boyunca uygulanmıştır. Kontrol grubu öğrencilerine ise beden eğitimi ve spor dersi dışında hiçbir işlem uygulanmamıştır.

3.5.2. Yaratıcı Drama Atölyelerin Yazılma ve Uygulanma Süreci

- Araştırmacılar tarafından geliştirilen 6 alt boyut ve 23 maddeden oluşan Beden Eğitimi ve Spor Dersi Değer Ölçeğinin (BESDDÖ) her bir maddesi için ayrı ayrı 180 dakikalık (3 saat) bir atölye hazırlanmasına karar verilmiştir.
- Ölçeğin saygı değeri alt boyutuna karşılık gelen 3 madde için her biri 180 dakika (3 saat) olan 3 atölye, farkındalık değeri alt boyutuna karşılık gelen 2 madde için her biri 180 dakika (3 saat) olan 2 atölye, milli kültür ve

beraberlik değeri alt boyutuna karşılık gelen 2 madde için her biri 180 dakika (3 saat) olan 2 atölye, sağlıklı yaşam ve beslenme değeri alt boyutuna karşılık gelen 3 madde için her biri 180 dakika (3 saat) olan 3 atölye, dayanışma değeri alt boyutuna karşılık gelen 5 madde için her biri 180 dakika (3 saat) olan 5 atölye, spor kültürü değeri alt boyutuna karşılık gelen 8 madde için her biri 180 dakika (3 saat) olan 8 atölye hazırlanmıştır.

- Hazırlanan atölyeler yaratıcı drama alanında uzman 3 akademisyenin görüş ve önerilerine sunulmuştur.
- Yaratıcı drama alanında uzman akademisyenlerin görüş ve önerileri doğrultusunda atölyelerdeki eksiklikler giderilmiş ve uygulamaya hazır hale getirilmiştir.
- Yaratıcı drama atölyeleri hazırlanırken uygulama yapılacak okul ve öğrenciler için bakanlıktan gerekli izinler alınmıştır.
- Pandemi sürecinde öğrencilere ulaşılabilirlik açısından, çalışmanın yapılacağı okulun idarecileri ile görüşülmüş ve düzenli olarak çevrimiçi derslere katılım sağlayan, evinde interneti olan, bilgisayar, tablet, akıllı telefon gibi derse katılım sağlayabileceği teknolojik araçlara sahip olan 8. sınıf öğrencilerinden rastgele seçim yapılmıştır.
- Seçilen öğrencilerin akademik düzeylerinin ve sosyoekonomik düzeylerinin birbirine yakın olmasına dikkat edilmiştir.
- Öğrenci seçiminde en az kaç öğrencinin olması gerektiği konusunda yapılan güç analizinde (Power Analysis) 24 deney ve 24 kontrol grubu öğrencinin seçilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.
- Çalışma grubu öğrencileri 8. sınıfta okuyan 226 öğrenci arasından çevrimiçi derslere düzenli katılım sağlayan öğrencilerden seçilmiştir
- Çalışma grubuna seçilen öğrenciler ve velileri tek tek aranmıştır ve onayları alınmıştır.
- Öğrenci seçiminde ilk etapta 56 (28 kız, 28 erkek) öğrenci seçilmiştir. Seçilen öğrencilerden 7'si (3 kız, 4 erkek) çeşitli sebepler sunarak çalışmadan ayrılmıştır. Gruplardaki kız ve erkek sayısındaki dengenin korunması için rastgele seçilen bir kız öğrenci çalışma grubundan çıkarılmıştır.

- Çalışmadan çeşitli sebepler sunarak ayrılan öğrencilerden sonra 48 öğrenci çalışmanın içerisinde kalmıştır. Bu sayı yeterli görüldüğü için herhangi bir ekleme yapılmasına gerek duyulmamıştır.
- Çalışma grubunda yer alan 48 öğrencinin 24'ü deney grubu, 24'ü kontrol grubu olarak rastgele 2 gruba ayrılmıştır. Gruplarda kız erkek öğrenci dengesi (her grupta 12 kız 12 erkek) gözetilmiştir.
- Çalışma grubu öğrencilerine gönüllü onam formu ve veli izin belgesi dijital ortamda doldurulmuştur.
- Öğrenci rızası ve veli izinleri alındıktan sonra hem kontrol grubu öğrencileri ile hem de deney grubu öğrencileri ile ayrı ayrı whatsapp grubu kurulmuştur.
- Whatsapp grubuna eklenen numaralar hem öğrencinin istediği anda ulaşabileceği hem de öğretmenin gerek duyduğu anda ulaşabileceği numaralar olarak eklenmiştir.
- Whatsapp grupları oluşturulduktan sonra hem deney grubu öğrencilerine hem de kontrol grubu öğrencilerine Beden Eğitimi ve Spor Dersi Değer Ölçeği (BESDDÖ) ön test olarak gönderilmiştir.
- Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin tamamı ölçeği doldurduktan sonra gruplar arasında fark olup olmadığını tespit etmek için Bağımsız (İlişkisiz) Gruplar t testi yapılmıştır.
- Yapılan ön test sonrasında gruplar arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür.
- Kontrol grubu öğrencilerine ön test uygulandıktan sonra herhangi bir uygulama yapılmamıştır.
- Deney grubu öğrencilerine atölyeler uygulanmadan 1 gün önce whatsapp grubunda gerekli bilgilendirmeler yapılmıştır.
- Hazırlanan atölyeler 8 hafta boyunca ve haftada 3 gün uygulanmıştır (Atölyelerin uygulandığı 2 gün sokağa çıkma yasağının olduğu ve öğrencilerin evde olduğu hafta sonlarında, diğer gün ise öğrencilerin okula gitmediği çarşamba günü olarak belirlenmiştir).
- Tüm atölyeler uygulandıktan sonra Beden Eğitimi ve Spor Dersi Değer Ölçeği (BESDDÖ) deney ve kontrol grubu öğrencilerine son test olarak uygulanmıştır.

3.5.3. Yaratıcı Drama Atölyelerinin Amacı, Konusu ve Genel Özellikleri

Yaratıcı drama atölyeleri hazırlanırken sekizinci sınıfta okuyan öğrencilerin gelişim seviyesi ve etkinliklerin çevrimiçi olarak uygulanabilirliği dikkate alınmıştır. Yaratıcı drama atölyeleri, her biri 180 dakika (3 saat) süren 23 oturumdan oluşmaktadır. Hazırlanan yaratıcı drama atölyeleri, ortaokul sekizinci sınıf öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersi değerlerini arttırmaya yöneliktir. Hazırlanan yaratıcı drama atölyeleri ile yaratıcı drama yönteminin beden eğitimi ve spor dersi değerlerine etkisi belirlenmeye çalışılmıştır. Oturumların amacı, içeriği ve kazanımları belirlenirken “BESDDÖ”nün boyutları (spor kültürü, sağlıklı yaşam ve beslenme, dayanışma, saygı, milli kültür ve beraberlik, farkındalık) dikkate alınmıştır. Oturumların konusu, amacı ve kazanımları Ek-1’de kapsamlı olarak verilmiştir.

3.5.4. Deneklerin Deneysel Çalışmaya Katılımlarına İlişkin Bilgiler

Deney grubunda bulunan her öğrenciye bir numara verilmiş ve her hafta oturumlara katılıp katılmadıkları not edilmiştir. 23 oturum süren çalışmaya katılan öğrencilere ilişkin bilgi aşağıda Tablo 3.2’de verilmiştir.

Tablo 3.2. Deney Grubu Öğrencilerinin Çevrimiçi Çalışmalara Katılım Çizelgesi

Hafta/ Oturum Katılımcı	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	Toplam Katılım
Denek 1	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	23
Denek 2	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	21
Denek 3	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	20
Denek 4	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	19
Denek 5	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	23
Denek 6	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	23
Denek 7	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	19
Denek 8	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	21
Denek 9	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	19
Denek 10	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	23
Denek 11	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	19
Denek 12	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	18
Denek 13	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	21
Denek 14	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	20
Denek 15	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	23
Denek 16	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	22
Denek 17	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	20
Denek 18	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	21
Denek 19	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	21
Denek 20	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	23
Denek 21	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	22
Denek 22	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	17
Denek 23	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	20
Denek 24	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	22
Toplam Katılım	23	22	24	22	21	22	24	22	19	21	22	24	22	19	22	22	22	21	22	20	21	21	22	500
Ortalama Kişi Sayısı																								21.7

Tablo 3.2 incelendiğinde en fazla katılımın 24 kişiyle üçüncü, yedinci ve on ikinci oturumlarda olduğu, en az katılımın ise 19 kişiyle dokuzuncu ve on dördüncü oturumlarda olduğu görülmektedir. Yaratıcı drama atölyelerinin bütün oturumlarına 6 öğrencinin düzenli olarak katıldığı, tüm programa katılımın ise ortalama 22 kişi olduğu görülmektedir.

3.5.5. Araştırmanın Çevrimiçi Olarak Gerçekleştirilmesinin Avantajları ve Dezavantajları

Avantajları: Deney grubu öğrencileri ile yüz yüze planlanan yaratıcı drama etkinliklerinin uygulama aşaması, COVID-19 pandemisinden dolayı yüz yüze

yapılamayacağından çevrimiçi zoom programı üzerinden yapılması yönünde karar alınmıştır. Çalışmaya öğrencilerin evinde bilgisayar, tablet veya akıllı telefonlarından katılabilmesi, okula gelmek için enerji ve zaman harcamaları avantaj olarak düşünülebilir. Öğrencilerin pandemi nedeniyle uzun bir süre sosyal, sanatsal ve sportif ortamlarda bir araya gelememesi ve bu durumun onlarda meydana getirdiği huzursuzluğun, uzaktan da olsa yaratıcı drama etkinlikleri ile giderildiği düşünülmektedir. Bu süreçte sadece temel dersler için okula giden, bunun dışında kalan vakitlerinin çoğunu evde geçiren öğrenciler için yaratıcı drama etkinliklerinin öğrencilerin sosyalleşmelerine yardımcı olduğu düşünülmektedir. Bu süreçte bir yandan pandeminin getirdiği huzursuzluk ve belirsizliğin yanında sekizinci sınıf öğrencilerin dönem sonunda gireceği ve kendileri için çok önemli olan Liselere Giriş Sınavı (LGS) kaygısının yaratıcı drama uygulamalarına katılan öğrencilerde azaldığı düşünülmektedir. Öğrencilerin oturumlardan sonra eğlendiklerini, yaratıcılıklarının geliştiğini ifade etmeleri, bir sonraki oturuma merakla gelmeleri bu durumu açıklamaktadır. Ayrıca yaratıcı drama etkinliklerinin uzaktan eğitim yolu ile yapılabileceği ortaya konmuştur.

Dezavantajları: Araştırmanın avantajları olduğu gibi bazı dezavantajları da vardır. Çevrimiçi uygulanan yaratıcı drama etkinliklerinde öğrencilerin aynı anda zoom programına bağlanmasında yaşanan aksaklıklar oturumların geç başlamalarına sebep olmuştur. Özellikle ilk oturumlarda bazı öğrencilerin kameralarını açma konusunda tedirgin olmaları ve kameralarını açtıklarında da kendilerini rahat hissedememeleri sürece adepte olmalarını geciktirmiştir. Isınma aşamasında ritim, müzik ve devinimsel etkinliklerin uygulanması esnasında ekran başındaki öğrenciler, kısıtlı bir alana sahip oldukları için hareketi uygularken daha fazla çaba harcamak zorunda kalmıştır. Canlandırma etkinliklerinde öğrencilerin yan yana olmaması nedeniyle bazen seslerin üst üste binmesi bazen de internetten kaynaklı sesin geç gelmesi canlandırma sürecinde aksaklıklara neden olmuştur. Öğrenciler yan yana olamadıkları için bazı oturumların değerlendirme aşamasında, grubun sorumluluğunun çoğunun bir öğrenci tarafından alınması (afiş hazırlama, gazete sayfası vb.) diğer öğrencilerin biraz pasif kalmasına neden olmuştur. Oturumlar esnasında bazen bazı öğrencilerin internet ağlarında yaşanan sorunlar sürecin planlanan zaman aralığı içerisinde tamamlanmasını zorlaştırmıştır ve bazen de sürecin uzamasına neden olmuştur.

3.6. Geçerlik Tehditleri ve Bunlara Yönelik Alınan Önlemler

Deneysel çalışmalarda geçerliliği tehdit eden birçok faktör mevcuttur. Bu faktörler iç geçerlilik ve dış geçerliliktir. Araştırmada bu faktörlerin neler olduğu ve alınan önlemler aşağıda belirtilmiştir.

3.6.1. İç Geçerlik Tehditleri ve Alınan Önlemler

Diferansiyel seçim: Aynı özellikleri taşımayan katılımcıları işlem gruplarına seçmek anlamına gelmektedir (188). Araştırmacı tarafından çalışma grubuna seçilen öğrencilerin sosyoekonomik düzeyleri ve akademik düzeylerinin birbirine yakın olması, öğrenci seçiminin rastgele yapılması, deney ve kontrol grubunun rastgele seçilmesi, gruplardaki kız ve erkek sayısındaki dengenin korunması, seçilen tüm öğrencilerin internet, tablet, bilgisayar vb. rahatça ulaşabilmesi çalışmada diferansiyel seçim hatasının oluşma ihtimali düşürmektedir.

Toplumsal ve interaktif etkiler: Çok gruplu desenlerde karmaşık ön yargılara neden olan iç geçerliliğe yönelik tehditlerin bir araya gelmesidir (188). Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin değişkenlere ilişkin puanlarını deneysel uygulama hariç olumlu veya olumsuz etkileyebilecek bilinen müfredat dışı herhangi bir uygulama yapılmamıştır.

Tarih-seçim etkisi: Her grubu farklı bir biçimde etkileyen olayların meydana gelmesini içermektedir (188). Deney ve kontrol grubu öğrencileri aynı okulda okuyan öğrencilerden seçilmiş ve dolayısıyla benzer durumlara maruz kalma olasılıklarının oldukça yüksek olduğu düşünülmektedir.

Olgulaşma-seçim etkisi: Grupların farklı olgunluk seviyesinde olduğu durumları tanımlamaktadır (188). Deney ve kontrol grubunu oluşturan öğrenciler sekizinci sınıfta okumaktadır ve dolayısıyla yaşları birbirine yakındır. Her iki grubun da tecrübeleri ve özellikleri benzerdir.

Diferansiyel yıpranma: Katılımcıların bazılarının deneysel işlem sürecini tamamlayamamalarını ifade etmektedir (188). Çalışmaya katılan tüm denekler süreci tamamladığı için diferansiyel yıpranma söz konusu değildir.

Test-seçim etkisi: Katılımcı gruplarının ön testte farklı tepkide bulunması ve bağımlı değişkendeki farklılığın kaynağının bu olması şeklinde ifade edilmektedir (188). Çalışmaya başlamadan önce hem deney grubuna hem de kontrol grubuna bilgi

verilmiş ve çalışmaya katılım konusunda her iki grubun da gönüllü olduğu görülmüştür. Deney ve kontrol grubundaki öğrenciler gönüllü olarak çalışmaya katıldıklarından ölçek doldurulurken farklı tepkide bulunmalarının söz konusu olmadığı düşünülmektedir.

Araç-seçim etkisi: Katılımcı grupların ölçüm aracının değişikliğinde farklı tepki vermesi anlamına gelmektedir (188). Beden eğitimi ve spor dersi değer ölçümünde kullanılan ölçek gruplara göre farklılaşmamıştır. Ön test ve son test ölçümlerinde aynı ölçek kullanılmıştır ve ölçek gruplara aynı sıralama ile sunulmuştur.

Regresyon-seçimi etkisi: İşlem gruplarından birinin puanlarının diğerine göre daha fazla gerilemesidir. Burada işlem gruplarının birinin puanın çok yüksek diğerinin puanın düşük olması etkilidir (188). Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin ön test puan ortalamaları arasında anlamlı bir fark yoktur. Yani grupların BESDDÖ'den aldığı puanların birbirine yakın olması regresyon-seçimi etkisini ortadan kaldırmıştır.

3.6.2. Dış Geçerlik Tehditleri ve Alınan Önlemler

Çalışma sonuçlarının evreni oluşturan kişiler, zaman, sonuçlar, düzenlemeler ve işlem çeşitleri açısından genellenebilir olmasına dış geçerlik denir (188).

Evren geçerliği: Çalışma sonuçlarının bir örneklemden hareketle çalışmaya dâhil olmayan bireylere genellenmesi anlamına gelmektedir (188). Çalışmada evrende rastgele seçim yapılmamış sadece erişilebilir evrende yani çalışmanın yapıldığı okulda rastgele seçimle sınırlı tutulmuştur. Erişilebilir evrende benzer özelliklere sahip ve benzer şartlara sahip bireylerde benzer sonuçların ortaya çıkacağı düşünülmektedir.

Ekolojik geçerlik: Çalışma sonuçlarındaki düzenlemeleri genellemek adına kullanılan yeterlik anlamına gelir (188). Çevrimiçi zoom programı üzerinde gerçekleşen bu çalışma, farklı programlarda ve şartlarda gerçekleştirildiğinde de benzer sonuçlara ulaşılacağı düşünülmektedir.

Geçici geçerlik: Zamana genellenebilen çalışma sonuçlarını ifade etmektedir (188). Çalışma sekizinci sınıfta okuyan öğrencilerle yapılmıştır. Farklı zaman dilimlerinde de aynı çalışma yapıldığında benzer sonuçlara ulaşılacağı düşünülmektedir.

Uygulama çeşitliliği geçerliği: Çalışma sonuçlarının Uygulama çeşitliliğine genellenmesini ifade eder (188). Bu çalışma ortaokulda görev yapan ve yaratıcı drama alanında eğitim almış beden eğitimi ve spor öğretmeni tarafından gerçekleştirilmiştir.

Yaratıcı drama alanında eğitim almış ve ortaokulda çalışan beden eğitimi ve spor öğretmenleri tarafından da uygulandığında aynı sonuçlara ulaşılabileceği düşünülmektedir.

Sonuç geçerliği: Sonuçları ilişkili olmayan farklı bağımlı değişkenlere genellenmeyi açıklamaktadır (188). Yapılan çalışmanın bağımlı ve bağımsız değişkenleri arasında ilişki vardır. Bağımsız değişkenin ilişkili olmayan bağımlı değişkenlerde nasıl bir etkisi olacağı bilinmemektedir.

3.6.3. Alınan Diğer Önlemler

Heinsman ve Shadish iyi tasarlanmış denkleştirilmemiş kontrol gruplu desenler ile tam deneysel desenlerle benzer sonuçlara ulaşılacağını savunmaktadır (192). Johnson ve Christensen yarı deneysel desenlerden elde edilen sonuçlar ile tam deneysel desenlerden elde edilen sonuçların eşit derecede güvenilir olmayacağını, denkleştirilmemiş kontrol gruplu desenlerin yanlış sonuçlar oluşturabileceğini (188), Glazerman ve arkadaşları deneysel ve yarı deneysel desenlerin farklı sonuçlar oluşturacağını (193), Rosenbaum yarı deneysel desenlerin sonuçlarının belirsiz kesinlik ürettiğini ifade etmişlerdir (194). Çalışmamızda belirsiz kesinlik üreten sonuçlar elde etmemek için tam deneysel yöntem kullanılmıştır. Buna göre denekler rastgele yöntemle seçilmiş ve seçilen öğrenciler rastgele yöntemle deney ve kontrol grubu olarak ayrılmıştır. Gruplar belirlendikten sonra ön test uygulanmış ve gruplar arasında bir fark olmadığı görülmüştür.

3.7. Verilerin Analizi

Veriler SPSS 22 paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Yapılan tüm istatistiksel değerlendirmelerde 0.05 düzeyinde anlamlılık ve güven aralığı kullanılmıştır. Örneklem sayısı 50 kişinin altında olduğundan parametrik analizler açısından uygunluğu Shapiro-Wilk normallik testiyle incelenmiştir.

Tablo 3.3. Shapiro-Wilk normallik testi

Kişi sayısı (n)	<i>İ</i> statistik	<i>Df</i>	<i>Sig</i>
48	.954	48	.058

Tablo 3.3 incelendiğinde Shapiro-Wilk testi sonucunda verilerin normal dağılım gösterdiği belirlenmiştir ($p>0.05$). Yaratıcı drama yönteminin etkisini belirlemek için Bağımlı (İlişkili) Gruplar t testi, gruplar arası karşılaştırmalarda Bağımsız (İlişkisiz)

Gruplar t testi kullanılmıştır. Araştırmanın etki büyüklüğü için Cohed d değerine bakılmıştır. Etki büyüklüğü $0 \leq d \leq 0.20$, zayıf, $0.21 \leq d \leq 0.50$ düşük, $0.51 \leq d \leq 1.00$ orta, $1.01 \leq d \leq$ güçlü olarak değerlendirilir (178). Başka bir hesaplamada etki büyüklüğü $0.15 \leq \text{Cohen } d < 0.15$ önemsiz, $0.15 \leq \text{Cohen } d < 0.40$ düşük, $0.40 \leq \text{Cohen } d < 0.75$ orta, $0.75 \leq \text{Cohen } d < 1.10$ yüksek, $1.10 \leq \text{Cohen } d < 1.45$ mükemmel olarak değerlendirilir (195; 196).

4. BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde sekizinci sınıf öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersi değerlerini arttırmaya yönelik çevrimiçi yaratıcı drama uygulamalarının etkililiğinin değerlendirilmesine ilişkin bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 4.1. Deney ve kontrol grubu öğrencileri Ön Test Bağımsız (İlişkisiz) Gruplar T Testi Sonuçları

Değer Alt Boyutu	Grup	n	\bar{X}	Ss	t	p
Saygı	Deney	24	4.05	0.65	-0.932	0.356
	Kontrol	24	4.23	0.68		
Farkındalık	Deney	24	4.06	0.68	.731	0.469
	Kontrol	24	3.91	0.70		
Milli Kültür ve Beraberlik	Deney	24	3.47	0.87	-.344	0.732
	Kontrol	24	3.56	0.79		
Sağlıklı yaşam ve Beslenme	Deney	24	3.72	0.62	-.663	0.510
	Kontrol	24	3.83	0.52		
Dayanışma	Deney	24	3.95	0.54	1.161	0.251
	Kontrol	24	4.13	0.49		
Spor Kültürü	Deney	24	3.80	0.43	.000	1.000
	Kontrol	24	3.80	0.53		

Tablo 4.1 incelendiğinde deney grubu öğrencilerinin saygı değeri ön test puan ortalamalarının ($x=4.05$), kontrol grubu öğrencilerinin saygı değeri ön test puan ortalamalarının ise ($x=4.23$) olduğu görülmektedir. Bu durumda deney ve kontrol grubu öğrencilerinin saygı değeri ön test ortalama puanları arasındaki bu fark anlamlı ($p=0.356$) değildir ($p>0.05$). Deney grubu öğrencilerinin farkındalık değeri ön test puan ortalamalarının ($x=4.06$), kontrol grubu öğrencilerinin farkındalık değeri ön test puan ortalamalarının ($x=3.91$) olduğu görülmektedir. Bu durumda deney ve kontrol grubu öğrencilerinin farkındalık değeri ön test ortalama puanları arasındaki bu fark anlamlı ($p=0.469$) değildir ($p>0.05$). Deney grubu öğrencilerinin milli kültür ve beraberlik değeri ön test puan ortalamalarının ($x=3.47$), kontrol grubu öğrencilerinin milli kültür ve beraberlik ön test puan ortalamalarının ($x=3.56$) olduğu görülmektedir. Bu durumda deney ve kontrol grubu öğrencilerinin milli kültür ve beraberlik değeri ön test ortalama

puanları arasındaki bu fark anlamlı ($p=0.732$) değildir ($p>0.05$). Deney grubu öğrencilerinin sağlıklı yaşam ve beslenme değeri ön test puan ortalamalarının ($x=3.72$), kontrol grubu öğrencilerinin sağlıklı yaşam ve beslenme ön test puan ortalamalarının ($x=3.83$) olduğu görülmektedir. Bu durumda deney ve kontrol grubu öğrencilerinin sağlıklı yaşam ve beslenme değeri ön test ortalama puanları arasındaki bu fark anlamlı ($p=0.510$) değildir ($p>0.05$). Deney grubu öğrencilerinin dayanışma değeri ön test puan ortalamalarının ($x=3.95$), kontrol grubu öğrencilerinin dayanışma ön test puan ortalamalarının ($x=4.13$) olduğu görülmektedir. Bu durumda deney ve kontrol grubu öğrencilerinin dayanışma değeri ön test ortalama puanları arasındaki bu fark anlamlı ($p=0.251$) değildir ($p>0.05$). Deney grubu öğrencilerinin spor kültürü değeri ön test puan ortalamalarının ($x=3.80$), kontrol grubu öğrencilerinin spor kültürü ön test puan ortalamalarının ($x=3.80$) olduğu görülmektedir. Bu durumda deney ve kontrol grubu öğrencilerinin spor kültürü değeri ön test ortalama puanları arasındaki bu fark anlamlı ($p=1.000$) değildir ($p>0.05$).

Tablo 4.2. Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin Son Test Bağımsız (İlişkisiz) Gruplar T Testi Sonuçları

Değer Alt Boyutu	Grup	n	\bar{X}	Ss	t	p	Cohen d																																																								
Saygı	Deney	24	4.54	0.40	2.809	0.007	0.082																																																								
	Kontrol	24	3.95	0.93				Farkındalık	Deney	24	4.60	0.38	3.841	0.000	0.111	Kontrol	24	4.02	0.63	Milli Kültür ve Beraberlik	Deney	24	4.45	0.44	4.371	0.000	0.127	Kontrol	24	3.43	1.05	Sağlıklı Yaşam ve Beslenme	Deney	24	4.48	0.50	4.936	0.000	0.143	Kontrol	24	3.69	0.60	Dayanışma	Deney	24	4.48	0.43	2.826	0.007	0.082	Kontrol	24	4.10	0.50	Spor Kültürü	Deney	24	4.28	0.44	3.342	0.002	0.097
Farkındalık	Deney	24	4.60	0.38	3.841	0.000	0.111																																																								
	Kontrol	24	4.02	0.63				Milli Kültür ve Beraberlik	Deney	24	4.45	0.44	4.371	0.000	0.127	Kontrol	24	3.43	1.05	Sağlıklı Yaşam ve Beslenme	Deney	24	4.48	0.50	4.936	0.000	0.143	Kontrol	24	3.69	0.60	Dayanışma	Deney	24	4.48	0.43	2.826	0.007	0.082	Kontrol	24	4.10	0.50	Spor Kültürü	Deney	24	4.28	0.44	3.342	0.002	0.097	Kontrol	24	3.81	0.52								
Milli Kültür ve Beraberlik	Deney	24	4.45	0.44	4.371	0.000	0.127																																																								
	Kontrol	24	3.43	1.05				Sağlıklı Yaşam ve Beslenme	Deney	24	4.48	0.50	4.936	0.000	0.143	Kontrol	24	3.69	0.60	Dayanışma	Deney	24	4.48	0.43	2.826	0.007	0.082	Kontrol	24	4.10	0.50	Spor Kültürü	Deney	24	4.28	0.44	3.342	0.002	0.097	Kontrol	24	3.81	0.52																				
Sağlıklı Yaşam ve Beslenme	Deney	24	4.48	0.50	4.936	0.000	0.143																																																								
	Kontrol	24	3.69	0.60				Dayanışma	Deney	24	4.48	0.43	2.826	0.007	0.082	Kontrol	24	4.10	0.50	Spor Kültürü	Deney	24	4.28	0.44	3.342	0.002	0.097	Kontrol	24	3.81	0.52																																
Dayanışma	Deney	24	4.48	0.43	2.826	0.007	0.082																																																								
	Kontrol	24	4.10	0.50				Spor Kültürü	Deney	24	4.28	0.44	3.342	0.002	0.097	Kontrol	24	3.81	0.52																																												
Spor Kültürü	Deney	24	4.28	0.44	3.342	0.002	0.097																																																								
	Kontrol	24	3.81	0.52																																																											

Tablo 4.2 incelendiğinde deney grubu öğrencilerinin saygı değeri son test puan ortalamalarının ($x=4.54$), kontrol grubu öğrencilerinin saygı değeri son test puan ortalamalarının ($x=3.95$) olduğu görülmektedir. Bu durumda deney ve kontrol grubu öğrencilerinin saygı değeri son test ortalama puanları arasındaki bu fark anlamlı ($p=0.007$) bulunmuştur ($p<0.05$). Deney grubu öğrencilerinin farkındalık değeri son test puan ortalamalarının ($x=4.60$), kontrol grubu öğrencilerinin farkındalık değeri son test

puan ortalamalarının ($x=4.02$) olduğu görülmektedir. Bu durumda deney ve kontrol grubu öğrencilerinin farkındalık değeri son test ortalama puanları arasındaki bu fark anlamlı ($p= 0.000$) bulunmuştur ($p<0.05$). Deney grubu öğrencilerinin milli kültür ve beraberlik değeri son test puan ortalamalarının ($x=4.45$), kontrol grubu öğrencilerinin milli kültür ve beraberlik değeri son test puan ortalamalarının ($x=3.43$) olduğu görülmektedir. Bu durumda deney ve kontrol grubu öğrencilerinin milli kültür ve beraberlik değeri son test ortalama puanları arasındaki bu fark anlamlı ($p=0.000$) bulunmuştur ($p<0.05$). Deney grubu öğrencilerinin sağlıklı yaşam ve beslenme değeri son test puan ortalamalarının ($x=4.48$), kontrol grubu öğrencilerinin sağlıklı yaşam ve beslenme değeri son test puan ortalamalarının ($x=3.69$) olduğu görülmektedir. Bu durumda deney ve kontrol grubu öğrencilerinin sağlıklı yaşam ve beslenme değeri son test ortalama puanları arasındaki bu fark anlamlı ($p=0.000$) bulunmuştur ($p<0.05$). Deney grubu öğrencilerinin dayanışma değeri son test puan ortalamalarının ($x=4.48$), kontrol grubu öğrencilerinin dayanışma değeri son test puan ortalamalarının ($x=4.10$) olduğu görülmektedir. Bu durumda deney ve kontrol grubu öğrencilerinin dayanışma değeri son test ortalama puanları arasındaki bu fark anlamlı ($p=0.007$) bulunmuştur ($p<0.05$). Deney grubu öğrencilerinin spor kültürü değeri son test puan ortalamalarının ($x=4.28$), kontrol grubu öğrencilerinin spor kültürü değeri son test puan ortalamalarının ($x=3.81$) olduğu görülmektedir. Bu durumda deney ve kontrol grubu öğrencilerinin spor kültürü değeri son test ortalama puanları arasındaki bu fark anlamlı ($p=0.002$) bulunmuştur ($p<0.05$). Tablo 4.2 incelendiğinde tüm alt boyutlarda etki büyüklüğü zayıf bulunmuştur.

Tablo 4.3. Kontrol Grubu Öğrencileri Ön Test ve Son Test Bağımlı (İlişkili) Gruplar T Testi Sonuçları

Değer Alt Boyutu	Grup	n	\bar{X}	Ss	Ort. Fark	t	p
Saygı	Ön Test	24	4.23	0.68	0.28	1.135	0.268
	Son Test	24	3.95	0.93			
Farkındalık	Ön Test	24	3.91	0.70	-0.11	-.632	0.534
	Son Test	24	4.02	0.63			
Milli Kültür ve Beraberlik	Ön Test	24	3.56	0.79	0.13	.535	0.598
	Son Test	24	3.43	1.05			
Sağlıklı Yaşam ve Beslenme	Ön Test	24	3.83	0.52	0.14	.980	0.337
	Son Test	24	3.69	0.60			
Dayanışma	Ön Test	24	4.13	0.49	0.04	.257	0.799
	Son Test	24	4.10	0.50			
Spor Kültürü	Ön Test	24	3.80	0.53	-0.02	-.090	0.929
	Son Test	24	3.81	0.52			

Tablo 4.3 incelendiğinde kontrol grubu öğrencilerinin saygı değeri ön test puan ortalamalarının ($x=4.23$), kontrol grubu öğrencilerinin saygı değeri son test puan ortalamalarının ($x=3.95$) olduğu görülmektedir. Bu durumda kontrol grubu öğrencilerinin saygı değeri ön test ve son test ortalama puanları arasındaki bu fark anlamlı ($p=0.268$) değildir ($p>0.05$). Kontrol grubu öğrencilerinin farkındalık değeri ön test puan ortalamalarının ($x=3.91$), kontrol grubu öğrencilerinin farkındalık değeri son test puan ortalamalarının ($x=4.02$) olduğu görülmektedir. Bu durumda kontrol grubu öğrencilerinin farkındalık değeri ön test ve son test ortalama puanları arasındaki bu fark anlamlı ($p=0.534$) değildir ($p>0.05$). Kontrol grubu öğrencilerinin milli kültür ve beraberlik değeri ön test puan ortalamalarının ($x=3.56$), kontrol grubu öğrencilerinin milli kültür ve beraberlik son test puan ortalamalarının ($x=3.43$) olduğu görülmektedir. Bu durumda kontrol grubu öğrencilerinin milli kültür ve beraberlik değeri ön test ve son test ortalama puanları arasındaki bu fark anlamlı ($p=0.598$) değildir ($p>0.05$). Kontrol grubu öğrencilerinin sağlıklı yaşam ve beslenme değeri ön test puan ortalamalarının ($x=3.83$), kontrol grubu öğrencilerinin sağlıklı yaşam ve beslenme son test puan ortalamalarının ($x=3.69$) olduğu görülmektedir. Bu durumda kontrol grubu öğrencilerinin sağlıklı yaşam ve beslenme değeri ön test ve son test ortalama puanları arasındaki bu fark anlamlı ($p=0.337$) değildir ($p>0.05$). Kontrol grubu öğrencilerinin dayanışma değeri ön test puan ortalamalarının ($x=4.13$), kontrol grubu öğrencilerinin dayanışma değeri son test puan ortalamalarının ($x=4.10$) olduğu görülmektedir. Bu durumda kontrol grubu öğrencilerinin dayanışma değeri ön test ve son test ortalama puanları arasındaki bu fark anlamlı ($p=0.799$) değildir ($p>0.05$). Kontrol grubu öğrencilerinin spor kültürü değeri ön test puan ortalamalarının ($x=3.80$), kontrol grubu öğrencilerinin spor kültürü değeri son test puan ortalamalarının ($x=3.81$) olduğu görülmektedir. Bu durumda kontrol grubu öğrencilerinin spor kültürü değeri ön test ve son test ortalama puanları arasındaki bu fark anlamlı ($p=0.929$) değildir ($p>0.05$).

Tablo 4.4. Deney Grubu Öğrencileri Ön Test ve Son Test Bağımlı (İlişkili) Gruplar T Testi Sonuçları

Değer Alt Boyutu	Grup	n	\bar{X}	Ss	Ort. fark	t	p	Cohen d
Saygı	Ön Test	24	4.05	0.65	-0.49	-3.535	0.002	0.089
	Son Test	24	4.54	0.40				
Farkındalık	Ön Test	24	4.06	0.68	-0.55	-3.844	0.001	0.097
	Son Test	24	4.60	0.38				
Milli Kültür ve Beraberlik	Ön Test	24	3.47	0.87	-0.98	-4.878	0.000	0.140
	Son Test	24	4.45	0.44				
Sağlıklı Yaşam ve Beslenme	Ön Test	24	3.72	0.62	-0.77	-5.111	0.000	0.134
	Son Test	24	4.48	0.50				
Dayanışma	Ön Test	24	3.95	0.54	-0.53	-4.280	0.000	0.106
	Son Test	24	4.48	0.43				
Spor Kültürü	Ön Test	24	3.80	0.43	-0.48	-4.071	0.000	0.108
	Son Test	24	4.28	0.44				

Tablo 4.4 incelendiğinde deney grubu öğrencilerinin saygı değeri ön test puan ortalamalarının ($x=4.05$), deney grubu öğrencilerinin saygı değeri son test puan ortalamalarının ($x=4.54$) olduğu görülmektedir. Bu durumda deney grubu öğrencilerinin saygı değeri ön test ve son test ortalama puanları arasındaki bu fark anlamlı ($p=0.002$) bulunmuştur ($p<0.05$). Deney grubu öğrencilerinin farkındalık değeri ön test puan ortalamalarının ($x=4.06$), deney grubu öğrencilerinin farkındalık değeri son test puan ortalamalarının ($x=4.60$) olduğu görülmektedir. Bu durumda deney grubu öğrencilerinin farkındalık değeri ön test ve son test ortalama puanları arasındaki bu fark anlamlı ($p=0.001$) bulunmuştur ($p<0.05$). Deney grubu öğrencilerinin milli kültür ve beraberlik değeri ön test puan ortalamalarının ($x=3.47$), deney grubu öğrencilerinin milli kültür ve beraberlik son test puan ortalamalarının ($x=4.45$) olduğu görülmektedir. Bu durumda deney grubu öğrencilerinin milli kültür ve beraberlik değeri ön test ve son test ortalama puanları arasındaki bu fark anlamlı ($p=0.000$) bulunmuştur ($p<0.05$). Deney grubu öğrencilerinin sağlıklı yaşam ve beslenme değeri ön test puan ortalamalarının ($x=3.72$), deney grubu öğrencilerinin sağlıklı yaşam ve beslenme son test puan ortalamalarının ($x=4.48$) olduğu görülmektedir. Bu durumda deney grubu öğrencilerinin sağlıklı yaşam ve beslenme değeri ön test ve son test ortalama puanları arasındaki bu fark anlamlı ($p=0.000$) bulunmuştur ($p<0.05$). Deney grubu öğrencilerinin dayanışma değeri ön test puan ortalamalarının ($x=3.95$), deney grubu öğrencilerinin dayanışma değeri son test

puan ortalamalarının ($x=4.48$) olduğu görülmektedir. Bu durumda deney grubu ğrencilerinin dayanışma değeri n test ve son test ortalama puanları arasındaki bu fark anlamlı ($p=0.000$) bulunmuştur ($p<0.05$). Deney grubu ğrencilerinin spor kültürü değeri n test puan ortalamalarının ($x=3.80$), deney grubu ğrencilerinin spor kültürü değeri son test puan ortalamalarının ($x=4.28$) olduğu görülmektedir. Bu durumda deney grubu ğrencilerinin spor kültürü değeri n test ve son test ortalama puanları arasındaki bu fark anlamlı ($p=0.000$) bulunmuştur ($p<0.05$). Tablo 4.4 incelendiğinde tüm alt boyutlarda etki büyüklüğü zayıf bulunmuştur.

5. TARTIŞMA

Araştırmanın bu bölümünde çalışmaya ilişkin bulgular tartışılarak yorumlanmıştır.

Beden eğitimi ve spor dersi değerlerinin yaratıcı drama yöntemi ile kazandırılması amaçlanan bu araştırmada; yaratıcı drama yönteminin uygulandığı deney grubu öğrencilerinin ön test ve son test puanları arasında spor kültürü, sağlıklı yaşam ve beslenme, dayanışma, saygı, milli kültür ve beraberlik ve farkındalık değerlerinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Bu fark son test lehinedir. Hiçbir müdahale uygulamasına tabi tutulmayan kontrol grubu öğrencilerinin ön test ve son test puanları arasında spor kültürü, sağlıklı yaşam ve beslenme, dayanışma, saygı, milli kültür ve beraberlik ve farkındalık değerlerinde anlamlı bir fark bulunmamıştır. Araştırma sonucunda deney ve kontrol grubu öğrencilerinin ön test puan ortalamaları arasında spor kültürü, sağlıklı yaşam ve beslenme, dayanışma, saygı, milli kültür ve beraberlik ve farkındalık değerlerinde anlamlı bir fark bulunmamıştır. Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin son test puan ortalamaları arasında spor kültürü, sağlıklı yaşam ve beslenme, dayanışma, saygı, milli kültür ve beraberlik ve farkındalık değerlerinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Bu fark deney grubu öğrencileri lehinedir.

Alanyazın incelendiğinde yaratıcı drama yönteminin değer öğretiminde etkili bir yöntem olduğu görülmüştür (167, 186, 187, 197, 198). Yukarıda bahsedilen alanlarda olduğu gibi yaratıcı drama yönteminin beden eğitimi ve spor alanında yapılan çalışmalarda da etkili bir yöntem olduğu görülmüştür (143, 144, 150).

Araştırmanın bulgularını değer boyutları ile ele aldığımızda yaratıcı drama etkinliklerinin uygulandığı deney grubu öğrencilerinin “spor kültürü değerinde” anlamlı bir puan artışı meydana gelmiştir. Spor kültürü değerinin kazandırılması için centilmenlik, sportif etkinlikler esnasında spor kıyafeti giymenin önemi, sportif faaliyetlerden keyif alma, sportif faaliyetlere katılımın önemi, empati kurma/ erdemli davranma, sportif faaliyetlerde sinirlendiğinde veya heyecanlandığında kendini kontrol edebilme, sportif faaliyetler esnasında en iyi performansını sergilemeye çalışma ve dürüstlük ile ilgili yaratıcı drama atölyeleri hazırlanmış ve bu atölyeler uygulanmıştır. Uygulanan atölyelerin öğrencilerin spor kültürü değerini pozitif yönde etkilediği

görülmektedir. Bu durumda spor kültürü değerinin kazandırılması için hazırlanan atölyelerin öğrenci seviyesine ve değer kazanımına uygun hazırlandığı düşünülebilir.

Alanyazın incelendiğinde Bencik Kangal yaptığı çalışmada çocukların ahlaki yargılarının gelişmesinde yaratıcı drama yönteminin etkili olduğunu (159), Çapacıoğlu ve Demirtaş, 9. sınıf öğrencileri ile yaptığı çalışmada yaratıcı drama yönteminin öfke denetimi becerilerini geliştirmede etkili olduğunu (199), Gündoğdu ve Adıgüzel üniversite öğrencileriyle yaptıkları çalışmada yaratıcı drama yönteminin stresle baş etme becerisini geliştirdiğini (197), Gökçearslan Çifçi ve Altınova üniversite öğrencileriyle yaptıkları çalışmada yaratıcı drama yönteminin öğrencilerin empatik eğilim ve empatik beceri gelişiminde etkili olduğunu (198), Kara ve Çam, öğretmen adaylarına yönelik araştırmasında grupla bir işi yapma ve yürütme becerileri, ilişkiyi başlatma ve sürdürme becerileri ile kendini kontrol etme becerilerini kazandırma konusunda yaratıcı drama yönteminin etkili olduğu sonucuna varmışlardır (200). İbiş tarafından 5-6 yaş grubu çocuklarla yapılan çalışmada yaratıcı drama yönteminin sonuçları kabul etme, kızgınlık davranışlarını kontrol etme, kendini kontrol etme becerileri, görev tamamlama becerileri, kişiler arası beceriler ve sözel açıklama becerilerini geliştirdiği sonucuna varılmıştır (201). Ağır, ortaokul öğrencileri ile yaptığı çalışmada özel gereksinime ihtiyaç duymayan öğrencilerin bulunduğu okullarda yaratıcı dramının yöntem olarak kullanılabileceğini ve bu sayede tipik gelişim gösteren öğrencilerin, özel gereksinimli akranlarına karşı empati geliştirebileceği ve olumlu tutuma sahip olabileceği sonucuna varmıştır (151). Namdar ve arkadaşları yaratıcı drama yönteminin öğretmenlerde empati becerisi geliştirdiği sonucuna varmışlardır (187). Yapılan çalışmalar farklı alanlar ve farklı gruplarla yapılsa da benzer değerlerin yaratıcı drama yöntemiyle öğretiminin etkili olduğu sonucuna varılabilir.

Beden eğitimi ve spor dersi öğrencilerin spor kültürü değerini geliştirebilmeleri için uygun bir ortam sunar. Öğrencilerin centilmenlik, sportif etkinlikler esnasında spor kıyafeti giymenin önemi, sportif faaliyetlerden keyif alma, sportif faaliyetlere katılımın önemi, empati kurma/erdemli davranma, sportif faaliyetlerde sinirlendiğinde veya heyecanlandığında kendini kontrol edebilme gibi değerleri, ders içerisinde öğretmenin gözlemleyebileceği durumları ve öğrencilerin tecrübelerini içerir. Ders içerisinde karşılıklı bu durumlar, öğrencilerde olumlu davranış geliştirmesi açısından önem taşır. Beden eğitimi ve spor dersinin bu zenginliği yaratıcı drama atölyelerinin hazırlanmasını

ve uygulanmasını da kolaylaştırmıştır. Bu nedenle deney ve kontrol grupları arasında spor kültürü değeri alt boyutunun farklılık göstermiş olabileceği ifade edilebilir.

Araştırmanın sonunda yaratıcı drama etkinliklerinin uygulandığı deney grubu öğrencilerinin “sağlıklı yaşam ve beslenme değerinde” anlamlı bir puan artışı meydana gelmiştir. Sağlıklı yaşam ve beslenme değerinin kazandırılması için sporun sağlıklı yaşama katkısı, düzenli ve sağlıklı beslenmenin önemi ve sağlık için temizliğin önemi ile ilgili yaratıcı drama atölyeleri hazırlanmış ve bu atölyeler uygulanmıştır. Bu durumda sağlıklı yaşam ve beslenme değerinin kazandırılması için hazırlanan atölyelerin öğrenci seviyesine ve değer kazanımına uygun hazırlandığı düşünülebilir. Demir Acar ve Bayat, fazla kilolu ve obez ergenlerle yaptıkları çalışmada, okul temelli eğitim programları ile fazla kilolu ve obez gençlere ulaşılabilir ve yaratıcı drama gibi aktif öğretim yöntemlerinin beslenme ve şişmanlıktan korunma eğitiminde etkin kullanılması ile daha etkili sonuçlar elde edileceği sonucuna varmışlardır (202). Kaya ve Antepli, on sekiz oturum süren çalışmalarında temizlik değeri ile ilgili de oturum hazırlamışlardır. Temizlik değerinin yaratıcı dramayla öğretilmesinin, çocukların farkındalıklarını geliştirdiği sonucuna varmışlardır. Yapılan çalışmalar farklı alan ve yaş gruplarına uygulansa da benzer sonuçlara ulaşılmıştır (175).

Beden eğitimi ve spor dersi öğrencilerin sağlıklı yaşam ve beslenme değerini geliştirebilmeleri için uygun bir ortam sunar. Dersin aktif ve sağlıklı yaşam ile ilgili öğrenme alanında bu değerlerden sıkça bahsedilmesi ve dersin bu değerlerin aktarımı açısından zengin içeriklere sahip olması yaratıcı drama atölyelerinin yazılması ve uygulanmasını kolaylaştırmıştır. Bu nedenle deney ve kontrol grupları arasında sağlıklı yaşam ve beslenme değeri alt boyutunun farklılık göstermiş olabileceği ifade edilebilir.

Araştırmanın sonunda yaratıcı drama etkinliklerinin uygulandığı deney grubu öğrencilerinin “dayanışma değerinde” anlamlı bir puan artışı meydana gelmiştir. Dayanışma değerinin kazandırılması için beden eğitimi ve spor faaliyetlerinde görev sorumluluğunun önemi, arkadaşlarını desteklemenin önemi, takım ruhu, arkadaşları ile iyi iletişim kurma, takım arkadaşları ile iş birliği ile ilgili yaratıcı drama atölyeleri hazırlanmış ve bu atölyeler uygulanmıştır. Bu durumda dayanışma değerinin kazandırılması için hazırlanan atölyelerin öğrenci seviyesine ve değer kazanımına uygun hazırlandığı düşünülebilir.

Özçelik, ilkokul dördüncü sınıf öğrencileriyle yaptıkları çalışmada “sorumluluk değeri” öğretiminin yaratıcı drama yöntemiyle yapılan deney grubu öğrencilerinin tutum puanlarını arttırdığı sonucuna varmıştır (178). Demirtaş yaptığı araştırmada, çocuk yuvasında kalan korumaya muhtaç çocukların değer eğitiminde yaratıcı drama yönteminin etkililiğini incelemiştir. Araştırmanın sonunda dayanışma-yardımseverlik, duyarlılık, demokratik olma ve özgürlük değerlerinin en fazla öğrenilen değerler olduğu sonucuna varmışlardır (156). Aslan yaptığı çalışmada drama yönteminin çocuklarda iş birliği ve sosyal ilişkileri geliştirme konusunda etkili olduğu sonucuna varmıştır (203). Akgün yaptığı çalışmada yaratıcı drama yönteminin çocuklarda saygı, sevgi, iş birliği, yardımseverlik ve sorumluluk değer puanlarını arttırdığı sonucuna varmıştır (172). Kaya ve Antepli ise yaptıkları çalışmada on sekiz oturum süren yaratıcı drama etkinliklerinden sonra çocuklarda sorumluluk, saygı, sevgi, paylaşma, iş birliği, temizlik, çalışkanlık, sabır, eşitlik, dürüstlük değerlerinde farkındalık geliştirdikleri ve değer puanlarında artış olduğu sonucuna varmışlardır (175).

Boztürk Macit, altıncı sınıf öğrencileriyle yaptığı çalışmada yaratıcı drama yönteminin uygulandığı deney grubundaki öğrencilerin adil ve sorumluluk sahibi olma değer puanlarında artış olduğu sonucuna varmıştır (182). Yılmaz, ilkokul dördüncü sınıf öğrencileri ile yaptıkları çalışmada yaratıcı drama yöntemiyle yardımseverlik değerinin aktarımının kolaylaştığı, öğretim sürecinin daha eğlenceli olduğu ve yaparak yaşayarak öğrenme ortamı oluşturduğu sonucuna varmıştır (180). Güler yaptığı çalışmada yaratıcı drama yöntemiyle beden eğitimi öğretmen adaylarının sınıf yönetimi öz yeterlilik inançları ve iletişim becerileri puanlarında istatistiksel olarak anlamlı bir artış olduğu sonucuna varmıştır (149). Karatay ve Koçyiğit, drama yönteminin sınıf içi iletişimini arttırdığı ve iletişim becerileri güçlendirdiğini (204), Gürkan Şenyavaş yaptığı çalışmada yaratıcı drama yönteminin sınıfın iletişim ortamına olumlu yansıdığı (205), Akoğuz’un, yaşları 9, 10 ve 11 olan öğrencilerle yaptığı çalışmada yaratıcı drama yönteminin iletişim becerilerini geliştirdiğini sonucuna varılmıştır (206). Yaratıcı drama yönteminin iletişim becerilerini geliştirdiği benzer çalışmalara rastlanmıştır (207-209). Yapılan çalışmalar farklı alanlarda ve farklı yaş gruplarında uygulansa da benzer sonuçlara ulaşıldığı görülmektedir.

Beden eğitimi ve spor dersleri uygun bir şekilde yapılandırıldığında gençlerin ahlaki gelişimlerini destekleyecek ortamlara sahiptir (210, 211). Beden eğitimi ve spor dersinde öğrencilere hem eğlenerek öğrenme ortamı sağlanabilir hem de değerler

eğitimi gerçekleştirilebilir. Çünkü beden eğitimi ve sporda, yardımlaşma, organize olma, birlikte hareket etme sonuca ulaşmak için birlikte iş yapma, temizlik, dostluk, saygı gösterme, cesaret, başarmak için gayret gösterme mecburiyeti, hatalarda özür dileyebilme ve hoşgrl olma, sportif etkinliklerin esasını teşkil eder (212). Beden eğitimi ve spor dersleri adil oyun ve sorumluluk değerlerinin öğrencilere aktarılmasında uygun bir ortama sahiptir (210, 213, 214). Bunun yanında öğrencilerin sosyal ilişkilerini geliştirmelerine de katkı sunar (215). Beden eğitimi ve spor ortamlarının değer ğretimi aından zengin bir içeriğe ve alana sahip olması, yaratıcı drama atölyelerinin yazılması ve uygulamasını kolaylaştırmıştır. Aynı zamanda yaratıcı drama etkinlikleri ve beden eğitimi ve spor dersinin öğrencilere yaparak ve yaşayarak öğrenme fırsatı vermesi değerlerin aktarımını da kolaylaştırmıştır. Bu nedenle deney ve kontrol grupları arasında dayanışma değeri alt boyutunun farklılık göstermiş olabileceği ifade edilebilir.

Araştırmanın sonunda yaratıcı drama etkinliklerinin uygulandığı deney grubu ğrencilerinin “saygı değerinde” anlamlı bir puan artışı meydana gelmiştir. Saygı değerinin kazandırılması için rakip taraftara saygı, takım arkadaşına saygı ve rakibine saygı ile ilgili yaratıcı drama atölyeleri hazırlanmış ve bu atölyeler uygulanmıştır. Bu durumda saygı değerinin kazandırılması için hazırlanan atölyelerin ğrenci seviyesine ve değer kazanımına uygun hazırlandığı düşünülebilir.

elik ve Bulu, ilkokul dördüncü sınıf öğrencileriyle yaptıkları çalışmada öğrencilerin duygu ve düşüncelere saygı, hoşgörü değerlerine yönelik olumlu tutum geliştirmelerinde yaratıcı drama yönteminin etkili olduğu sonucuna varmışlardır (174). ien tarafından altıncı sınıf öğrencileri ile yapılan çalışmada yaratıcı drama yönteminin farklılıklara saygı, eşitlik ve saygı değerlerini kazandırdığı, öğrencilerin dramayı etkili ve öğretici bulduğu sonucuna varılmıştır (176). Erdem Zengin, ilkokul dördüncü sınıf öğrencileriyle yaptığı çalışmada yaratıcı drama etkinliklerine katılan öğrencilerin “hoşgörü” ile “duygu ve düşüncelere saygı” değerlerinin olumlu etkilendiği ve bu değerlerle ilgili davranışları öğrendikleri sonucuna varmıştır (165). Er ve Ulaş, ilkokul dördüncü sınıf öğrencileriyle yaptıkları çalışmada drama yönteminin saygı ve yardımlaşma değerlerinin kazandırılmasında etkili olduğu sonucuna varmışlardır (183).

Namdar ve arkadaşları yaratıcı drama yöntemiyle saygı, yardımlaşma, empati, dürüstlük, dayanışma, sevgi ve hoşgörü değerlerini geliştirmeye yönelik uyguladığı atölyelerin sonucunda değerler eğitimi uygulamalarının hem öğretmenlerin kişisel gelişimine hem de değerlerin içselleştirmesi ve öğretilmesine katkı sağladığı sonucuna

varmışlardır (187). Ada, yaptığı çalışmada yaratıcı drama yönteminin erken çocukluk döneminde saygı, sevgi, yardımlaşma, temizlik, sorumluluk değerlerinin gelişmesinde olumlu katkısı olduğu sonucuna varmıştır (169). Yapılan çalışmalar farklı alan ve farklı yaş gruplarına uygulansa da benzer sonuçlara ulaşıldığı görülmektedir.

Öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine katılımları sevinç, rekabet, umutsuzluk ve çatışma duygusu gibi durumları dersin içinde tecrübe etmelerini ve sonrasında kendi tepkilerinin farkına varmalarını ve verdiği tepkileri değerlendirme olanağı sağlar (210). Beden eğitimi ve spor dersinde öğrenciler takım arkadaşına, rakip taraftara ve hakeme saygı göstermesi gerektiğini tecrübe eder. Yaratıcı drama yöntemiyle yapılandırılan değer öğretiminde öğrencilere bu tür durumlarda olumlu tepki geliştirebilecekleri ortamlar oluşturulabilir. Beden eğitimi ve spor dersinin zengin içeriği sayesinde, geliştirilmek istenen değerlerle ilgili uygun atölyelerin hazırlanması ve uygulanması kolaylaşmaktadır. Bu nedenle deney ve kontrol grupları arasında saygı değeri alt boyutunun farklılık göstermiş olabileceği ifade edilebilir.

Araştırmanın sonunda yaratıcı drama etkinliklerinin uygulandığı deney grubu öğrencilerinin “milli kültür ve beraberlik değerinde” anlamlı bir puan artışı meydana gelmiştir. Milli kültür ve beraberlik değerinin kazandırılması için milli takımlara destek olma ve milli bayramlara (23 Nisan vb.) aktif katılma ile ilgili milli kültürümüze sahip çıkma konulu yaratıcı drama atölyeleri hazırlanmış ve bu atölyeler uygulanmıştır. Bu durumda milli kültür ve beraberlik değerinin kazandırılması için hazırlanan atölyelerin öğrenci seviyesine ve değer kazanımına uygun hazırlandığı düşünülebilir.

Akhan ve arkadaşları yaptıkları çalışmada sosyal bilgiler öğretmen adaylarının yaratıcı drama yöntemiyle “Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri” içerisinde “milli, manevi ve evrensel değerleri gözetir” ilkesine ve Eğitimciler için Etik İlkelerdeki “evrensel değerlere” yönelik farkındalıklarının arttığı sonucuna varılmıştır (181).

Beden eğitimi ve spor dersi öğretim programının alt öğrenme alanında kültürel birikimlerimiz ve değerlerimiz ile ilgili kazanımlara yer verilmiştir. Öğrenciler, beden eğitimi ve spor dersinde bu değerlerle ilgili bilgi sahibi olurlar. Beden eğitimi ve spor dersinin zengin içeriği ve yaratıcı drama yönteminin etkisiyle öğrencilerin milli ve manevi değerleri daha da geliştirilebilir. Bu nedenle deney ve kontrol grupları arasında milli kültür ve beraberlik değeri alt boyutunun farklılık göstermiş olabileceği ifade edilebilir.

Araştırmanın sonunda yaratıcı drama etkinliklerinin uygulandığı deney grubu öğrencilerinin “farkındalık değerinde” anlamlı bir puan artışı meydana gelmiştir. Farkındalık değerinin kazandırılması için sportif faaliyetlerde doğaya ve çevreye zarar vermeme, spor malzemelerinin özenli kullanılması ve korunması ile ilgili yaratıcı drama atölyeleri hazırlanmış ve bu atölyeler uygulanmıştır. Bu durumda farkındalık değerinin kazandırılması için hazırlanan atölyelerin öğrenci seviyesine ve değer kazanımına uygun hazırlandığı düşünülebilir.

Aydın ve Aykaç, okul öncesi öğrencileri ile yaptıkları çalışmada yaratıcı drama yöntemiyle öğrencilerin çevre farkındalıkları ve çevre eğitimine yönelik bilgi düzeylerinin arttığı sonucuna varmışlardır. Bunun yanında öğrencilerin etkinliklerden keyif aldıkları, iletişim becerilerinin geliştiği ve grup içersinde sorumluluk alma isteklerinin arttığı sonucuna varmışlardır (216). Tanrıverdi de yaptığı çalışmada okul öncesi öğrencilerde çevre farkınlağının yaratıcı drama yöntemiyle etkili verildiği (217), McNaughton, 10-11 yaş grubu öğrenciler ile yaptıkları çalışmada yaratıcı drama yöntemiyle öğrencilerin çevresel farkındalık düzeylerini geliştiği (218), Bertiz, “Dramanın Çevre Bilinci Oluşturmadaki Rolü ve Etkililiği” isimli doktora tez çalışmasında drama yönteminin öğretmen adaylarının çevre bilinçleri üzerinde olumlu bir etkisinin olduğu sonucuna varmışlardır (219). Gale, bir değer olarak çevre eğitiminde yaratıcı dramanın etkili bir yöntem olduğu sonucuna varmıştır (220). Yapılan çalışmalar farklı alan ve farklı yaş gruplarına uygulansa da benzer sonuçlara ulaşıldığı görülmektedir. Yaratıcı drama yönteminin değer öğretiminde etkili olduğu ve öğrencilerin değer düzeylerini arttırdığı görülmektedir.

Beden eğitimi ve spor dersleri genel olarak okul bahçelerinde işlenen bir derstir. Öğrencilerin sınıf ortamının dışına çıkabildiği ve dersin bahçede işlenmesi öğrencilerin çevre farkındalıklarının gelişebilmesini ve bunu başka alanlara da transfer edebilmesini sağlayabilir. Bu sebeple öğrencilerin çevre, okul ve spor malzemelerini korumaları gerektiği ile ilgili yapılandırılmış yaratıcı drama etkinlikleri bu değerlerin gelişimini kolaylaştırabilir. Ayrıca dersin zengin içeriği sayesinde birçok örnek olay tasarlanabilir. Öğrencilerin doğaya ve çevreye olan farkındalıklarına olumlu etki sağlayabilir. Bu nedenle deney ve kontrol grupları arasında farkındalık değeri alt boyutunun farklılık göstermiş olabileceği ifade edilebilir.

Araştırmada çevrimiçi uygulanan yaratıcı drama etkinliklerinin bazı sınırlılıkları vardır. Bu sınırlılıklar izleyen biçimde sıralanabilir: (a) Yaratıcı drama uygulamaları

devinimsel ve etkileşimli bir süreç olduğundan, çevrimiçi uygulanan yaratıcı drama etkinliklerinde devinimsel ve etkileşimli sürecin ekran başında tam olarak gerçekleştirilememesi bir sınırlılık olarak düşünülmektedir. (b) Çevrimiçi uygulanan yaratıcı drama etkinliklerinin yüzyüze uygulanan yaratıcı drama etkinliklerine göre etkiliğinin karşılaştırılmasının yapılmaması bir sınırlılık olarak ifade edilebilir. (c) Katılımcıların doğrudan gözlenememesi ve planlan oturumların belirlenen zaman diliminde gerçekleştirilememesi bir sınırlılık ifade edilebilir. (d) Yapılan oturumların gerçekleştirilebilmesi için güçlü bir internet ağının gerekliliği bir sınırlılık olarak görülebilir. Çünkü internet ağında yaşanan aksaklıklar oturumların sağlıklı yürütülmesini zorlaştırmaktadır.

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde araştırmaya ilişkin bulgulardan hareketle sonuç ve öneriler sunulmuştur.

6.1. Sonuç

Yapılan analizler neticesinde yaratıcı drama yönteminin uygulandığı deney grubu öğrencilerinin son test puanlarında spor kültürü, sağlıklı yaşam ve beslenme, dayanışma, saygı, milli kültür ve beraberlik ve farkındalık değerlerinde anlamlı düzeyde bir artış görülmüştür. Kontrol grubu öğrencilerinin son test puanlarında ise spor kültürü, sağlıklı yaşam ve beslenme, dayanışma, saygı, milli kültür ve beraberlik ve farkındalık değerlerinde anlamlı düzeyde bir artış görülmemiştir. Yapılan araştırmanın sonunda çevrimiçi olarak uygulanan yaratıcı drama yönteminin öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersi değerlerini arttırmada etkili bir yöntem olduğu, uygulanan yaratıcı drama etkinliklerine katılan öğrencilerin etkinliklerden keyif aldıkları, pandemi sürecinde yaratıcı drama etkinlikleri sayesinde sosyalleştiklerini, pandemi süreci sona erdiğinde yüz yüze eğitimle de yaratıcı drama etkinliklerinin okulda yapılmasını istedikleri sonucuna varılmıştır. Değerlerin öğretiminde yaratıcı drama yönteminin kullanılmasının uygun bir yöntem olarak kullanılabileceği sonucuna ulaşılmıştır.

6.2. Öneriler

Araştırma sonucunda elde edilen bulgulara göre beden eğitimi ve spor öğretmenleri ve araştırmacılar için önerilerde bulunulmuştur.

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerine Öneriler

- Araştırma bulgularına göre yaratıcı drama yöntemi beden eğitimi ve spor dersi değerlerini kazandırmada etkili bir yöntemdir. Bu nedenle beden eğitimi öğretmenlerinin beden eğitimi ve spor dersi değerlerini kazandırmada yaratıcı drama yöntemini kullanmaları değerleri daha etkili aktarmalarına yardımcı olabilir.
- Beden eğitimi öğretmenlerine hizmet içi eğitimlerle yaratıcı drama eğitici eğitimi verilmesi sağlanabilir.
- Beden eğitimi ve spor ders planları içerisinde yaratıcı drama etkinliklerine yer verilebilir.

- Çevrimiçi uygulanan yaratıcı drama uygulamasının etkililiğini arttırmak için aynı çalışma yüz yüze yapılabilir.
- Diğer değer öğretimi yaklaşımları ve yaratıcı drama ile değer öğretiminin karşılaştırıldığı beden eğitimi ve spor dersi değerlerinin öğretimi gerçekleştirilebilir.

Araştırmacılara öneriler

- Bu çalışma sekizinci sınıf öğrencileri ile gerçekleştirilmiştir. Aynı değerlerin yaratıcı drama yöntemiyle sınıf seviyesine göre planlanıp farklı sınıf seviyelerinde uygulaması yapılabilir.
- Bu çalışma çevrimiçi uygulamıştır. Çevrimiçi yaratıcı drama uygulaması ve yüz yüze yaratıcı drama uygulamalarının birlikte ele alındığı çalışmalara yer verilebilir.
- Bu çalışma beden eğitimi ve spor dersi değerleri için hazırlanan atölyeler üzerinden uygulanmıştır. Farklı çalışmalarda öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine ilgisini, beden eğitimi ve spor dersine karşı tutumunu vb. geliştirmeye yönelik yaratıcı drama atölyeleri hazırlanıp uygulanabilir.
- Bu çalışma aynı okulda okuyan deney ve kontrol grubu öğrencileri ile yapılmıştır. Farklı okullarda okuyan öğrencilerin karşılaştırıldığı çalışmalar da yapılabilir.
- Çevrimiçi uygulamalarda öğrenciler istedikleri yerde derse bağlanabildiklerinden pandemiden sonra da çevrimiçi uygulamalara devam edilebilir.

KAYNAKLAR

1. Nalçacı A. Değer kazandırmada örnek olay inceleme yöntemi. İçinde. Turan R, Ulusoy K (editörler). *Faklı yönleriyle değerler eğitimi*, Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık, 2016: 324-38.
2. Akbaba Altun, S. Eğitim yönetimi ve değerler. *ded* 2003,1(1): 7–18.
3. Halstead JM, Taylor MJ. Learning and teaching about values: A review of recent research. *Camb J Educ* 2000, 30(2): 169-202.
4. Watson M. The child development project: Building character by building community. *ATE* 2012, 20(4): 59-69.
5. Gündoğan A. Sınıf öğretmeni adaylarının görüşlerine göre değer eğitiminin gerekliliği ve hayat bilgisi dersi bağlamında işlevselliği. *ENAD* 2020, 8(2): 599-628.
6. Smith MJ. Culture And Tennessee Value-Added Assessment Data Utilization in Two Elementary Schools. Doctoral Dissertation, Nashville: Tennessee State University, 2001.
7. Halstead JM, Pike MA. *Citizenship And Moral Education: Values In Action*. Cornwall: Routledge, 2006.
8. Gauld L, Gauld M. *The Biggest Job We'll Ever Have: The Hyde School Program For Characterbased Education And Parentin*. New York: Library of Congress Cataloging in Publication Data, 2002.
9. DeVries R, Hildebrandt C, Zan B. Constructivist early education for moral development. *EE&D* 2000, 11(1): 9-35.
10. Kirschenbaum H. *Enhance Values and Morality*. Boston: Allyn and Bacon, 1995.
11. Yaman E. *Değerler Eğitimi, Eğitimde Yeni Ufuklar*. Ankara: Akçağ Yayınları, 2012.
12. Milli Eğitim Bakanlığı. *İstanbul Milli Eğitim Müdürlüğü, Değerler Eğitimi Kılavuzu, 2012*. <http://www.itugvo.k12.tr/2013-2014/pdf/mebdegerler.pdf> Son Erişim Tarihi 15.01.2021.

13. Milli Eğitim Bakanlığı. *Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı*, 2010/53 sayılı Genelge, Ankara, 2010.
14. İlköğretim Genel Müdürlüğü (IOGM). *İlköğretim programları*, 2018. <http://mufredat.meb.gov.tr/Programlar.aspx> Son Erişim Tarihi 18.02.2021
15. Milli Eğitim Bakanlığı. *2023 Eğitim Vizyonu*, 2018. https://www.gmka.gov.tr/dokumanlar/yayinlar/2023_E%C4%9Fitim%20Vizyonu.pdf Son Erişim Tarihi 15.05.2021.
16. Müftüler M, Koca Arıtan C. Yenilenen beden eğitimi ve spor öğretimi programlarının uluslararası politikalar kapsamında analizi. *Spor Bilimleri Araştırmaları Dergisi* 2020, 5(2): 159-76.
17. Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi. *Code of Sport Ethics. [Spor etiği kuralları]*, 2010. <https://rm.coe.int/16805cecaa>. Son Erişim Tarihi 15.06.2020
18. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı (TTKB). *Müfredatta Yenileme ve Değişiklik Çalışmaları*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı, 2017.
19. Milli Eğitim Bakanlığı. *Sosyal Bilgiler Dersi öğretim programı Öğretim Programı (4-7. Sınıf)*. Ankara, 2018.
20. Milli Eğitim Bakanlığı. *Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi Öğretim Programı (4-8. Sınıflar)*. Ankara, 2018.
21. Milli Eğitim Bakanlığı. *Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı (5-8. Sınıf)*. Ankara, 2017.
22. Dalot L. Siyasi Tarih. Akbal O (Çeviren). İstanbul: Kitapçılık Ltd. Ortaklığı Yayınları, 1994.
23. Kaf Ö. Hayat bilgisi dersinde bazı sosyal becerilerin kazandırılmasında yaratıcı drama yönteminin etkisi. *ÇÜSBED* 2000, 6(6): 173–84.
24. Önder A. *Yaşayarak Öğrenme İçin Eğitici Drama*, 10. Baskı. Ankara, Nobel Yayıncılık, 2016.
25. Adıgüzel Ö. *Eğitimde Yaratıcı Drama*, 3. Baskı. İstanbul, Yapı Kredi Yayınları, 2019.
26. Bozkaya M. Televizyonun uzaktan eğitimde kullanımı. *JOSC* 2006, 4(3): 146-58.

27. Bozkurt A. Türkiye’de uzaktan eğitimin dünü, bugünü ve yarını. *AUAd* 2017, 3(2), 85-124.
28. Can, E. Coronavirüs (COVID-19) pandemisi ve pedagojik yansımaları: Türkiye’de açık ve uzaktan eğitim uygulamaları. *AUAd* 2020, 6(2), 11-53.
29. WHO Coronavirus Disease (COVID-19) Pandemic. World health Organization, 2020. <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019>. Son Erişim Tarihi 20.03.2021
30. WHO Coronavirus Disease (COVID-19) Dashboard. World health Organization, 2020. <https://COVID19.who.int/>. Son Erişim Tarihi 20.03.2021
31. Viner RM, Russell SJ, Croker H, Packer J, Ward J, Stansfield C, Mytton O, Bonell C, Booy R. School closure and management practices during Coronavirus outbreaks including COVID-19: A rapid systematic review. *The Lancet Child & Adolescent Health* 2020, 4(3): 397-404.
32. Zhong BL, Luo W, Li HM, Zhang Q, Liu XG, Li WT, Li Y. Knowledge, attitudes, and practices towards COVID-19 among Chinese residents during the rapid rise period of the COVID-19 outbreak: a quick online crosssectional survey. *Int J Biol Sci* 2020, 16(10): 1745–52.
33. Köksal K. Uzaktan eğitimde akademisyenlerin etik ilkeleri. 22. *Eğitim Bilimleri Kurultayı*, 2013, 5-7 Eylül, 1-8.
34. Milli Eğitim Bakanlığı. *Sosyal bilgiler öğretmen kılavuz kitabı 6-7.sınıf*. Ankara, Milli Eğitim Yayınevi, Ankara, 2011.
35. Rokeach M. *The Nature of Human Values*. New York: The Free Press, 1973.
36. Veugelers W. Different ways of teaching values. *Educ Rev* 2000, 52(1) : 37-46.
37. San İ. Eğitimde yaratıcı drama. *AÜEBFD* 1990, 23(2): 573-83.
38. Milli Eğitim Bakanlığı. *Ortaöğretim beden eğitimi dersi öğretim programı 9 – 12. Sınıflar*. Bursa: Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Genel Müdürlüğü, 2009.
39. Toprakçı E. *Sınıfa Dayalı Yönetim*. Ankara: PegemA Yayınları, 2008.
40. Bilgin N. *Sosyal psikolojide yöntem ve pratik çalışmalar*. İstanbul: Sistem Yayıncılık 1995.

41. Garcia J, Michaelis JU. *Social studies for children: A guide to basic instruction*, 12th ed. Boston: Allyn and Bacon, 2001.
42. Halstead, J. M. Liberal values and liberal education. In. Halstead JM, Taylor MJ (eds.). *Values in education and education in values*, London: Taylor & Francis, 2005: 15-30.
43. DeBono E. 6 değer madalyası. Kölay SY (Çeviren). İstanbul: Remzi Kitabevi, 2007.
44. Veugelers W, Vedder P. Values in teaching. *Teachers Teach Theor Pract* 2003, 9 (4): 377-89.
45. Malle BF, Dickert S. *Values, in Viki Smith (ed.), Sociology of work: an encyclopedia*, Los Angeles: Sage Reference, 2013.
46. Motoi G. Values as an object of study for the American and the French sociology. A review of F. Znaniecki's and R. Boudon's perspectives. *SSERR* 2017, 4(2): 222-31.
47. Schwartz SH. An overview of the Schwartz theory of basic values. *ORPC* 2012, 2(1): 1-20.
48. Demircioğlu İH. İçinde: Tarih eğitimi ve değerler. Refik Turan ve Kadir Ulusoy (editörler). *Farklı Yönleriyle Değerler Eğitimi*, Ankara, Pegem Akademi Yayıncılık, 2016: 270-85.
49. Feather NT. Human values and their relation to justice. *JSI* 1994, 50(4): 129-51.
50. Fichter JH. Sosyoloji nedir? Çelebi N (Çeviren). Ankara: Anı Yayıncılık, 2012.
51. Hodgkinson C. Yönetim felsefesi, örgütsel yaşamda değerler ve motivasyon. Anıl İ, Doğan B (Çeviren). İstanbul: Beta Yayınları, 2008.
52. Karakuş M. Eğitim yönetiminde değerler. İçinde. Turan S (editör), *Eğitim yönetimi teori, araştırma ve uygulama*, Ankara, Pegem Akademi, 2014: 337-72.
53. Mondal BC. Inculcating human values among school students through effective teaching. *JSS* 2017, 13(2): 102-7.
54. Arnold PJ. The virtues, moral education, and the practice of sport. *Quest* 1999, 51: 39-54.

55. Beill, B. İyi Çocuk, Zor Çocuk “Doğru Davranışlar Çocuklara Nasıl Kazandırılır?” Yorulmaz C (Çeviren). Ankara: Arkadaş Yayınevi, 2003.
56. Halstead MJ. *Values in Education and Education in Value*. London: The Falmer Press, 1996.
57. Nelson MR. *Children And Social Studies Creative Teaching In The Elementary Classroom*. New York: Harcourt Brace Jovanovich, 1987.
58. Lickona T. *Educating for character: How our schools can teach respect and responsibility*. New York: Bantam, 1992.
59. Tillman, D. *Living Values Activities for Children Ages 8-14*. Florida: Health Communications Inc., 2000.
60. Lovat T. Values education: The missing link in quality teaching, *The National Values Education Forum, Canberra*, 2006, 1-8.
61. Demirhan İşcan CD. İlköğretim Düzeyinde Değerler Eğitimi Programının Etkililiği, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Doktora Tezi, Ankara, Hacettepe Üniversitesi, 2007.
62. Welton DA, Mallan JT. *Children And Their World: Strategies For Teaching Social Studies*, Boston, Houghton Mifflin Company, 1999.
63. Superka DP, Ahrens C, Hedstorm JE, Ford LJ, Johnson P. *Values Education Sourcebook*. Boulder: Social Science Education Consortium. 1976.
64. Hunt BS. Effects of Values Activities on Content Retention and Attitudes of Students in Junior High Social Studies Classes. Doktora Tezi. Arizona State University, 1981.
65. Gaikward P. Curriculum, pedegogy and values: revealing the invisible. *AIAS* 2004, 7(2): 5-16.
66. Naylor D, Diem R. *Elementary And Middle School Social Studies*. New York: Random House, 1987.
67. Wiley LS. *Comprehensive Character-Building Classroom*. USA: Longwood Communications, 1998.

68. Simon SB, Leland WH, Kirschenbaum, H. *Values Clarification A Handbook Of Practical Strategies For Teachers And Students*. New York: Hart Publishing Company, Inc, 1972.
69. Akbaş O. Değer eğitimi akımlarına genel bir bakış. *ded* 2008, 6(16): 9-27.
70. Kirschenbaum, H. From values clarification to character education: A personal journey. *JHC* 2000, 39(1): 4- 20.
71. Aspin DN. The nature of values and their place and promotion in schemes of values education. *Educ Philos Theor* 1999, 31(2): 123-43.
72. Kirschenbaum H. *Value Clarification In Counseling And Psychotherapy*. New York: Oxford University Press, 2013.
73. Brimi, H. Academic instructors or moral guides? Moral education in America and teacher's dilemma. *CHAJESII* 2008, 82(3): 125-30.
74. Kupchenko I, Parsons J. Ways of teaching values: an outline of six values approaches. *Guides – Classroom Use – Guides: Viewpints*, 1987, 1-23.
75. Glaser B, Kirschenbaum H. Using values clarification in counseling settings. *JCD* 1980, 58(9): 569-74.
76. Rath LE, Harmin M, Simon SB. *Values And Teaching: Working With Values In The Classroom*. Columbus, Ohio: Charles E. Merrill Books, Inc., 1966.
77. Demir F. Değer Öğretimi Yaklaşımlarına Göre Hayat Bilgisi Dersinde Değerler Eğitimi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Temel Eğitim Anabilim Dalı, Doktora tezi, Malatya, İnönü Üniversitesi, 2018.
78. Ekşi H. Bilişsel ahlak gelişimi kuramı: Kohlberg ve sonrası. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* 2006, 6(1): 29-38.
79. DeVries R, Zan BS. *Moral Classrooms, Moral Children: Creating a Constructivist Atmosphere in Early Education*, 2th ed. New York: Teacher Collages Pres, 2012.
80. Whitney IB. The Status Of Values Education In The Middle And Junior High Schools Of Tennessee. Doctorate Thesis, Tennessee State University, 1986.
81. Ekşi H, Katılmış A. *Karakter Eğitimi El Kitabı*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım, 2011.

82. Kohlberg L. The Cognitive-Developmental Approach to Moral Education. *The Phi Delta Kapan* 1975, 56(10): 670-7.
83. Senemoğlu N. *Gelişim Öğrenme ve Öğretim: Kuramdan Uygulamaya*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları, 2012.
84. Saban A. *Öğrenme-Öğretme Süreci: Yeni Teori Ve Yaklaşımlar*. Ankara: Nobel Yayınevi, 2002.
85. Devine C, Telfer H. Why are sport and physical education valuable? Values, sport, and physical education. In: Whitehead J, Telfer H, Lambert J (eds) *Values in youth sport and physical education*, Routledge, 2013, 33-54.
86. Putin N. Training of professional and sports ethics of the students in higher education institutions of physical education and sport. *Știința Culturii Fizice* 2017, 2(28): 9-12.
87. Penney D, Clarke G, Kinchin G. Developing Physical Education as A'connective Specialism': is Sport Education the Answer?. *Sport, Educ Soc* 2002, 7(1): 55-64.
88. Pringle R. Finding pleasure in physical education: A critical examination of the educative value of positive movement affects. *Quest* 2010, 62: 119-34.
89. Blynova O, Popovych I, Tkach T, Serhet I, Semenova N, Semenov, O. alue attitudes of student youth to physical culture and sports as factors in their aspiration for success. *JCR* 2020, 7(19): 6775-83.
90. Küçük V, Koç H. Psiko-sosyal gelişim süreci içerisinde insan ve spor ilişkisi. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* 2004, (9): 1-11.
91. Milli Eğitim Bakanlığı. *Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı (5-8. Sınıf)*. Ankara, 2018.
92. Demirhan G. Sportif değerler eğitimi. *Toplum ve Hekim* 2014, 29 (5): 351-5.
93. Webb H. Professionalisation of Attitudes Towards Play Among Adolescents. In G. S. Kenyon (eds). *Aspects of Contemporary Sport Sociology*, Chicago, IL: The Athletic Institute, 1969: 161-78.
94. Simmons, D.D. ve Dickinson, R.V. Measurement of values expression in sports and athletics. *Perceptual and Motor Skills* 1986, 62: 650-58.

95. Lumpkin A, Stoll SK, Beller JM. *Sport Ethics Applications For Fair Play*. New York, NY: McGraw-Hill, 2003.
96. Lee MJ, Cockman M. Values in children's sport: Spontaneously expressed values among young athletes. *IRSS* 1995, 30(3-4), 337-50.
97. Lee MJ, Whitehead J, Balchin N. The measurement of values in youth sport: Development of the youth sport values questionnaire. *IJSEP* 2000. 22(4): 307-26.
98. Gürpınar B, Toprak S, Ayvalı M, Whitehead J. Beden eğitimi ve sporda değerler ve değer Sistemi: Altyapı sporlarında değerler ölçeğinin Türkçeye uyarlanması için genç Türk sporcu öğrencilerle bir araştırma. *KED* 2018, 26(6): 2117-26.
99. Gül H, Gökçe H. Örgütsel etik ve bileşenleri. *SDÜ İİBF Dergisi* 2008, 13(1): 377-89.
100. Dolaşır S. *Antrenörlük Etiği ve İlkeleri*. Ankara: Gazi Kitabevi, 2006.
101. Bergmann DS. The logical connection between moral education and physical education. *JCS* 2000, 32(4): 561-73.
102. Eitzen SD. *Ethical Dilemmas in Sport, Sport in Contemporary Society and Anthology*. New York: St. Martin's Press, 1993.
103. Pehlivan Z. Fair-play kavramının geliştirilmesinde okul sporunun yeri ve önemi. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi* 2004, 2(2), 49-53.
104. Tiryaki Ş. *Spor Psikolojisi: Kavramlar, Kuramlar ve Uygulama*. Ankara: Eylül, 2006.
105. Eitzen DS. *Fair And Foul: Beyond The Myths And Paradoxes Of Sport*. Lanham, Md.: Rowman & Littlefield, 2006.
106. Yıldırım İ. Fair-Play: Kapsamı, Türkiye'deki Görünümü ve Geliştirme Perspektifleri. *Gazi BESBD* 2004, 4: 3-16.
107. Basım NH ve Arğan M. *Spor Yönetimi*, Ankara: Detay Yayıncılık, 2009.
108. International Olympic Committee. Focus on OVEP, The Three Olympic Values, 2008. http://multimedia.olympic.org/pdf/en_report_1376.pdf . Son Erişim Tarihi 21.12.2020
109. Adıgüzel HÖ. Yaratıcı drama kavramı, bileşenleri ve aşamaları. *YADER* 2006, 1(1), 17-30.

110. Üstündağ T. *Yaratıcı Drama Öğretmenimin Günlüğü*. Ankara: Pegem Akademi, 2009.
111. Wee SJ. A case study of drama education curriculum for young children in early childhood programs. *JRCE* 2009, 23(4): 489- 501.
112. Isenberg JP, Jalongo MR. *Creative thinking and arts-based learning*. (fourth edition). New Jersey: Pearson, 2006, 177-217.
113. Fischer CW. Effects Of A Developmental Drama-Inquiry Process On Creative And Critical Thinking Skills In Early Adolescent Students. College of Education, Doctoral Dissertation, Kansas, Kansas State University, 1989.
114. San İ. Yaratıcılığı geliştiren bir yöntem ve yaratıcı bireyi yetiştiren bir disiplin: eğitsel yaratıcı drama. *Yeni Türkiye Dergisi* 1996, 2 (7): 148-60.
115. Okvuran A. Dramanın öğretimi ve dramaya dayalı öğrenme. *Eğitim Bilimleri ve Uygulama* 2002, 1(1): 115-31.
116. Baldwin P. *The Primary Drama Handbook*. London: SagePublication, 2013.
117. San İ, Güleriyüz H. *Yaratıcı Eğitim ve Çoklu Zekâ Uygulamaları*. Ankara: Artım Yayınları, 2004.
118. Somers J. *Drama in The Curriculum*. London: Cassel Educational Limited, 1994.
119. Baldwin P, Fleming, K. *Teaching Literacy Through Drama Creative Approaches*. New York: Routledge Falmer, 2003.
120. Adıgüzel HÖ. Yaratıcı drama öğretmeni yetiştirmenin önemi ve gerekliliği. *Eğitim ve Yaşam Dergisi* 2000, 17 (18): 5-8.
121. Oğuz, A. Drama. İçinde: Erdoğan T (editör) *Drama: Okul Öncesinden İlköğretime, Kuramdan Uygulamaya*. 3. Baskı. Ankara: Eğiten Kitap. 2017, 1-17.
122. Ward W. *Creative drama, drama with and for children, childrens theater*. Washington: US. Department of Health, Education and Welfare Office of Education, 1960.
123. Desailly J. *Creativity In The Primary Classroom*. London: SAGE Publications, 2012.
124. Demirel Ö. *Eğitimde Program Geliştirme, Kuramdan Uygulamaya*. Ankara: Pegem Akademi, 2012.

125. O'Neil C, Lambert A. *Drama Structures A Pratical Handbook for Teachers*. Chelpenman, Ingland: Heinemann Educational Books, Inc., 1991.
126. Ryan K, Bohlin K. *Building Character in Schools: Practical Ways To Bring Moral Instruction to Life*. San Francisco: Jossey-Bass Inc., 1999.
127. Hossain A, Marinova D. Values education: A foundation for sustainability. *In Seeking Educational Excellence*. Proceedings of the 13th Annual Teaching Learning Forum, 9-10 February, Perth: Murdoch University. 2004.
128. Aykaç M. The values adopted by individuals receiving different levels of creative drama education. *IJAR* 2014, 6(1), 240-52.
129. Erdoğan T. *Türkçe Öğretiminde Yaratıcı Drama Uygulamaları*. Ankara: Eğitim Kitap, 2010.
130. Öztürk A. Dramada teknikler. İçinde. Öztürk A(editör.), *İlköğretimde Drama*, Eskişehir, Anadolu Üniversitesi Yayınları, 2007; 125- 41.
131. Akar R. Eğitimde alternatif bir öğretim yöntemi: Drama. İçinde. Adıgüzel Ö (editör.). *Tamer Levent'e Armağan Yaratıcı Drama 1999-2002 Yazılar*, Ankara, Naturel Yayıncılık, 2010; 190-4.
132. Alkan, C. *Açıköğretim*. Ankara: Ankara üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yay, 1987.
133. Simonson M, Smaldino SE, Albright M, Zvacek S. *Teaching And Learning At Adistance: Foundations Of Distance Education*. Boston: Pearson Education, Inc., 2012.
134. Kaçan A, Gelen İ. Türkiye'deki uzaktan eğitim programlarına bir bakış. *UEBT* 2020, 6(1): 1-21.
135. Harris DA, Krousgrill C. Distance Education: New Technologies and New Directions. *Proceedings of The IEEE* 2008, 96 (6), 917-30.
136. Özdemir Ç, Çakıroğlu M, Bayılmış C, Ekiz H. Teknolojik gelişme için eğitimin önemi ve internet destekli öğretimin eğitimdeki yeri. *TOJET* 2004, 3 (3): 144-7.
137. Özbay Ö. Dünyada ve Türkiye'de uzaktan eğitimin güncel durumu. *INESJOURNAL* 2015, 5: 376-94.
138. Kaya Z. *Uzaktan Eğitim*. Ankara: Pegem A Yayıncılık, 2002.

139. Fogolin, A. Bildungsberatung im Fernlernen. Beiträge aus Wissenschaft und Praxis. 2012.
140. Holmberg B. *Theory And Practice of Distance Education*. London: Routledge, 1995.
141. Koç ES. Nasıl Bir Uzaktan Eğitim? 1 Yılım Sonunda Yapılan Çalışmaların Değerlendirilmesi. *IAAOJ* 2021, 7(2): 13-26.
142. Mshvidobadze T, Gogoladze T. About Web-Based Distance Learning. *IJDPS*, 2012, 3(3): 133-43.
143. Deniz E, Yoncalik O, Aslan S, Sofi N. The impact of orienteering sport taught through creative drama methods on five factor personality dimensions. *Procedia* 2012, 46: 4864-8.
144. Soytürk M, Çamlıyer H, Tepeköylü Öztürk Ö, Daşdan Ada, EN. 9-11 yaş grubu çocukların temel hareket becerilerinin örüntüleşmesinde yaratıcı drama'nın etkisi. *Selçuk Üniversitesi Beden eğitimi ve Spor Bilim Dergisi* 2012, 14(1): 42-55.
145. Erdeveciler Ö, Balcı, V. The effect of creative drama training on the self leadership skills of students of the department of sports management. *UHBAB* 2017, 6(21): 37-67.
146. Gül Ö, Çağlayan HS. Effects of the drama course on psychological well-being of physical education teacher candidates. *IJESE* 2017, 12(3): 559-69.
147. Uzunöz FS, Demirhan G. The effect of creative drama on critical thinking in preservice physical education teachers. *Think Skills Creativ* 2017, 24: 164-74.
148. Kızılet T. Drama ve Diksiyon Öğretiminin Spor Eğitimcisi Adayı Öğrencilerin Mesleki Yeterliliklerine Etkisi. Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Antrenörlük Eğitimi Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, İstanbul Gelişim Üniversitesi, 2018.
149. Güler D. Yaratıcı Drama Yönteminin Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Sınıf Yönetimi Öz Yeterlik İnançları ve İletişim Becerileri Üzerine Etkisi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi Ana Bilim Dalı, Yüksek lisans Tezi, Ankara, Ankara Üniversitesi, 2019.

150. Mandıralı S. Farkındalık Temelli Yaratıcı Drama Programının Sporcuların Psikolojik Dayanıklılık, Özgüven ve Stresle Başa Çıkma Stratejileri Üzerine Etkisi- Genç Basketbolcular Örneği, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, Marmara Üniversitesi, 2019.
151. Ağır, S. Bütünleşik Beden Eğitimi Dersi Ve Yaratıcı Drama Eğitiminin Ortaokul Öğrencilerinin Özel Gereksinimli Akranlarına Yönelik Tutumları ve Empati Becerileri Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, İstanbul Gedik Üniversitesi, 2020.
152. Orhan İ. Rekreasyon ve beden eğitimi ve spor bölümü öğretmen adaylarının dramaya karşı tutumlarının incelenmesi. *Akdeniz Spor Bilimleri Dergisi* 2020, 3(1): 141-8.
153. Ustaoglu Hoşver P, Kara Ö, Baba Kaya H. Yaratıcı drama eğitiminin beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının yaratıcı drama dersine yönelik tutumlarına etkisi. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi* 2020, 22(4): 176-88.
154. Eren YZ. Yaratıcı drama ile insani değerler (ahlak) eğitimi. *Eğitimde İyi Örnekler Konferansı*. İstanbul: Eğitim Reformu Girişimi-Sabancı Üniversitesi, 2005.
155. Dalbudak Z, Akyol AK. Anaokulu öğretmenlerinin eğitim programlarında drama etkinliklerine yer verme durumlarının incelenmesi. *ÇÜSBED* 2008 17(1): .170-178.
156. Demirtaş S. Çocuk Yuvasında Kalan Korunmaya Muhtaç Çocukların Değer Eğitiminde Yaratıcı Dramanın Etkililiği. Sosyal Bilimler Enstitüsü, İlköğretim Ana Bilim Dalı, Doktora Tezi, Ankara, Hacettepe Üniversitesi, 2009.
157. Gürol A, Serhatlıoğlu B. Değerlerin kazandırılmasında yaratıcı dramanın rolü. *I. Ulusal İyilik Sempozyumu* 2009, 52-9.
158. Akyüz H. İlköğretim Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Derslerinde Kullanılan Drama Yönteminin Öğrencilerin Ahlaki Kazanımları ve Derse Yönelik Tutumları Üzerindeki Etkisi. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Felsefe ve Din Bilimleri Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Samsun, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, 2009.

159. Bencik Kangal S. Normal Ve Üstün Yetenekli Çocukların Ahlaki Yargılarının Karşılaştırılması ve Yaratıcı Drama Programının Çocukların Ahlaki Yargılarına Etkisi. Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Ana Bilim Dalı, Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara, 2010.
160. Demirtaş S. Değerler öğretimi ve eğitimde yaratıcı drama. *Değerler Eğitimi Sempozyumu "Sosyal ve Kurumsal Yönleriyle Değerler Eğitimi"*. Eskişehir: Osmangazi Üniversitesi, 2011.
161. Snape DJ, Vettrano E, Lowson A, McDuff W. Using creative drama to facilitate primary-secondary transition. *Education 3-13* 2011, 39(4), 384-87.
162. Can Aran Ö, Demirel Ö. Dördüncü ve beşinci sınıf öğretmenlerinin Sosyal Bilgiler dersinde değerler eğitimi uygulamalarına ilişkin görüşleri. *ESOSDER* 2013, 12(46): 151-68.
163. Akhan NE, Altıkulaç A. An Example Of Creative Drama Implementation In Values Education: Mevlana's Global Messages" Love-Respect-Tolerance". *IJPE* 2014, 10(2): 14-31.
164. Kahrıman, M. İlkokul 3. Sınıf Hayat Bilgisi Dersi Benim Eşsiz Yuvam Temasındaki Konuların Drama Yöntemine Dayalı Öğretiminin Öğrencilerin İletişim, Empati Becerileri ve Değer Algıları Üzerine Etkisi. Sosyal Bilimler Enstitüsü, İlköğretim Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Mustafa Kemal Üniversitesi, Hatay, 2014.
165. Erdem Zengin E. (2014). Yöntem Olarak Yaratıcı Drama Kullanımının İlkokul 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretim Programındaki Değerlere Etkisi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İlköğretim Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Niğde Üniversitesi, Niğde, 2014.
166. Izgar G, Beyhan Ö. Değerler eğitimi programının ilköğretim okulu 8. sınıf öğrencilerin demokratik tutum ve davranışlarına etkisi. *ded* 2015, 13(29): 439- 70.
167. Karadağ B, Bektaş M. Yaratıcı Drama Etkinliklerinin Sınıf Öğretmeni Adaylarının Demokratik Tutumlarına Etkisinin İncelenmesi. *SUJEF* 2018, (36), 24-45.
168. Sözkese A. 60-72 Aylık Çocukların Değer Eğitiminde Öykü Temelli Yaratıcı Drama Yönteminin Etkisi. Sosyal Bilimler Enstitüsü, İlköğretim Anabilim Dalı, Yüksek Lisans tezi, Adnan Menderes Üniversitesi, Aydın, 2015.

169. Ada E. Erken Çocukluk Döneminde Yaratıcı Drama Yönteminin Değerler Eğitimine Olan Etkisinin İncelenmesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü, İlköğretim Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Kastamonu Üniversitesi, Kastamonu, 2016.
170. Kaya Y, Günay R, Aydın H. Okul öncesi eğitimde drama yöntemi ile işlenen değerler eğitimi derslerinin farkındalık düzeyi üzerindeki etkisi. *SUJE* 2016, 6 (1): 23-37.
171. Ulubey Ö, Gözütok FD. (2016). Yaratıcı drama ve diğer etkileşimli öğretim yöntemleri ile geleceğin vatandaşlık, demokrasi ve insan hakları eğitimi. *Eğitim ve Bilim* 40(182): 87-109.
172. Akgün K. Okul Öncesi Eğitimde Kullanılan Yaratıcı Drama Tekniklerinin Çocukların Değerler Edinimine Etkisi. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Temel Eğitim Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Kastamonu Üniversitesi, Kastamonu, 2018.
173. Barcın F. İlkokul 4. Sınıf Değerler Eğitiminde Yaratıcı Drama Yönteminin Etkisi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Temel Eğitim Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi, Gaziantep, 2018.
174. Çelik Ö, Buluç B. Disiplinler arası yaklaşımla değer öğretiminde yaratıcı drama yönteminin kullanılması. *EUJEF* 2018, 20(1) : 67-88.
175. Kaya Y, Antepli S. Okul öncesi dönemde yaratıcı drama yoluyla değerler eğitimi. *YADER* 2018 13(2): 237-50.
176. Çiçen ME. Değer Eğitimi Temelli Drama Programının 6. Sınıf Öğrencilerinin Demokratik Değerleri Kazanmalarına Etkisi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Drama ve Eğitim Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara, 2019.
177. Namdar AO, Akbayrak K. Üstün yetenekli öğrencilerin değerler eğitiminde yaratıcı drama yönteminin kullanılması: Adalet değeri örneği. *PAUEFD* 2019, 1-22.
178. Özçelik E. Temel Eğitimde Drama Yöntemi İle Sorumluluk Değerinin Öğretimi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Temel Eğitim Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara, 2019.

179. Uğurlu Z. İlköğretim Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretim Programı 7. Sınıf “Din ve Güzel Ahlak” Ünitesindeki Ahlaki Değerlerle İlgili Drama Yöntemi Uygulamaları. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Felsefe ve Din Bilimleri Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun, 2019.
180. Yılmaz, B. İlkokul 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde Yardımseverlik Değerinin Yaratıcı Drama Yöntemiyle Kazandırılması. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Temel Eğitim Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Rize, 2019.
181. Akhan NE, Mert H, Acar H. Yaratıcı drama yöntemi ile değerler eğitimine bir örnek: türk tarihinden yükselen evrensel mesajlar. *YADER* 2020, 15 (Özel Sayı 1): 1-24.
182. Boztürk Macit, B. 6. Sınıf Matematik Öğretim Programıyla Bütünleştirilmiş Değerler Eğitiminin Yaratıcı Drama Yöntemiyle Etkililiğinin İncelenmesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Adnan Menderes Üniversitesi, Aydın, 2020.
183. Er MA, Ulaş AH. İlkokul 4. sınıf öğrencilerine yardımlaşma ve saygı değerlerinin kazandırılmasında drama etkinliklerinin etkililiği, *Ekev Akademi Dergisi* 2020, 24 (81); 209-27.
184. Memduhoğlu HB, Yüce T. Değerler eğitiminde drama yönteminin uygulanmasına ilişkin nitel bir çözümleme. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi* 2020, 51(51): 116-30.
185. Yaylı B. Sevgi Değerinin Kazanılmasında Yaratıcı Drama Kullanımının Sınıf Öğretmeni Adaylarının Görüşlerine Yansımaları, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Temel Eğitim Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Rize, 2020.
186. Kılıç Z, Namdar AO. The effect of creative drama-based activities on acquisition of values by 5-year-olds. *IJPE* 2021, 17(1), 392-403.
187. Namdar AO, Aykaç M, Çol S. Sınıf öğretmenlerine yönelik drama etkinlikleriyle gerçekleştirilen değerler eğitimi uygulamalarının değerlendirilmesi. *YADER* 2021, 16(1): 65-86.

188. Johnson B, Christensen L. Eğitim araştırmaları: Nitel, nicel ve karma yaklaşımlar. Demir SB (Çeviren). Ankara: Eğiten Kitap, 2014.
189. Yücekaya MA. Ortaokul Öğrencilerinin Beden Eğitimi ve Spor Dersine İlişkin Değerlerinin İncelenmesi. Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi, Malatya, 2017.
190. Alpar R. *Spor Bilimlerinde Uygulamalı İstatistik*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım, 2001.
191. Tavşancıl E. *Tutumların Ölçülmesi ve SPSS ile Veri Analizi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım, 2002.
192. Heinsman DT, Shadish WR. Assignment methods in experimentation: When do nonrandomized experiments approximate answers from randomized experiments. *Psychological Methods* 1996. 1(2): 154-69.
193. Glazerman S, Levy D, Myers D. *Nonexperimental replications of social experiments: A systematic review*. Princeton, NJ: Mathematica Policy Research, 2003.
194. Rosenbaum PR. *Observational studie*, 2th ed. NewYork, NY: Springer-Verlag, 2002.
195. Cohen L, Manion L, Morrison K. *Research Methods in Education. 7. Edition*. New York: Routledge, 2011.
196. Thalheimer W, Cook S. How to calculate effect sizes from published research articles: a simplified methodology. *Work Res.* 2002, 1-9.
197. Gündoğdu R, Adıgüzel Ö. Stres ve yaratıcı drama: Üniversite öğrencileri ile yapılan bir çalışma. *YADER* 2016, 11(1): 45-70.
198. Gökçearsan Çıfçı E, Altınova HH. Sosyal hizmet eğitiminde yaratıcı drama yönteminin öğrencilerin empati becerisine etkisi. *Ankara Sağlık Bilimleri Dergisi* 2012, 1(2): 133-49.
199. Çapacıoğlu GK, Demirtaş VY. Yaratıcı dramann öfke denetimi becerilerine etkisi. *EEO* 2017 16(3): 960-77.

200. Kara Y, Çam F. Yaratıcı drama yönteminin bazı sosyal becerilerin kazandırılmasına etkisi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* 2007, 32(32): 145-55.
201. İbiş, E. Değerler Eğitimi Temelli Yaratıcı Drama Programının 5-6 Yaş Çocuklarının Sosyal Becerilerinin Gelişimine Etkisi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İlköğretim Ana Bilim Dalı, Yüksek lisans tezi, İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi, 2017.
202. Demir Acar M, Bayat M. The effect of diet-exercise trainings provided to overweight and obese teenagers through creative drama on their knowledge, attitude, and behaviors. *Childhood Obesity* 2019, 15(2): 93-104.
203. Aslan E. Drama Temelli Sosyal Beceri Eğitiminin 6 Yaş Çocuklarının Sosyal İlişkiler ve İşbirliği Davranışlarına Etkisi. Sosyal Bilimler Enstitüsü, İlköğretim Ana Bilim Dalı, Yüksek lisans Tezi, Aydın: Adnan Menderes Üniversitesi, 2008.
204. Karatay H, Koçyiğit S. Drama dersinin ortaokul öğrencilerine sağladığı yararlar ve uygulama sorunları. *International Journal of Language Academy* 2020,8(3): 463-79.
205. Gürkan Şenyavaş T. Görsel Sanatlar Eğitimcisi Yetiştirmede Bir Yöntem Olarak Yaratıcı Drama: Eylem Araştırması. Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Doktora Tezi, Anadolu Üniversitesi, Eskişehir, 2018.
206. Akoğuz M. İletişim Becerilerinin Geliştirilmesinde Yaratıcı Dramanın Etkisi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Programları ve Öğretimi Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Ankara, 2002.
207. Arslan E, Erbay F, Saygın Y. Yaratıcı drama ile bütünleştirilmiş iletişim becerileri eğitiminin çocuk gelişimi ve eğitimi bölümü öğrencilerinin iletişim becerilerine etkisinin incelenmesi. *SUSBED* 2010, (23), 1-8.
208. Dereli E. Yaratıcı drama eğitimi ve yaratıcı drama temelli kişilerarası ilişkiler eğitim programının öğretmen adaylarının iletişim ve sosyal problem çözme becerilerine etkisinin incelenmesi. *AKÜSBD* 2018, 20(3): 95-119.
209. Kılıçaslan MK, Yayla A. Yaratıcı Drama Yönteminin Öğretmen Adaylarının İletişim Becerilerine Etkisi. *UEAD* 2018, 2(2): 1- 13.

210. Keske Aksoy G, Gürsel F. Beden eğitimi dersinde bireysel ve sosyal sorumluluk modeli uygulaması: Bir eylem araştırması. *Eğitim ve Bilim* 2017, 42(191): 415-31.
211. Koh KT, Camiré M, Lim Regina SH, Soon WS. Implementation of a values training program in physical education and sport: a follow-up study. *Phys. Educ. Sport Pedagogy* 2017, 22(2), 197-211.
212. Kuter FÖ, Kuter M. Beden eğitimi ve spor yoluyla değerler eğitimi. *Eğitim ve İnsani Bilimler Dergisi: Teori ve Uygulama* 2012, 3(6); 75-94.
213. Hellison D. *Teaching responsibility through physical activity*, 3th ed, Champaign, IL: Human Kinetics, 2011.
214. Parker M, Hellison D. Teaching responsibility in physical education: Standards, outcomes, and beyond. *JOPERD* 2001, 72(9), 25-7.
215. Taşmektepligil Y, Yılmaz Ç, İmamoğlu O, Kılıcıgil E. İlköğretim okullarında beden eğitimi ders hedeflerinin gerçekleşme düzeyi. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi* 2006; 4(4), 139-47.
216. Aydın Ö, Aykaç N. Yaratıcı drama yöntemi ile verilen eğitimin okul öncesi öğrencilerinin çevre farkındalığına etkisi. *YADER* 2016, 11(1): 1-16.
217. Tanrıverdi Ö. Yaratıcı Drama Yöntemi İle Verilen Eğitimin Okul Öncesi Öğrencilerinin Çevre Farkındalığına Etkisi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı, Yüksek lisans Tezi, Muğla: Muğla Sıtkı Kocaman Üniversitesi, 2019.
218. McNaughton M.J. Educational drama in the teaching of education for sustainability. *Environ. Educ. Res* 2004, 10(12): 139-55.
219. Bertiz H. Dramanın Çevre Bilinci Oluşturmadaki Rolü ve Etkililiği. Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İlköğretim Ana Bilim Dalı, Doktora Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi, 2010.
220. Gale H. How does drama work in environmental education? *Earth & Environment* 2008, 3: 159-78.
221. Toprak İ. ÇDD (Çağdaş Drama Derneği) 2. Aşama çevrimiçi eğitmen eğitimi uygulama atölyesi, 2021.

222. Kara OK. Beden Eğitimi ve Spor Öğretimi (Oyun ve Fiziki Etkinlikler) ve Drama. İçinde Erdoğan, T (editör). *Drama: Okul Öncesinden İlköğretime, Kuramdan Uygulamaya*, 3. Baskı, Ankara: Eğiten Kitap, 2017, 407-37.
223. Demirtaş S. Hayat Bilgisi/Sosyal Bilgiler Öğretimi ve Drama. İçinde Erdoğan, T (editör). *Drama: Okul Öncesinden İlköğretime, Kuramdan Uygulamaya*, 3. Baskı, Ankara: Eğiten Kitap, 2017, 267-91.
224. Tavuş Ö. Yaratıcı Drama Yöntemi Kullanılarak İle Sporda Etik Konusunun Santranc Kulübü Öğrencileriyle İşlenmesi, Yaratıcı Drama Eğitimliği Liderliği Kursu, Bitirme Projesi, Ankara, 2017.
225. Cicioğlu B. ÇDD (Çağdaş Drama Derneği) 2. Aşama eğitimci eğitimi uygulama atölyesi, 2018.
226. Burçoğlu H. Yaratıcı Drama Yöntemiyle Karakter Eğitimi, Yaratıcı Drama Liderliği/Eğitimci Programı, Bitirme Projesi, Ankara, 2013.
227. Toprak İ. ÇDD (Çağdaş Drama Derneği) 5. Aşama eğitimci eğitimi uygulama atölyesi, 2018.
228. Özensoy S. ÇDD (Çağdaş Drama Derneği) 3. Aşama eğitimci eğitimi uygulama atölyesi, 2018.
229. Kartal T. Ev Kadınlarının Kendilerini İfade Etmelerinde Yaratıcı Dramanın Kullanımı, Yaratıcı Drama Liderliği/Eğitimci Programı, Bitirme Projesi, Ankara, 2011.
230. Ülger B. Öğrenme Stilini Fark Et! Öğrenme Stilleri ve Yaratıcı Drama, Yaratıcı Drama Liderliği/Eğitimci Programı, Bitirme Projesi, Ankara, 2013.
231. Fulford J, Hutchings M, Ross A, Schmitz H. İlköğretimde drama. Küçükahmet L, Borçbakan H, Karamanoğlu SS (Çeviren), Ankara: Nobel Yayın Dağıtım, 2001.

EKLER

EK- 1. Yaratıcı Drama Atölyeleri

BİRİNCİ OTURUM

Ders: Beden eğitimi ve spor

Konu: Keyif alma

Sınıf: 8. sınıfta okuyan ve yaratıcı drama deneyimi olmayan 24 öğrenci

Süre: 30+30+30+30+30+30 (180 dakika)

Yöntem ve teknikler: Yaratıcı drama (rol oynama, doğaçlama), donuk imge, öğretmenin role girmesi

Mekân: Zoom platformu

Araç- Gereç: Kalem, kâğıt, pastel boya (whatsapp grubuna oturumdan önce gerekli malzemeler yazılır)

Kazanımlar: Fiziksel aktivite ve spor yapmaktan mutlu olup-olmadığını ifade eder.
Beden eğitimi ve spor dersinde sevdiği oyunları söyler.

Süreç

A-Isınma / Hazırlık

1. Etkinlik

Öğretmen öğrencileri ekranda toplar ve öğrencilere kameralarını açmalarını söyler. Öğretmen ekrandaki öğrencilere elinde hayali bir top olduğu ve topu ismini söylediği öğrenciye hayali olarak göndereceğini söyler. Hayali olarak topu alan öğrenci “öğretmen benim” diyerek beden eğitimi ve spor dersindeki ısınma hareketlerinden birini yapıp tüm grup arkadaşlarının da aynı hareketi yapacağını söyler. Hareketi yaptıran öğrenci başka bir grup arkadaşının ismini söyleyerek hayali topu gönderir. Hayali topu alan öğrenci ekrandaki arkadaşlarına ısınma hareketlerinden birini yaptırır. Tüm grup üyeleri en az bir kere ısınma hareketlerini yaptırdıktan sonra öğretmen etkinliği sonlandırır.

2. Etkinlik

Öğretmen ekran başındaki öğrencilere beden eğitimi ve spor dersinde en sevdiği oyunun hangisi olduğunu düşünmelerini söyler. Öğretmen bir süre sonra öğrencilere

ayağa kalkmalarını ve ekran başında en sevdiği oyunu hayali olarak oynamalarını söyler. Daha sonra öğretmen, arkadaşlarının oyunlarını da izlemelerini ve isteyenlerin arkadaşlarının oynadıkları oyunları da hayali oynayabileceklerini söyler. Öğrenciler bir süre hayali oyun oynarlar.

Ara Değerlendirme

Öğretmen öğrencilere hangi oyunları oynadıklarını sorar. Hangi oyunları oynarken keyif aldıklarını, mutlu olduklarını sorar. Beden eğitimi dersinde en çok neler yapmak istediklerini, neleri yaparken keyif aldıklarını örnekler vererek anlatmalarını söyler.

B- Canlandırma

3. Etkinlik

Öğretmen öğrencileri ikili gruplara ayırır. İkililer kendi aralarında A ve B olurlar. İkililere aşağıdaki doğaçlama yönergesi verilir.

A'lar: Hareket etmeyi, oyun ve etkinliklere katılmayı çok seviyorsunuz. Beden eğitimi dersi bu beklentilerinizi karşıladığı için dersinizin olacağı günü ipe çekiyorsunuz.

B'ler: Oyun ve etkinliklerde kendinizi yetersiz hissettiğiniz için, beden eğitimi dersini sevmiyorsunuz, dersinizin olduğu gün kendinizi gergin hissediyorsunuz.

A'ların 'Oley, dersimiz beden eğitimi' demesiyle doğaçlama başlar.

Grupların doğaçlamaları sırasıyla izlenir. Doğaçlamayı yapan ikililerin kameraları açtırılır. Diğer öğrenciler kamera ve mikrofonlarını kapatır.

4. Etkinlik

Öğretmen öğrencileri zoom programı üzerinde otomatik olarak dört gruba ayırır. Öğretmen de okul müdürü olarak role girer ve öğrencilere beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından okullar arası müsabakalarda görevlendirildiğini ve bir ay okulda olmayacağını söyler. Yerine diğer branş öğretmenlerinden birinin geleceğini ve gelen öğretmenin o saatlerde kendi branşına yönelik ders işleyeceğini söyler. Bu nedenle öğrencilerin 1 ay boyunca beden eğitimi ve spor dersi görmeyeceklerini söyler.

Birinci grup: Öğretmeninizin görevlendirildiği ve bir ay olmayacağı haberini duydukları ilk anı

İkinci grup: Beden eğitimi öğretmeni yerine branş öğretmenleriyle yaptıkları dersten bir anı

Üçüncü grup: Beden eğitimi öğretmenlerinin okula döndüğünü duydukları anı

Dördüncü grup: Beden eğitimi öğretmenlerinin döndükten sonraki ilk dersten bir anı bedenleri ile hareketsiz, sessiz ve sözsüz görüntü oluşturarak ile canlandırmalarını söyler.

Öğretmen grupları hazırlanmaları için zoom programı üzerinden odalara gönderir. Hazırlanmaları için yeterli süre verilir.

C) Değerlendirme

5. Etkinlik

Öğretmen aynı grupları zoom platformunda farklı odalara gönderir. Gruplara beden eğitimi dersinin öğrencileri nasıl mutlu ettiği ile ilgili bir gazete sayfası hazırlamalarını söyler. Hazırlanan gazete haberi grup sözcüleri tarafından ekranda gösterilir.

İKİNCİ OTURUM

Ders: Beden eğitimi ve spor

Konu: Takım ruhu

Sınıf: 8. sınıfta okuyan ve yaratıcı drama deneyimi olmayan 24 öğrenci

Süre: 30+30+30+30+30+30 (180 dakika)

Yöntem ve teknikler: Yaratıcı drama (rol oynama, doğaçlama)

Mekân: Zoom Platformu

Araç- Gereç: Kâğıt, pastel boya (whatsapp grubuna oturumdan önce gerekli malzemeler yazılır)

Kazanımlar: Sportif faaliyetlerde takım ruhuna önem verir.

Sportif faaliyetlerde takım çalışmasına önem verir.

Sportif faaliyetlerde takım işbirliğinin önemini ifade eder.

Süreç

A-Isınma / Hazırlık

1. Etkinlik (Meydan Okuma)

Öğretmen öğrencileri zoom programı üzerinde otomatik olarak iki gruba ayırır. Gruplara sırasıyla ikili olarak karşılıklı eşleşeceklerini söyler. Eşleşen öğrencilere isimlerinin birinci, ikinci, üçüncü vb. harfiyle başlayan evde buldukları 2 nesne getirmeleri söylenir. Örneğin isimlerinin ikinci harfiyle başlayan iki nesne getirmeleri söylenir. İki nesneyi ev içerisinde bulup ekrana ilk getiren kişi kazanır ve grubuna bir puan kazandırır. Herkes eşleştikten sonra puanı fazla olan grup kazanır (221).

2. Etkinlik (Sayma Oyunu)

Öğrenciler ekran başında toplanır ve öğrencilerin kameraları açtırılır. Öğretmen öğrencilere 1, 2, 3, 4... diye saymaya başlayacaklarını ancak sayarken tek bir kişinin sayıyı söylemesi gerektiğini söyler. Birden fazla kişi aynı sayıyı söylerse başa dönüleceğini söyler. Grup 10'a kadar sayabilirse başarılı kabul edilir. Oyun bir süre oynanır (222).

Ara Değerlendirme

Öğretmen öğrencilere:

- Meydan okuma oyununda ne hissettiniz (takımınıza puan kazandırdığınızda veya kaybettirdiğinizde) ?
- Hangi stratejileri belirlediniz?
- Grup olarak saymakta zorlandınız mı? Hangi noktalarda?
- Takım sporlarında bireysel olarak iyi olanlar mı yoksa takım performansı iyi olanlar mı başarılı olabilir? Neden? Gibi sorular sorar.

B- Canlandırma

3. Etkinlik

Öğretmen öğrencileri ikili gruplara ayırır. İkililer kendi arasında A ve B diye ayrılır. İkililere aşağıdaki doğaçlama yönergesi verilir.

A'lar: Okul basketbol takımının en yetenekli ve en çok sayı atan oyuncusunuz. Bu yüzden kendinize olan güveniniz çok fazla ve çok uygun pozisyonlarda olmasanız bile pas vermek yerine şut atıyorsunuz.

B'ler: Okul basketbol takımının oyuncusunuz. Elinizden geldiğince takımınızın kazanması için gayret gösteriyorsunuz. Ancak çok uygun pozisyonda olmanıza rağmen A grubu oyuncusundan pas alamıyorsunuz.

B'lerin neden pas vermiyorsun, demesiyle doğaçlama başlar.

Grupların doğaçlamaları sırasıyla izlenir. Doğaçlamayı yapan ikililerin kameraları açtırılır. Diğer öğrenciler kamera ve mikrofonlarını kapatır.

4. Etkinlik

Öğretmen öğrencileri zoom programı üzerinden otomatik olarak 5 gruba ayırır. Gruplara okul basketbol takımında oynayan öğrencilersiniz. Takımınız ilde birinci oldu ve bölge maçlarına gitmeye hak kazandınız. Ancak bazı problemlerden dolayı takımın il dışına çıkamaması söz konusu. Öğretmen zoom programı üzerinden öğrencileri odalara gönderir. Gruplara hazırlanmaları için yeterli süre verilir.

Birinci grup: Okul müdürü okulun maddi durumunun il dışı müsabakaya gitmek için yeterli olmadığını ve böyle bir durumda bu müsabakalara katılma şanslarının olmadığını söyler.

İkinci grup: Takım arkadaşlarınızdan birinin velisinin duyduğu bir haberden etkilenerek il dışında çocukların başlarına bir şey gelir endişesinden dolayı izin vermemesi.

Üçüncü grup: Takım için çok önemli bir arkadaşınızın, il müsabakalarının çok zor geçtiğini, çok iyi takımların müsabakada yer aldığını duyması ve bundan dolayı takımın bölgede başarısız olacağını düşündüğünden gelmek istememesi.

Dördüncü grup: İlde yapılan maçlarda disiplinsiz hareket eden bazı takım arkadaşlarınızdan dolayı beden eğitimi öğretmeninizin takımı il dışına götürmek istememesi.

Beşinci grup: Bazı öğrenci velilerinin çocukların dersten geri kalacaklarını düşünmeleri ve bu nedenle izin vermemeleri.

Gruplara kendi içlerinde rol dağılımı yaparak problemi ve çözüm yollarını takım olarak canlandırmaları söylenir.

Ara Değerlendirme

Öğretmen her canlandırmadan sonra öğrencilere aşağıdaki soruları sorar;

- İzlediğimiz doğaçlamada hangi roller vardı?
- Doğaçlama hangi mekânda geçiyordu?
- Bu rollerin amaçları nelerdi?
- Sorunu (çatışmayı) çözmek amacıyla neler yaptılar?

C- Değerlendirme

5. Etkinlik

Öğretmen aynı gruplara takım ruhunun ve takım çalışmasının önemini anlatan birer afiş hazırlamalarını söyler. Yapılan afiş çalışması grup sözcüleri tarafından ekrana yansıtılır. Oturum sonlandırılır.

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Ders: Beden eğitimi ve spor

Konu: Rakip taraftara saygı

Sınıf: 8. sınıfta okuyan ve yaratıcı drama deneyimi olmayan 24 öğrenci

Süre: 30+30+30+30+30+30 (180 dakika)

Yöntem ve teknikler: Yaratıcı drama (rol oynama, doğaçlama)

Mekân: Zoom platformu

Araç- Gereç: Padlet uygulaması

Kazanımlar: Sportif karşılaşmalarda rakip seyircilere/izleyicilere saygılı olunması gerektiğini ifade eder.

Sportif karşılaşmalarda rakip taraftara karşı kötü söz kullanılmaması gerektiğini ifade eder.

Sportif karşılaşmalarda rakip taraftara karşı kötü davranışlar sergilenmemesi gerektiğini ifade eder.

Süreç

A-Isınma / Hazırlık

1. Etkinlik (İskele-Güverte-Sancak Oyunundan Uyarlanmıştır)

Öğrenciler ekran başında toplanır ve öğrencilerin kameraları açtırılır. ‘İskele-güverte-sancak’ oyunu ‘saha-tribün-stadyum’ şeklinde oynanır. Öğretmen ekran başındaki öğrencilere saha dediğimde başınızı ve bedeninizi sağa, tribün dediğimde başınızı ve bedeninizi sola, stadyum dediğimde başınızı ve bedeninizi dik pozisyona getireceklerini söyler. Geç yapan veya yanlış yöne giden öğrencinin eleneceğini söyler. Elenen öğrenci kamerasını kapatır. Oyun bir süre oynanır. Belli sayıda öğrenci elenince sonlandırılır (223).

Ara Değerlendirme

Öğretmen öğrencilere aşağıdaki soruları sorar.

- Saha- tribün- stadyum oyunu sizlerde neyi çağrıştırdı?
- Taraftar olarak gittiğiniz maçlarda takımınızı nasıl desteklersiniz?
- Rakip takım taraftarı sizin için ne ifade ediyor?
- Rakip takım taraftarına saygı duymalı mıyız?
- Taraftar grupları içersinde karşılıklı saygı neden önemlidir?

2. Etkinlik

Öğretmen öğrencileri ekran başında toplar ve kameralarını açtırır. Öğrencilere bir tekerleme söyleyeceğini ve daha sonra bu tekerlemeyi birlikte söyleyeceklerini ifade eder.

Portakalı soydum. Başucuma koydum. Ben bir yalan uydurdum. Duma duma dum.

Tüm öğrencilerle tekerleme söylenir. Daha sonra öğretmen öğrencileri A ve B diye iki gruba ayırır. Öğretmen A ve B grubu öğrencilerine sizler karşılıklı iki farklı takımın taraftar gruplarıdır der. A ve B grubu öğrencilerine takımlarınıza isim

verebilirsiniz der. Her iki grup takımlarına birer isim verir. Takımlarınız birazdan çok önemli bir maça çıkacak. Siz de tribünde yerlerinizi aldınız. Daha sonra iki takım taraftarlarının da kameralarını kapatmasını söyler. Birazdan vereceğim yönergelere göre ismini söylediğim takım kameralarını açıp öğrendiğimiz tekerlemeyi söyleyecek. Tekerleme söylendikten sonra kameralar kapanacak. Öğretmen tekerlemenin verilen yönergenin duygu durumuna göre söyleneceğini ifade eder. Alkış sesleri ile maçın başladığını söyler ve tüm grup alkışlamaya başlar. Öğretmen daha sonra ismini söylediği takımın alkış tutarak kameralarını açıp ekran önüne geleceğini söyler.

Önce A grubu öğrencilerine kameralarını açıp karşı takıma başarı diler gibi ses, beden ve mimiklerimizi de kullanarak öğrendiğimiz tekerlemeyi tezahürat şeklinde söylüyorsunuz. Tekerleme söylendikten sonra A grubu öğrencileri kameralarını kapatır. Öğretmen bu defa B grubu öğrencilerinin kameralarını açmasını söyler. B grubu öğrencileri alkışlarla kameralarını açıp ekran karşısında aynı duygu durumunu tekerleme ile canlandırır. İlerleyen süreçte farklı duygu durumları (coşkulu, kaygılı, öfkeli, keyifli) ile süreç devam ettirilir.

Takımız bir sayı almış. Ses, beden ve mimiklerinizi kullanarak coşkulu duygu durumunu tekerlemeyi söyleyerek ifade edin.

İlk yarıyı berabere bitirmiş kaygılı taraftar grubu olarak ses, beden ve mimiklerinizi kullanarak tekerlemeyi söyleyerek duygu durumunuzu ifade edin.

Karşı takım sahaya şişe fırlatmış öfkeli taraftar grubu olarak ses, beden ve mimiklerinizle tekerlemeyi söyleyin.

Maçın ertesi günü maçı kazanmış keyifli bir taraftar olarak rakip takım taraftarı ile karşılaştınız. Ses, beden ve mimiklerinizle tekerlemeyi söyleyerek selamlaşın.

Ara Değerlendirme

Öğretmen öğrencileri çemberde toplar. Öğrencilere süreci değerlendirmek için sorular sorar.

- Taraftar olmak nasıl bir durum?
- Taraftar olduğunda hangi durumlar kolaydı?
- Taraftar olduğunda hangi durumlar zordu?
- Rakip taraftara yeterince saygılı olduğunuzu düşünüyor musunuz?
- Rakip taraftar size yeterince saygılı mıydı?
- Taraftar olarak hangi davranışlarınızın saygılı olduğunu düşünüyorsunuz?
- Taraftar olarak hangi davranışlarınızın saygı sınırlarını aştığını düşünüyorsunuz?
- Öğretmen, öğrencilere taraftarlık kavramı ile ilgili kısa bir bilgi verir.

B- Canlandırma

3. Etkinlik

Öğretmen öğrencileri zoom programı üzerinden dört gruba ayırır ve grupları farklı odalara gönderir. Her gruba dramatik durum örnekleri verilir.

Birinci grup: Okullar arası futbol turnuvasında okul futbol takımına destek olmak için tribünde takımınızı destekliyorsunuz. Rakip takım çok kritik bir zamanda önemli bir gol attı. Golü atan futbolcu bu anın heyecanıyla gol sevincini sizin olduğunuz tarafa doğru yaptı. Gol sevincini yaşarken sizi rencide edici ve kışkırtıcı hareketler yaptı. Golü atan futbolcu, desteklediğiniz takım oyuncularını, rakip takım oyuncusu, hakem ve taraftar olarak kendi aranızda rol dağılımını yaparak durumu canlandırınız.

İkinci grup: Okullar arası voleybol turnuvasında okul takımına destek olmak için tribünde yerinizi aldınız. Takımınız iyi bir performans sergiliyor ve siz de coşkulu bir şekilde takımınızı desteklemeye devam ediyorsunuz. Yedek bankından rakip takım yedek oyuncuları moral ve motivasyonunuzu bozmak için size dönüp çirkin söz ve hareketlerde bulunuyor. Rakip takım yedek oyuncuları, taraftarlar, antrenör gibi rolleri kendi aranızda belirleyerek durumu canlandırınız.

Üçüncü grup: Okullar arası basketbol turnuvasında okul takımına destek olmak için tribünde yerinizi aldınız. Takımınız kötü bir performans sergiliyor. Ancak siz takımınızı desteklemeye ve takımınızın moralini yüksek tutmak için tezahürat etmeye devam ediyorsunuz. Rakip takım taraftarı önde olmanın verdiği güven ve sevinçle size dönüp çirkin tezahüratlarda bulunuyor. Kendi aranızda rakip takım taraftarı, kendi taraftarlarınız olarak rol dağılımını yapıp durumu canlandırınız.

Dördüncü grup: Okullar arası hentbol turnuvasında takımınızı desteklemek için tribünde yerinizi aldınız. Takımınız turnuvanın final maçına çıkıyor. Takımınızın moral ve motivasyonunu yükseltmek için tezahürat yapıyorsunuz. Rakip takım taraftar ve oyuncuları sizin ve takımınızın moralini bozmak ve motivasyonunu düşürmek için yaptığınız tezahürata çirkin sözlerle cevap veriyor. Kendi aranızda kendi taraftar grubunuz, rakip takım taraftar grubu ve hakem olarak rol dağılımını yapıp durumu canlandırınız.

Tüm canlandırmalar izlenir ve canlandırmalar üzerine konuşulur.

C- Değerlendirme

4. Etkinlik

Öğretmen padlet uygulamasını ekrana yansıtır. Öğrencilere saygılı taraftarlar nasıl davranır, diye sorar. Öğrencilerden tek kelime ile cevaplarını padlet uygulamasına yazmalarını söyler. Tüm öğrenciler cevap verdikten sonra padlet uygulamasına yazılan cevaplar okunur.

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Ders: Beden eğitimi ve spor

Konu: Rakibe saygı

Sınıf: 8. sınıfta okuyan ve yaratıcı drama deneyimi olmayan 24 öğrenci

Süre: 30+30+30+30+30+30 (180 dakika)

Yöntem ve teknikler: Yaratıcı drama (rol oynama, doğaçlama), manşet

Mekân: Zoom platformu

Araç- Gereç: Boya kalemleri, karton (whatsapp grubuna oturumdan önce gerekli malzemeler yazılır), bilgi kartları

Kazanımlar: Sportif faaliyetlerde rakip arkadaşlarına saygı duyar.

Sportif faaliyetlerde rakip arkadaşlarına karşı iyi davranışlar sergiler.

Sportif faaliyetlerde rakibine değer verir.

Sportif faaliyetlerde rakibine karşı dürüst olması gerektiğini ifade eder.

Süreç

A-Isınma / Hazırlık

1. Etkinlik

Öğretmen öğrencileri ekran başında toplar ve kameralarını açmalarını söyler. Öğrencilere buldukları ortamda yönergelerini duyabilecek bir şekilde alanda serbestçe yürümelerini söyler. Öğrencilerin ellerinde hayali bir raket (badminton-masa tenisi-kort tenisi) ve top olduğunu düşünerek buldukları alanda serbest dolaşmalarını söyler. Daha sonra öğrencilerin buldukları alanda duvara dönerek, duvara karşı hayali raket ile pas çalışması yapmaları söylenir. Bir süre hayali olarak oyun oynanır. Daha sonra öğrencilere tekrar yürümeleri söylenir, öğrenciler yürürken öğretmen tüm grubun durmasını söyler. Öğrencileri ikili olarak eşleştirir ve ismini söylediği ikililerin kameralarını açmasını, diğerlerinin kameralarını kapatmasını söyler. Kameraları açık olan ikililerin raket ile karşılıklı (badminton-masa tenisi-kort tenisi) hayali maç yapmalarını söyler. Oynarken rakiplerinin oyununu beden dilini kullanarak, sözsüz, jest

ve mimiklerini kullanarak eleştirmelerini söyler. Oyun bir süre oynandıktan sonra öğretmen yeni ikililerin kamerasını açmasını ve diğerlerin kameralarını kapatmasını söyler. Tüm öğrenciler deneyimledikten sonra süreç sonlandırılır (224).

Ara Değerlendirme

Öğretmen aşağıdaki soruları öğrencilere sorar.

- Karşımızda kim vardı?
- Hangi özelliklere sahip olabilir bu kişi?
- Davranışları bizi nasıl etkiledi?
- Bu davranışları saygı çerçevesinde değerlendirirsek neler söyleyebiliriz?

B- Canlandırma

2. Etkinlik

Öğretmen, öğrencileri zoom programı üzerinden dört gruba ayırır ve odalarına gönderir. Gruplara dramatik durum örnekleri verir.

Birinci grup: Okullar arası müsabakalara ilk defa katılan bir takımsınız. Rakibiniz şampiyonluğun en güçlü adayı, rakibiniz farklı bir skorla önde olmasına rağmen size fazla gol atabilmek için çok fazla çaba harcıyor ve sizi çok büyük bir farkla yeniyor; kendinizi maçın sonunda aşağılanmış başarısız hissediyorsunuz. Kendi takımınız ve öğretmeniniz, rakip takım ve öğretmenleri arasındaki maç sonu diyaloglarınızı kendi aranızda rol paylaşımı yaparak canlandırın.

İkinci grup: Okullar arası müsabakalarda takımınızla birlikte yarışyorsunuz. Rakip oyunculardan biri kritik pozisyonlarda faul yapıyor. Bilerek ve isteyerek arkadaşınızın sakatlanmasına sebep oluyor. Rakip takım oyuncusu, kendi takım arkadaşınız, hakem ve diğer oyuncular kendi aranızda rol paylaşımı yapın ve bundan sonra neler olacağını canlandırın.

Üçüncü grup: Okullar arası müsabakalarda takımınızla birlikte yarışyorsunuz. Çok iddialı ve zorlu bir karşılaşmadasınız. Rakip oyuncular hakemin görmediği yerlerde size ve takım arkadaşlarınıza kural dışı hareketler (küfür, hakaret, fiziksel temas vb.) yapıyor. Kendi aranızda rol paylaşımı yaparak böyle bir durumu ve sonuçlarını canlandırınız.

Dördüncü grup: Okullar arası müsabakalarda takımınızla birlikte yarışyorsunuz. Rakip oyuncular sürekli hakemi yanıltmaya yönelik hareketler yapıp haksız avantajlar elde etmeye çalışıyor. Kendi aranızda rol dağılımı yaparak böyle bir durumu ve sonuçlarınızı canlandırınız.

Ara değerlendirme

Öğretmen öğrencilere aşağıdaki soruları sorar

- Rakibin sizi aşağılayıcı bir şekilde yenmesi sizi nasıl etkiler?
- Kazanmak için rakibinize kötü davranışlarda bulunmak doğru bir davranış mı?
- Rakibinizi durdurmak için kural dışı hareketler yapmanız saygısızlık mı sizce?
- Sportif mücadele sizce nasıl olmalı?

3. Etkinlik

Öğretmen öğrencileri ekranda toplar. Öğrencileri bir önceki etkinlikten farklı dört gruba ayırır. Gruplara tüm dünyada ve Türkiye’de sportif faaliyetlerin profesyonelleştiğini ve sporculuğun meslek olarak icra edildiğinden bahseder. Öğretmen sporda meydana gelen bu gelişmelerin, sportif faaliyetlerde rekabeti arttırdığını ve kazanma hırsını ön plana çıkardığından bahseder. Özellikle ekonomik pazarı geniş olan futbol gibi branşlarda kazanma hırsının çok yoğun olduğunu söyler. Bu tür branşlarda oyuncuların kendi ve takım çıkarları için bazen rakibe, hakeme, rakip taraftara, teknik direktöre ve yöneticilere kural dışı hareketler yaptığını söyler. Sporda yaşanan bu gelişmeler fair-play kavramının ortaya çıkmasında etkili olur. Fair-play kavramı Türkçe’de adil oyun veya dürüst oyun anlamlarına gelir.

Öğretmen kısaca bu kavramdan bahsettikten sonra öğrencileri dört gruba ayırır ve grupları farklı odalara gönderir. Gruplara internetten tarihte yaşanmış fair play örneklerini araştırmalarını söyler ve bu örneklerden yola çıkarak bir canlandırma hazırlamalarını söyler. Gruplara hazırlanmaları için yeterli süre verilir. Canlandırmalar sıra ile izlenir.

C- Değerlendirme

4. Etkinlik

Öğretmen aynı gruplara rakibe saygı ile ilgili görsel olarak sunacakları bir başlık, slogan ya da sözel bir ifade tasarlamalarını söyler. Grup sözcüleri çalışmalarını sırayla ekranda paylaşır. Oturum sonlandırılır.

BEşİNCİ OTURUM

Ders: Beden eğitimi ve spor

Konu: Milli günleri kutlama/ milli gün ve bayramlar

Sınıf: 8. sınıfta okuyan ve yaratıcı drama deneyimi olmayan 24 öğrenci

Süre: 30+30+30+30+30+30 (180 dakika)

Yöntem ve teknikler: Yaratıcı drama (rol oynama, doğaçlama), donuk imge, grup doğaçlaması, öğretmenin role girmesi

Mekân: Zoom platformu

Araç- Gereç: Müzik çalar, Onuncu Yıl Marşı, Atatürk'ün Gençliğe Hitabesi, boya kalemleri, kâğıt (whatsapp grubuna oturumdan önce gerekli malzemeler yazılır)

Kazanımlar: Milli bayram (23 Nisan vb.) kutlamalarına aktif katılmaktan keyif aldığını ifade eder.

Milli bayram (23 Nisan vb.) kutlamalarına katılmaya önem verir.

Milli bayram (23 Nisan vb.) kutlamalarında sorumluluk almaya istekli olur.

Süreç

A-Isınma / Hazırlık

1. Etkinlik

Öğretmen öğrencileri ekran başında toplar ve kameralarını açmalarını söyler. Öğrencilere buldukları ortamda yönergelerini duyabilecek bir şekilde alanda serbestçe yürümelerini söyler. Hareketli bir müzik açılır. Gönüllü bir öğrenci “öğretmen benim” diyerek bir dans figürü yapar ve diğer öğrencilerin de aynı hareketi yapmalarını sağlar. Daha sonra gönüllü öğrenci yerine geçerken bir arkadaşına “öğretmen o” der ve arkadaşısı da bir dans figürü veya bir hareket yapar ve yaptırır. Tüm öğrenciler birer figür yapana kadar süreç devam eder (225).

2. Etkinlik (Yedek Etkinlik)

Öğretmen ekran başındaki öğrencilerin hayali olarak yürümelerini, vereceği yönergelere uygun duruş, poz, jest ve mimikler kullanarak ara ara bir heykel gibi form alıp durmalarını, ismini söylediği kişinin sorulan soruya cevap vereceği bir oyun oynayacaklarını söyler. Öğrenciler hayali olarak yürümeye başlar.

Öğretmen; çok güzel pırıl pırıl bir sabah bugün biraz heyecanlısınız, okula doğru yürüyorsunuz. Geç mi kaldınız? Saatinize bakıyorsunuz. Sokak da oldukça hareketli karşılaştığımız kişilerle selamlaşıyor ve günaydın diyorsunuz. Bir kişi size “iyi bayramlar” dedi. Tüm grup donarak durur.

Öğretmen ismini söylediği öğrencilere şu soruyu sorar. “Bugün hangi bayram?” Cevaplar alındıktan sonra tekrar okula doğru hayali olarak daha hızlı yürümeye başladıklarını söyler. Öğretmen tüm gruba tekrar donmalarını söyler. Burası okulun bahçesi. Siz bu okulun bahçesindeki nesiniz? Ağaç? Öğrenci? Veli? Öğretmen? Simitçi?” Canlı veya cansız ne olmak istediğinize karar verip o şekilde duruş, poz ve

form almalarını söyler. Tüm grup hazır olunca aldıkları form ve rolü düşünerek konuşmaya başlamalarını söyler. Tüm grup aynı anda grup doğaçlamasına başlar. Öğretmen “23 Nisan Kutlu Olsun” şarkısını açar. Tüm grup durur. Öğretmen role girer ve eline aldığı bir kalemlle okulun müdürü gibi konuşma yapmaya hazırlanır. Tüm grup müdürün konuşmasını dinlemek için okul bahçesinde yer alırken birden müzik değişir ve müzik çalardan ‘Atatürk’ün Gençliğe Hitabesi’ okunmaya başlanır. Müdür rolündeki öğretmen telaş içinde ne yapıyorsunuz derken tekrar müzik değişir ve “Onuncu Yıl Marşı” duyulur. Öğretmen öğrencileri dört gruba ayırır ve farklı odalara gönderir.

Öğretmen gruplara ayrılmış öğrencilerine bu okulda ne bayramı kutlanıyor? Sizler bu bayramdaki kimlersiniz? Ne yapıyorsunuz bu bayramda rolünüz ne olabilir? Soruları düşünerek bir doğaçlama hazırlamalarını söyler. Öğrencilere yeterli süre verilir. Daha sonra canlandırmalar izlenir.

Ara Değerlendirme

Öğretmen öğrencilere milli bayramlarımız hakkında ne düşünüyorsunuz diye sorar. Öğrencilerin duygu ve düşünceleri alınır.

B-Canlandırma

3. Etkinlik

Öğretmen öğrencileri gruplara ayırır ve ikililer kendi aralarında A ve B diye ikiye ayrılırlar. Öğretmen öğrencilere 23 Nisan’ın yaklaştığını ve bayram günü okulda çok güzel etkinliklerin olacağını söyler. Etkinliklerde yer almak isteyenlerin sınıf başkanlarına isim yazdırmaları söylenir.

A grubu öğrencileri: 23 Nisan etkinliklerine gönüllü katılmak isteyen öğrencilerdir.

B grubu öğrencileri: 23 Nisan etkinliklerine katılmak istemeyen öğrencilerdir.

A grubundaki öğrencilerin B grubundaki öğrencilere hadi ismimizi yazdıralım demesiyle doğaçlama başlar.

Grupların doğaçlamaları sırasıyla izlenir. Doğaçlamayı yapan ikililerin kameralara açtırılır. Diğer öğrenciler kamera ve mikrofonlarını kapatır.

4. Etkinlik

Öğretmen, öğrencileri zoom programı üzerinden dört gruba ayırır ve grupları farklı odalara gönderir. Her gruba 23 Nisan ile ilgili görevler vererek canlandırmalarını söyler.

Birinci grup: 23 Nisan’a katılan ve dans koreografisi sergileyecek olan grupsunuz. Kendi aranızda bir müzik ve koreografi belirleyip bayram günü bunu

sunmanız gerekiyor. Ancak gruptaki arkadaşlarınızla müziği ve koreografiyi belirlemede ortak bir noktada buluşamıyorsunuz. Kendi aranızda rol dağılımı yaparak durumu canlandırınız.

İkinci grup: 23 Nisan'da geleneksel çocuk oyunlarında görevli (oyuncu-hakem) kişilersiniz. Bu oyunları (kaşıkla yumurta taşıma, çuval içinde yürüme, yoğurt yeme, halat çekme, sandalye kapmaca vb.) ve bu atmosferi canlandırın.

Üçüncü grup: 23 Nisan'da temel jimnastik hareketleriyle uyumlu bir seri hazırlayıp sunmak için görevlendirilen grupsunuz. Ancak hazırlık için yeterli zamanınız kalmadı. Kendi aranızda rol dağılımı yaparak durumu canlandırınız.

Dördüncü grup: 23 Nisan organizasyon ekibisiniz. Organizasyonun hazırlık aşaması, organizasyon anını ya da sonunu canlandırınız.

C-Değerlendirme

5. Etkinlik

Öğretmen öğrencilerden bireysel olarak 23 Nisan'ı anlatan bir resim çizmelerini söyler. Çizikleri resimlerde milli bayramlara katılmaktan neden hoşlandıkları ile ilgili sözler yazmalarını söyler. Öğretmen öğrencilere yaptıkları resmi ekranda paylaşmalarını söyler.

ALTINCI OTURUM

Ders: Beden eğitimi ve spor

Konu: İyi iletişim kurma/ iletişim

Sınıf: 8. sınıfta okuyan ve yaratıcı drama deneyimi olmayan 24 öğrenci

Süre: 30+30+30+30+30+30 (180 dakika)

Yöntem ve teknikler: Yaratıcı drama (rol oynama, doğaçlama), fragman

Mekân: Zoom Platformu

Araç- Gereç: Kâğıt, kalem (whatsapp grubuna oturumdan önce gerekli malzemeler yazılır)

Kazanımlar: Sportif faaliyetlerde sınıf arkadaşlarıyla etkili iletişim kurar.

Sportif faaliyetlerde takım arkadaşlarıyla iyi iletişim kurar.

Sportif faaliyetlerde iyi iletişim kurmanın önemini ifade eder.

Süreç

A-Isınma / Hazırlık

1. Etkinlik (Parazit Oyunu)

Öğretmen öğrencileri zoom programı üzerinde ekranda toplar. Öğrencileri üç gruba ayırır ve farklı odalara gönderir. Birinci gruba siz mesajı ileten grupsunuz. Size bir mesaj vereceğim ve bu mesajı üçüncü gruba duyurmaya çalışacaksınız der. İkinci gruba sizler parazitsiniz, mesajın üçüncü gruba ulaşmaması için bütün gücünüzle gürültü ve sesler çıkararak alıcının mesajı duymasını engelleyeceksiniz. Üçüncü grup siz mesajı alan grupsunuz, mesajı duymaya çalışacaksınız. Her zaman ilk olarak parazit olan grubun gürültü ve ses çıkarmasıyla etkinlik başlatılır. Her grup parazit olacak şekilde oyun devam eder (226).

Birinci parazitin engellediği mesaj: Ben sporcunun zeki, çevik ve aynı zamanda ahlaklısını severim.

İkinci parazitin engellediği mesaj: bir milletin sporda gösterdiği azim onun geleceğini yükseltir.

Üçüncü parazitin engellediği mesaj: spor hayata tutunmanın bir dalıdır.

Ara Değerlendirme

Öğretmen öğrencilere aşağıdaki soruları sorar.

- Parazit oyunun oynarken hangisi zordu?
- Mesajı iletmek mi? Mesajı anlatmak mı? Mesajı engellemek mi?
- İletişim kurmakta zorlandığımızda neler düşündünüz?

2. Etkinlik

Öğretmen zoom programı üzerinden öğrencileri iki gruba ayırır ve gruplardaki kişileri de karşılıklı olarak eşleştirerek iki grubu da farklı odalara gönderir. Birinci gruba birazdan arkadaşlarınız sizlere sırayla bir şeyler anlatacak, bir şey anlatmaya çalışan arkadaşınızla göz temasına girmeyeceksiniz ve onun dışında her şeyle ilgilenmeyeceksiniz. Siz sizinle karşı gruptan eşleşen kişiyi değil ondan sonra arkadaşınızla eşleşen kişinin hikâyesini dinleyeceksiniz. Son kişi de arkadaşı ile ilk eşleşen kişinin hikâyesini dinleyecek der. Öğretmen konuşma sıralamasını grupla paylaşır. Daha sonra öğretmen diğer odaya gider ve ikinci gruba her biriniz başınızdan geçmiş sporla ilgili ilginç, önemli veya keyifli bir olayı eşleştirdiğiniz arkadaşınıza anlatacağız. Arkadaşınızın anlatacağız olayı dinlemesini sağlayın. Öğretmen sırayla anlatılan hikâyelerden sonra birinci gruptaki öğrencilerden sıra ile kendilerini anlatılan hikâyeyi anlatmalarını söyler.

Ara değerlendirme

Öğretmen öğrencilere aşağıdaki soruları sorar

- Yapmış olduğumuz etkinlikte kendiniz ve karşı taraf ile ilgili neyi fark ettiniz?
- Anlatan tarafa sizin anlattığınız hikayenin karşı taraf tarafından dinlenmemesi size nasıl hissettirdi?
- Sosyal gündelik hayatınızı dūřündüęünüzde buna benzer durumlar var mı?

B- Canlandırma

3. Etkinlik

Öğretmen öğrencileri dört gruba ayırır ve grupları farklı odalara gönderir. Gruplara dramatik durum örnekleri verir.

Birinci grup: Birazdan gireceğiniz ders beden eğitimi ve öğretmen gelmeden eşofmanlarınızı giyip, sırada hazır beklemeniz gerekiyor. Ancak başkan ve başkan yardımcısının tüm çabasına rağmen sınıf düzgün bir sıra olmuyor. Kendi içinizde başkan, başkan yardımcısı ve diğer öğrenciler olarak rol dağılımı yaparak problemi ve çözüm yollarını canlandırınız.

İkinci grup: Beden eğitimi öğretmeniniz badminton branşında egzersiz açmıştır. Nöbetçi öğrenciyi, sınıflarda ilgisi ve yeteneği olan öğrencilerin kayıt için beden eğitimi öğretmenine bugün isimlerini yazdırmaları gerektiği konusunda sınıflara duyuru yapmaya gönderir. Ancak duyuru yapan öğrenciyi gürültüden dolayı kimse tam anlayamaz. Bu yüzden ilgisi ve yeteneği olan bazı öğrenciler kayıt yapamaz. Nöbetçi öğrenci, beden eğitimi öğretmeni ve sınıfın diğer üyeleri olarak aranızda rol paylaşımı yapıp problemi ve çözüm yollarını canlandırınız.

Üçüncü grup: Öğretmeniniz sınıfı iki gruba ayırır ve sınıfla beraber bir eğitsel oyun oynanacağını söyler. Oyunu ve tüm kuralları anlatır. Kural dışı hareket yapan biri olursa sayı diğer takıma geçecek diye uyarır. Grubunuzdaki bazı arkadaşlarınız öğretmen kuralları anlatırken kendi aralarında konuştukları için oyun esnasında kural hataları yaptılar ve sayı karşı takıma verildi. Beden eğitimi öğretmeni, kendi aralarında konuşan öğrenciler ve diğer grup üyeleri olarak problemi ve çözüm yollarını kendi aranızda rol dağılımı yaparak canlandırınız.

Dördüncü grup: Öğretmeniniz size kendi aranızda eşleşip maç yapmanızı söyledi. Takım kaptanlarını belirledikten sonra eşleşmelerin sırayla yapılacağını söyledi. Takım kaptanları eşleşmeler ve oyuncu pozisyonlarını belirlemek için görevlendirilse de bazı öğrencilerin eşleşmelere itiraz etmesi ve takım kaptanını dinlememesi yüzünden eşleşmeler yapılamamıştır. Kendi aranızda beden eğitimi

öğretmeni, takım kaptanları, itiraz eden öğrenciler ve diğer öğrenciler olarak rol dağılımı yapıp problemi ve çözüm yollarını canlandırınız.

C- Değerlendirme

4. Etkinlik

Öğretmen, aynı gruplara “sporda etkili iletişimin önemi” ile ilgili birer kamu spotu hazırlamalarını söyler ve odalara gönderir. Gruplara yeterli süre verildikten sonra canlandırmalar izlenir.

YEDİNCİ OTURUM

Ders: Beden eğitimi ve spor

Konu: Sağlık için spor

Sınıf: 8. sınıfta okuyan ve yaratıcı drama deneyimi olmayan 24 öğrenci

Süre: 30+30+30+30+30+30 (180 dakika)

Yöntem ve teknikler: Yaratıcı drama (rol oynama, doğaçlama)

Mekân: Zoom Platformu

Araç- Gereç: Kâğıt, kalem, boya kalemleri (whatsapp grubuna oturumdan önce gerekli malzemeler yazılır)

Kazanımlar: Sağlığını korumak için sportif faaliyetlere katılması gerektiğini bilir.
Sportif faaliyetlere katılmanın sağlığına olumlu etkilerini söyler.

Süreç

A-Isınma / Hazırlık

1. Etkinlik

Öğretmen öğrencileri ekran başında toplar. Daha sonra tüm öğrencilerin ayağa kalkmasını söyler. Öğretmen, öğrencilerin buldukları alanda serbestçe yürümelerini ve vereceği yönergelere uygun hareket etmelerini söyler.

Beden eğitimi ve spor dersinde ısınma koşusunda nefes nefese kaldınız, hızlı hızlı nefes alıp vererek yürüyün.

Ağaçtan elma koparacaksınız boyunuz yetmiyor zıplayarak almaya çalışın.

Önünüzde bir engel var eğilerek altından geçin.

Önünüzde dar bir yol var ve sadece yan yürüyerek geçebiliyorsunuz.

Önünüzde engeller var zıplayarak geçin.

Yerler ıslak ayakkabınıza su girmesin diye parmak ucunda yürüyün.

Ellerinizde ağır poşetler var taşırken zorlanıyoruz.

Bir poşet erik aldınız ve eve gidiyorsunuz. Poşetin delik olduğunu fark etmediniz tüm erikler döküldü yerden erikleri topluyorsunuz.

Ara Değerlendirme

- Öğrencilere bu hareketleri rahatça yapabilmeleri ve koşarken nefes nefese kalmamak için neler yapmalıyız?
- Spor yapmanın bizlere ne gibi yararları olabilir?
- Spor yapmak sağlığımızı nasıl etkiler?
- Spor yaptığımızda kendimizi nasıl hissederiz? Soruları sorulur.

2. Etkinlik

Öğretmen öğrencileri dört gruba ayırır. Öğrencilere sporun faydalarını anlatan kısa videolar izletilir. Videolar izlendikten sonra gruplar farklı odalara gönderilir ve tüm gruplara videoları izledikten sonra aklında kaldıkları bilgileri arkadaşları ile birlikte verilen süre içerisinde kâğıda yazmalarını söyler. Verilen süre bittikten sonra gruplar, grup sözcüsünü belirler ve yazılanlar sırasıyla grup sözcüleri tarafından okunur. Sağlık için spor ile ilgili akılda en fazla kalıp yazılan ve hiç yazılmayanlar belirlenir. Sağlık için spor üzerine tekrar konuşulur.

İzlenen videoların konusu:

- Neden spor yapmalıyız (Animasyon)
- Sporun İnsan Üzerindeki Etkileri
- Sağlık Açısından Sporun Önemi Nedir
- Sağlıklı yaşam – Spor yapmak/ Çocuklar için eğitici çizgi film
- Sporun faydaları

B- Canlandırma

3. Etkinlik

Öğretmen, öğrencileri ikişerli gruplara ayırır. İkili her iki grubunda A ve B diye ayrılır. Gruplara doğaçlama çıkışları verilir.

A grubundakiler: Sporun çocukların gelişimi ve sağlığı için önemli olduğunu düşünen ebeveynlerdir. Bu yüzden çocuklarının okul dışında sportif faaliyetlere katılmasını teşvik eden gruptur.

B grubundakiler: Çocuğun akademik başarısının her şeyden daha önemli olduğunu düşünen ebeveynlerdir. Bu yüzden çocuğunu okul dışında etüt merkezlerine gönderen ve sportif faaliyetlerin zaman kaybı olduğunu düşünen bir gruptur.

A grubundakilerin sen de çocuğunu spora yazdırsana demesiyle doğaçlama başlar.

Grupların doğaçlamaları sırasıyla izlenir. Doğaçlamayı yapan ikililerin kameraları açtırılır. Diğer öğrenciler kamera ve mikrofonlarını kapatır.

4. Etkinlik

Öğretmen, öğrencilere her dönem fiziksel uygunluk testi yaptıklarını hatırlatır. Bunu yapmalarının sebebi; öğrencilerin beden kütle indekslerini, kuvvet ve esnekliklerinin ne durumda olduğunu tespit etmek amacıyla yapıldığını söyler. Öğrencileri dört gruba ayırır.

Birinci grup: Beden kütle indeksi düşük grupsunuz. Problemin sebebini ve çözüm yollarını kendi içinizde rol dağılımı yaparak canlandırınız.

İkinci grup: Beden kütle indeksi yüksek grupsunuz. Problemin sebebini ve çözüm yollarını kendi içinizde rol dağılımı yaparak canlandırınız.

Üçüncü grup: Kuvvet ölçümleri düşük grupsunuz. Problemin sebebini ve çözüm yollarını kendi içinizde rol dağılımı yaparak canlandırınız.

Dördüncü grup: Esneklik ölçümleri düşük grupsunuz. Problemin sebebini ve çözüm yollarını kendi içinizde rol dağılımı yaparak canlandırınız.

Not: Öğrencilere bir gün öncesinden internetten beden kütle indeksi, kuvvet ve esneklik ile ilgili araştırma yapmaları söylenir.

C-Değerlendirme

5. Etkinlik

Öğretmen, öğrencilere “spor ve sağlık” adlı bir derginin çalışanları olduğunu söyler. Sporun sağlığımıza olumlu etkileri ile ilgili tüm öğrencilere dergi için bir sayfa hazırlamalarını söyler. Öğretmen öğrencilere hazırladıkları dergi sayfalarını ekranda paylaşmalarını söyler.

SEKİZİNCİ OTURUM

Ders: Beden eğitimi ve spor

Konu: Düzenli beslenme

Sınıf: 8. sınıfta okuyan ve yaratıcı drama deneyimi olmayan 24 öğrenci

Süre: 30+30+30+30+30+30 (180 dakika)

Yöntem ve teknikler: Yaratıcı drama (rol oynama, doğaçlama), manşet

Mekân: Zoom platformu

Araç- Gereç: Karton kâğıt, boya kalemleri, pastel boya (whatsapp grubuna oturumdan önce gerekli malzemeler yazılır)

Kazanımlar: Düzenli beslenmenin önemini ifade eder.

Sağlıklı beslenmenin önemini ifade eder.

Süreç

A-Isınma / Hazırlık

1. Etkinlik (Hafıza Oyunu)

Öğretmen öğrencileri ekranda toplar. Gönüllü bir ebe seçilir. Daha sonra diğer öğrenciler ikili gruplara ayrılır. Tüm ikililere ortak bir meyve ismi verilir (elma, armut, incir, portakal vb.). ikililer odalara gönderilir ve kendi aralarında aldığı meyve için bir form oluşturur. Öğretmen tüm ikililerin kameralarını kapatmasını söyler. Ebe hangi meyveyi söylese ikililer kameralarını açıp meyvelerinin ismini ve hareketi yaparlar. Ebe tüm meyveleri söyledikten sonra eksiksiz olarak aynı meyveyi alan ikilileri ve aldıkları meyveyi bulmaya çalışır. Oyun bir süre oynanır (227).

Ara Değerlendirme

Öğretmen öğrencilere hafıza oyunundaki meyvelerin sağlığınıza ne gibi faydaları vardır, diye sorar.

B- Canlandırma

2. Etkinlik

Öğretmen öğrencileri ikiye ayrılarak gruplandırır. Gruplar kendi aralarında A ve B diye ikiye ayrılır.

A grubundaki öğrenciler: Her sabah düzenli olarak evde kahvaltı yapan, her gün okula meyve ve sebze getiren düzenli ve sağlıklı beslenmenin hem bedensel hem de bilişsel olarak önemli olduğunu düşünen öğrencilerdir.

B grubundaki öğrenciler: Evde kahvaltı yapmayan, okulda karnını kantinde aldığı ve besleyici olmayan gıdalarla doyuran öğrencilerdir. Kahvaltı yapmanın çok da önemli olmadığını ve yetersiz beslendiklerinin farkına varmak istemeyen öğrencilerdir.

A grubundaki öğrencinin yine mi sabah sabah abur cubur tüketiyorsun demesiyle doğaçlama başlar.

Grupların doğaçlamaları sırasıyla izlenir. Doğaçlamayı yapan ikililerin kameralara açtırılır. Diğer öğrenciler kamera ve mikrofonlarını kapatır.

3. Etkinlik

Öğretmen öğrencileri dört gruba ayırır ve zoom programı üzerinden farklı odalara gönderir. Her gruba canlandırmaları için birer durum verir.

Birinci grup: Sınıf arkadaşınız sabah kahvaltı yapmadan okula geldi. İlk dersiniz beden eğitimi ve öğretmeniniz size ısınma koşusu yaptırdı. Isınma koşusunda kahvaltı yapmadan gelen arkadaşınızın midesi bulandı ve koşuyu yarım bıraktı. Problemi ve çözüm yollarını kendi içinizde rol dağılımı yaparak canlandırınız.

İkinci grup: Beden eğitimi dersinde fazla kilolu olan bir arkadaşınızın hareketleri yapmakta zorlandığını ve ısınma koşularını tamamlayamadığını gördünüz. Problemi ve çözüm yollarını kendi içinizde rol dağılımı yaparak canlandırınız.

Üçüncü grup: Arkadaşlarınızdan biri öğle arası yemeğini okula yakın bir yerde yedi. Yemek yediği yerde aşırı yağlı ve rahatsız edebilecek besinler tüketti. Yemekten rahatsız olan arkadaşınız gıda zehirlenmesi yaşadı. Hastaneye kaldırıldı. Problemi ve çözüm yollarını kendi içinizde rol dağılımı yaparak canlandırınız

Dördüncü grup: Arkadaşlarınızdan biri öğle arası çok aşırı yemek tükettiği için beden eğitimi dersinde midesi bulandı ve kustu. Problemi ve çözüm yollarını kendi içinizde rol dağılımı yaparak canlandırınız.

Ara Değerlendirme

Öğretmen öğrencilere aşağıdaki soruları sorar.

- Kahvaltı ile güne başlamak neden önemlidir?
- Kilolu olmak hareket kapasitemizi kısıtlar mı, Neden?
- Sağlıksız besinlerin vücuda ne gibi zararları vardır?
- Aşırı besin tüketiminin zararları neler olabilir?

C-Değerlendirme

4. Etkinlik

Öğretmen aynı gruplara düzenli beslenmeyle ilgili birer slogan ve afiş çalışması yapmasını söyler. Yapılan çalışmalar sırayla ekranda paylaşılır.

DOKUZUNCU OTURUM

Ders: Beden eğitimi ve spor

Konu: Empati / erdemli davranma

Sınıf: 8. sınıfta okuyan ve yaratıcı drama deneyimi olmayan 24 öğrenci

Süre: 30+30+30+30+30+30 (180 dakika)

Yöntem ve teknikler: Yaratıcı drama (rol oynama, doğaçlama), donuk imge

Mekân: Zoom platformu

Araç- Gereç: Kâğıt, kalem (whatsapp grubuna oturumdan önce gerekli malzemeler yazılır)

Kazanımlar: Sportif faaliyetleri kazandığında rakiplerini üzmeyecek şekilde kutlamaya özen gösterir
Sportif faaliyetlerde kaybettiğinde rakibini tebrik etmenin önemini fark eder.

Süreç

A-Isınma / Hazırlık

1. Etkinlik (Hareketi Bul Oyunu)

Öğretmen öğrencileri ekran başında toplar. Öğrencilerin kameralarını açmalarını ve ayağa kalkmalarını söyler. Öğrencilerin sırayla herhangi bir spor dalına ait bir hareket (örneğin; voleybolda manşet pas, atletizmde gülle atma vb) yapmalarını ve diğer öğrencilerin yapılan hareketi tahmin etmeleri söylenir. Tüm katılımcılar hareketini yapana kadar oyun devam eder (228).

Ara Değerlendirme

Öğretmen öğrencilere aşağıdaki sorulara sorar.

- Hangi spor dalları vardı?
- Siz kendinizi hangi spor dallarında başarılı buluyorsunuz?

B-Canlandırma

2. Etkinlik

Öğretmen öğrencileri ikili gruplara ayırır. İkililer kendi aralarında A ve B diye ayrılır.

A grubundaki öğrenciler: Okulda düzenlenen masa tenisi turnuvasında finale çıktınız. Rakibinizi finalde yendiniz ve şampiyon oldunuz. Ancak final maçını kazandıktan sonra sevincinizi abarttınız ve rakibinizi rencide eden cümleler kullandınız. Kazandığınız için böyle davranmanın hakkınız olduğunu düşünüyorsunuz.

B grubundaki öğrenciler: Okulda düzenlenen masa tenisi turnuvasında finale çıktınız. Rakibinize finalde yenildiniz. Moraliniz çok bozuk ve rakibiniz sizi incitecek cümlelerle sevinç gösterilerinde bulundu. Rakibinizin böyle davranmaması gerektiğini düşünüyorsunuz.

A grubundaki öğrencilerin ‘Gördün mü, seni eze eze yendim’ demesiyle doğaçlama başlar.

Grupların doğaçlamaları sırasıyla izlenir. Doğaçlamayı yapan ikililerin kameraları açtırılır. Diğer öğrenciler kamera ve mikrofonlarını kapatır.

3. Etkinlik

Öğretmen, öğrencileri dört gruba ayırır. Gruplara sınıflar arası Bahar Kupası Turnuvası'nda sınıfınız final maçına çıkıyor, çok zorlu bir final maçı oynanıyor der. Daha sonra grupları farklı odalara gönderir. Gruplara dramatik durum örnekleri verilir ve canlandırmalara hazırlık için yeterli süre verilir.

Birinci grup: Kazanan takımsınız ve kazanmanın verdiği coşkuyla rakip takım oyuncularına karşı küçümseyici tavır ve davranışlar sergilediniz. Karşı takım oyuncuları, kendi takım oyuncularınız, taraftarlar ve beden eğitimi öğretmeni olarak rol dağılımı yaparak problemi ve çözüm yollarını canlandırın.

İkinci grup: Kaybeden takımsınız. Rakip takımın abartılı sevinci daha fazla moralinizi bozdu, bu duruma tepkinizi gösterdiniz. Karşı takım oyuncuları, kendi takım oyuncularınız, taraftarlar ve beden eğitimi öğretmeni olarak rol dağılımı yaparak problemi ve çözüm yollarını canlandırın.

Üçüncü grup: Kazanan takımsınız, sevincinizi abarttığınızı fark ettiniz. Rakip takım ile bu durumu çözmeye isteklisiniz; ancak karşı takım çok fazla kırılmış. Karşı takım oyuncuları, kendi takım oyuncularınız, taraftarlar ve beden eğitimi öğretmeni olarak rol dağılımı yaparak problemi ve çözüm yollarını canlandırın.

Dördüncü grup: Kazanan ve kaybeden takımları beden eğitimi öğretmeni karşısına alır, bu durumu çözmeyi ve bundan sonra böyle olaylar olmaması için neler yapmaları gerektiği hakkında onları bilgilendirir. Karşı takım oyuncuları, kendi takım oyuncularınız, taraftarlar ve beden eğitimi öğretmeni olarak rol dağılımı yaparak problemi ve çözüm yollarını canlandırın.

C-Değerlendirme

4. Etkinlik

Öğretmen, aynı gruplardan sportif faaliyetlerde kazandıktan ve kaybettikten sonra nasıl davranılması gerektiği ile ilgili takım kuralları oluşturmalarını söyler. Tüm gruplar farklı odalara gönderilir. Daha sonra tüm gruplar sırayla kuralları paylaşır.

ONUNCU OTURUM

Ders: Beden eğitimi ve spor

Konu: Görev sorumluluğu

Sınıf: 8. sınıfta okuyan ve yaratıcı drama deneyimi olmayan 24 öğrenci

Süre: 30+30+30+30+30+30 (180 dakika)

Yöntem ve teknikler: Yaratıcı drama (rol oynama, doğaçlama)

Mekân: Zoom platformu

Araç- Gereç: Kâğıt, kalem (whatsapp grubuna oturumdan önce gerekli malzemeler yazılır)

Kazanımlar: Sportif faaliyetlerde üzerine düşen görevleri yerine getirir.

Takım oyunlarında görev yeri sorumluluğunun önemini ifade eder.

Süreç

A-Isınma / Hazırlık

1. Etkinlik (Davul Zurna 1-2-3)

Öğretmen öğrencileri ekran başında toplar ve öğrencilerin kameralarını açmasını söyler. Gönüllü bir ebe seçilir. Ebe ekran başında bekler. Diğer öğrencilerde ekrandan uzaklaşır. Diğer öğrenciler ekrandan öğretmenin istediği kadar uzaklaştıktan sonra ebe gözlerini kapatır. Ebe davul zurna 1-2-3 diye sayar ve ardından gözlerini açar. Ebe davul zurna 1-2-3 diye sayarken diğer öğrenciler hareket etmeye ve ekrana yaklaşmaya çalışır. Ebe gözünü açtığı anda hareket eden birini görürse o kişi elenir. Ebeye yakalanmadan kamerasını kapatan ilk kişi oyunu kazanır. Ebe herkesi yakalarsa ebe kazanır. Oyun birkaç kez oynanır (229).

Ara değerlendirme

Öğretmen öğrencilere aşağıdaki soruları sorar.

- Bu oyunda neler fark ettiniz?
- Yakalanmamak için ne yaptınız?
- Bu oyunu oynarken kendinizde nasıl bir görev ya da sorumluluk duygusu fark ettiniz? Böyle bir durum oldu mu?

2. Etkinlik

Öğretmen, öğrencileri 4 gruba ayırır. Gruplara (basketbol, voleybol, futbol, hentbol, badminton, tenis vb.) spor branşları ile ilgili görevler (oyun ilk nerde ortaya çıktı, kullanılan topun ağırlığı ve yarıçapı, oyun alanı ölçüleri, oyun kaç kişi ile oynanır) ve branşa göre (kale, file, pota) ölçüleri nelerdir diye sorulur. Gruplar odalara gönderir. Görevi ilk tamamlayan grup kazanır. Oyun bir süre farklı branşlarla ilgili görevler verilerek sürdürülür.

B-Canlandırma

3. Etkinlik

Öğretmen öğrencileri ikili gruplara ayırır. İkililer kendi aralarında A ve B olarak ayrılır. Öğrencilere dramatik durum örnekleri verir.

A grubu (beden eğitimi dersi malzemelerinden sorumlu öğrencisiniz). Beden eğitimi derslerinde ders malzemelerini spor odasından getiren ve dersin sonunda tüm malzemeleri spor odasına eksiksiz götüren öğrencisiniz. Fakat son beden eğitimi dersinde ders biter bitmez önemli bir ödeviniz için başka bir öğretmeninizi görmemiz gerektiği siz de spor malzemelerini spor odasına götürmek için başka bir arkadaşınızdan rica ettiniz.

B grubu (beden eğitimi öğretmenisiniz). Beden eğitimi dersi bittikten sonra malzemelerin eksik bir şekilde spor odasına getirildiğini fark ettiniz. Eksik getirelen malzemelerden biri de voleybol topu. Topun teneffüste patladığını gördünüz.

Beden eğitimi öğretmenin sorumlu öğrenciyi yanına çağırmasıyla doğaçlama başlar.

Grupların doğaçlamaları sırasıyla izlenir. Doğaçlamayı yapan ikililerin kameraları açtırılır. Diğer katılımcılar kamera ve mikrofonlarını kapatır.

4. Etkinlik

Öğrenciler dört gruba ayrılır ve zoom programında farklı odalara gönderilir. Her gruba dramatik durum örnekleri verilir.

Birinci grup: Okullar arası futbol müsabakalarında okulunuzu temsil eden takımsınız. Oynadığınız son grup maçında savunma oyuncunuzun sürekli yerini terk edip ileri çıkmasından dolayı kalenizde goller görüp yenildiniz ve gruptan çıkamadınız. Görev yerini terk eden savunma oyuncusu, beden eğitimi öğretmeni ve diğer öğrenciler olarak rol dağılımlarını yapıp problemi ve çözüm yollarını canlandırınız.

İkinci grup: Okullar arası basketbol turnuvasında okulunuzu temsil eden takımsınız. Çeyrek final maçında pivot oyuncunuz ribaunt alma ve blok yapma konusunda görevini tam anlamıyla yapamıyor ve istenilen düzeyde bir performans sergileyemiyor. Aynı zamanda pota altında topla buluştuğu zaman da sayı yapamıyor. Kendini tam olarak maça veremediği için yenildiniz. Pivot oyuncusu, beden eğitimi öğretmeni ve diğer öğrenciler olarak rol dağılımlarını yapıp problemi ve çözüm yollarını canlandırınız.

Üçüncü grup: Okullar arası voleybol turnuvasında okulunuzu temsil eden takımsınız. Yarı final maçında pasör oyuncunuz görevini iyi yapamadığı ve isabetli paslar yapamadığı için mağlup oldunuz ve elendiniz. Beden eğitimi öğretmeni, pasör ve diğer öğrenciler olarak rol dağılımlarını yapıp problemi ve çözüm yollarını canlandırınız.

Dördüncü grup: Okullar arası hentbol turnuvasında okulunuzu temsil ediyorsunuz. Rakibin en iyi oyuncusunu engellemek için görevlendirdiğiniz oyuncu görevini iyi yapmadığı için yenildiniz. Görevini yerine getirmeyen öğrenci, beden eğitimi öğretmeni ve diğer oyuncular olarak rol dağılımlarını yapıp problemi ve çözüm yollarını canlandırınız.

C-Değerlendirme

5. Etkinlik

Öğretmen, gruplardan istedikleri bir branştan veya hayali bir branştan takım kurmalarını ve gruptaki tüm öğrencilere birer görev vermelerini söyler. Tüm gruplar takımlarını kurduktan sonra branşı ve oyuncu görev ve sorumluluklarını anlatır.

ON BİRİNCİ OTURUM

Ders: Beden eğitimi ve spor

Konu: Kendini kontrol etme

Sınıf: 8. sınıfta okuyan ve yaratıcı drama deneyimi olmayan 24 öğrenci

Süre: 30+30+30+30+30+30 (180 dakika)

Yöntem ve teknikler: Yaratıcı Drama (rol oynama, doğaçlama), öğretmenin role girmesi,

Mekân: Zoom platformu (whatsapp grubuna oturumdan önce gerekli malzemeler yazılır)

Araç- Gereç: Padlet uygulaması

Kazanımlar: Sportif faaliyetlerde heyecanlandığında kendini kontrol eder
Sportif faaliyetlerde sinirlendiğinde kendini kontrol eder.

Süreç

A-Isınma / Hazırlık

1. Etkinlik (Yuvanı Bul Oyunundan Uyarlanmıştır)

Öğretmen öğrencileri ekran başında toplar. Gönüllü bir ebe seçilir. Seçilen ebe tazı, geri kalanlar tavşan olur. Ebe ekran başında sabit bir şekilde durur ve gözlerini kapatır. Tavşanlar da ayağa kalkar ve ekran dışında olur. Öğretmen hareketli bir müzik açar ve tavşanlar ekranın önüne gelip giderler. Müzik durduğunda tavşanların yuvalarına kaçmaları gerekir. Ebe de müzik durur durmaz ekranda kimi görürse o kişi yakalanmış olur ve kamerasını kapatır. Son kişi kalana kadar oyun devam ettirilir (230).

Ara değerlendirme

Öğretmen öğrencilere aşağıdaki soruları sorar.

- Tazıdan kaçarken nasıl hareket ettiniz?
- Tavşanı yakalamaya çalışırken nasıl hareket ettiniz?
- Tazıdan kaçarken neler hissettiniz?
- Tavşanı yakalamaya çalışırken neler hissettiniz?
- Tazıdan kaçarken heyecanlandınız mı?
- Tavşanı yakalayamadığınızda sinirlendiniz mi?

B-Canlandırma

2. Etkinlik

Öğretmen öğrencileri dört gruba ayırır. Öğrencilere sizler Türkiye'nin en önemli sporcularısınız. Takımınızın yarın çok önemli bir maçı var. Takım olarak kaldığınız otelde uyumak için odalarınıza çekildiniz. Maçın heyecanı ile uyumaya çalışıyorsunuz. Çok heyecanlı ve endişelisiniz. Aklınıza bir sürü olumsuz şey gelmeye başladı. O gece takım oyuncularını nasıl rüyalar görmüşlerdir? Kendi aranızda rol dağılımını yaparak durumu canlandırınız. Gruplar zoom programında farklı odalara gönderilir ve gruplara canlandırmalara hazırlık yapmaları için yeterli süre verilir.

3. Etkinlik

Öğretmen öğrencileri dört gruba ayırır ve grupları farklı odalara gönderir. Her gruba doğaçlamaları için dramatik durum örnekleri verir.

Birinci grup: Türkiye'nin çok önemli bir futbol kulübünün oyuncularısınız. Takımınız için çok önemli bir maça çıkıyorsunuz; kesin kazanmanız gereken bir maç ve maç 90.dakikaya kadar 0-0 devam ediyor. 90. dakikada ceza sahası içerisinde rakibiniz size çelme takıp düşürüyor, hakem net penaltıyı vermiyor ve oyunu devam ettiriyor. Hakem, düşen oyuncu, rakip takım ve kendi takımınız olarak rol dağılımlarını yapıp durumu canlandırın.

İkinci grup: Sizler farklı branşlarda ülkenizi temsil etmek için Olimpiyatlara katılan milli sporcularsınız. Aranızdan bir arkadaşınız müsabakalardan önce aşırı heyecan yaptığı için motivasyonunu kaybediyor ve bu durum çok iyi olduğu branşında hatalar yapmasına neden olabilir. Antrenör, heyecanlanan sporcu ve diğer sporcular olarak rol dağılımlarını yapıp durumu canlandırın.

Üçüncü grup: Türkiye'nin çok önemli bir basketbol kulübünün oyuncularısınız. Önemli bir deplasman maçına çıkıyorsunuz. Rakip takım taraftarları siz sahaya çıkar çıkmaz sizi yuhalamaya ve sizin motivasyonunuzu düşürecek tezahüratlara başladılar.

Motivasyonunuz düştü ve bu duruma çok sinirlendiniz. Rakip takım taraftarı, kendi takımınız, antrenör olarak rol dağılımlarını yapıp durumu canlandırın.

Dördüncü grup: İlk milli maçınıza çıkacak bir okçusunuz. Heyecandan eliniz ayağınız birbirine giriyor. Heyecanınızdan hedefe odaklanamayacağınızı ve kötü bir performans sergileyeceğinizi düşünüyorsunuz. Milli okçu, antrenör, diğer okçu sporcular ve ebeveyn olarak rol dağılımlarını yapıp durumu canlandırın.

Ara Değerlendirme

Öğretmen her canlandırmanın sonunda öğrencilere aşağıdaki soruları sorar.

- İzlediğimiz doğaçlamada hangi roller vardı?
- Bu rollerin amaçları nelerdi?
- Sorunu (çatışmayı) çözmek amacıyla neler yaptılar?
- Benzer durumlarda nasıl davranmalıyız?

4. Etkinlik

Öğretmen tüm öğrencileri ekran başında toplar ve rehber öğretmen rolünde kendini tanıtarak doğaçlamaya başlar. Öğrencilere bugünkü konumuz sporda öfke ve heyecan kontrolü der. Birçok spor müsabakasında bazen sporcuların heyecanına yenik düşerek bazen de öfkesine yenik düşerek hatalar yaptığını şahit oluyoruz. Anlık gelişen bu duyguların sporcuya ne tür zararları olabilir, bu duyguların kontrolü neden önemlidir, diye sorar. Öğrenciler ile birlikte sporda öfke ve heyecan kontrolü konusu canlandırılır.

C-Değerlendirme

5. Etkinlik

Öğretmen, öğrencilere sinirlendiğimizde ya da heyecanlandığımızda nasıl davranıyoruz ve sonuçları sadece bizi mi yoksa takımı da etkiliyor mu tarzında sorular sorar. Öğrenci görüşleri alındıktan sonra öğretmen padlet uygulamasını açar ve öğrencilere sinirlendiğimizde ya da heyecanlandığımızda nasıl davranmamız gerekiyor diyerek öğrencilerin görüşlerini yazmalarını söyler.

ON İKİNCİ OTURUM

Ders: Beden eğitimi ve spor

Konu: Çevre farkındalığı

Sınıf: 8. sınıfta okuyan ve yaratıcı drama deneyimi olmayan 24 öğrenci

Süre: 30+30+30+30+30+30 (180 dakika)

Yöntem ve teknikler: Yaratıcı Drama (rol oynama, doğaçlama), donuk imge

Mekân: Zoom Platformu

Araç- Gereç: Boya kalemleri, kağıt, kalem (whatsapp grubuna oturumdan önce gerekli malzemeler yazılır)

Kazanımlar: Sportif faaliyetlerde doğaya zarar vermemesi gerektiğini ifade eder
Sportif faaliyetlerde çevreye zarar vermemesi gerektiğini ifade eder.
Sportif faaliyetlerde doğayı koruması gerektiğini bilir.
Sportif faaliyetlerde çevreyi koruması gerektiğini bilir.

Süreç

A-Isınma / Hazırlık

1. Etkinlik

Öğretmen öğrencileri ekran başında toplar ve öğrencilerle birlikte sırasıyla ağaç, toprak, deniz, orman adları ile ilgili ortak bir form belirler. Daha sonra öğretmen hangi adı söylerse öğrenciler ona göre form alır. Örneğin öğretmen ağaç derse tüm öğrenciler ağaç için ortak belirlenen formu alır. Geç kalan veya yanlış yapan öğrenciler elenir. Oyun dört katılımcı kalana kadar devam ettirilir.

Ara Değerlendirme

Öğretmen öğrencilere aşağıdaki soruları sorar.

- Oynadığınız oyunda kullandığımız isimler size ne anlatıyor?
- Bu isimlerin (ağaç, toprak, deniz, orman) hayatımızdaki önemi nedir?

2. Etkinlik

Öğretmen öğrencileri ekran başında toplar. Öğrencilere buldukları ortamda yönergelerini duyabilecek ve ekranda görünebilecek bir alanda serbestçe yürümelerini söyler. Daha sonra öğretmen, öğrencilere sizler belediyede Park ve Bahçeler Müdürlüğüne bağlı işçilersiniz der. Bugün okulun bahçesini düzenlemek için buradasınız, okula bugün banklar konacak, fidanlar dikilecek ve aynı zamanda tüm sahaların ölçüleri belirlenip çizilecek der. Bunun yanında çizgi oyunları da alanlara çizilecektir. Öğrencilere, işe koyulun ve okul bahçesini en güzel şekilde düzenlemeye başlayın, der. Tüm öğrenciler hayali olarak çalışmaya başlar. Öğretmen arada tüm öğrencilerin durmasını söyler ve ismini söylediği öğrencilerin ne işle uğraştığını sorar. Sonra tekrar öğrenciler devam eder.

Ara değerlendirme

Öğretmen öğrencilere aşağıdaki soruları sorar.

- Okul bahçesini düzenlerken neler hayal ettiniz?
- Okulunuzun bahçesinin nasıl olmasını isterdiniz?

- Okul bahçesini düzenlemesi için neler yapabilirsiniz?
- Okul bahçesi ve çevresini korumak için neler yapabilirsiniz?

B-Canlandırma

3. Etkinlik

Öğretmen, öğrencileri ikili gruplara ayırır. İkililer aralarında A ve B olarak ayrılır. İkililere aşağıdaki doğaçlama yönergesi verilir.

A: Öğretmeniniz sınıfa geldi ve çevre projesinde çalışacak gönüllü bir öğrenciye ihtiyacı olduğunu söyledi. Projenin ana hedefi sportif faaliyetler sırasında çevrenin korunmasına özen göstermek. Siz bu projede yer almak istiyorsunuz. Bir arkadaşınız da aynı şekilde projede yer almak istiyor. Arkadaşınızı projeye katılmamaya ikna ediniz.

B: Öğretmeniniz sınıfa geldi ve çevre projesinde çalışacak gönüllü bir öğrenciye ihtiyacı olduğunu söyledi. Projenin ana hedefi sportif faaliyetler sırasında çevrenin korunmasına özen göstermek. Siz bu projede yer almak istiyorsunuz. Bir arkadaşınız da aynı şekilde projede yer almak istiyor. Arkadaşınızı projeye katılmamaya ikna edin.

A' ların proje ya katılmayı ben hak ediyorum demesiyle doğaçlama başlar.

Grupların doğaçlamaları sırasıyla izlenir. Doğaçlamayı yapan ikililerin kameraları açtırılır. Diğer öğrenciler kamera ve mikrofonlarını kapatır.

4. Etkinlik

Öğretmen, öğrencileri dört gruba ayırır ve aşağıdaki hikâye öğretmen tarafından okunur.

“Beden eğitimi ve spor dersinde okul futbol takımında oynayan Şevket, antrenman alanı bulamadığı için okul bahçesindeki çöp kutularını söküp kale yapar. Kaleyi de yeni dikilmiş fidanların yanına kurar. Şevket, takımdaki birkaç arkadaşıyla antrenman amaçlı futbol oynamaya başlar. Şevket ve arkadaşları antrenman yaparken yeni dikilmiş fidanlara ve çöp kutularına zarar verir. Durumu fark eden beden eğitimi öğretmeni ve okul müdürü öğrencilerin yanına gider.

Grupların kendi aralarında rol dağılımı yaparak durumu canlandırmaları söylenir.

C-Değerlendirme

5. Etkinlik

Aynı gruplara çevre farkındalığı ile ilgili bir gazete haberi yapmaları söylenir ve odalara gönderilir. Daha sonra yapılan gazete haberi ekranda okunur.

ON ÜÇÜNCÜ OTURUM

Ders: Beden eğitimi ve spor

Konu: Spor sonrası temizlik

Sınıf: 8. sınıfta okuyan ve yaratıcı drama deneyimi olmayan 24 öğrenci

Süre: 30+30+30+30+30+30 (180 dakika)

Yöntem ve teknikler: Yaratıcı drama (rol oynama, doğaçlama), donuk imge

Mekân: Zoom platformu

Araç- Gereç: Kâğıt, kalem (whatsapp grubuna oturumdan önce gerekli malzemeler yazılır)

Kazanımlar: Sportif faaliyetlerden sonra kişisel temizliğin önemini ifade eder.

Sportif faaliyetlerden sonra kişisel temizliği için neler yapması gerektiğini bilir.

Süreç

A-Isınma / Hazırlık

1. Etkinlik

Öğretmen öğrencileri ekran başında toplar. Öğrencilere buldukları ortamda yönergelerini duyabilecek ve ekranda görünecek bir şekilde alanda serbestçe yürümelerini söyler.

Bahçede koşarken tozun toprağın olduğu bir yere düştünüz. Üstünüz başınız tozlandı. Şimdi üstünüzü başınızı temizleyerek yürüyün.

Sınıfta bitli bir arkadaşınız yüzünden tüm sınıfın saçları bitlendi. Saçlarınız bitli ve çok kaşınıyor bu şekilde yürümeye devam edin.

Tüm sınıf uyuz oldunuz. Çok kötü kaşınıyorsunuz. Bu şekilde yürümeye devam edin.

Beden eğitimi dersinden sonra üstünü değiştirmeyen bir arkadaşınız terli terli sınıfta dolaşiyor ve ter kokusundan çok rahatsızsınız bu şekilde yürümeye devam edin.

Arkadaşlarınızdan biri ayakkabısını çıkardı, sınıf ayak kokmaya başladı. Bu şekilde yürümeye devam edin.

Ara Değerlendirme

- Saçlarınız kaşındığında neler hissettiniz?
- Burnunuza kötü kokular gelince neler hissettiniz?
- Üstünüz başınız kirliken kendinizi nasıl hissettiniz?
- Temiz olmak sizin için neden önemli?

2. Etkinlik

Öğretmen, öğrencileri ekran başında toplar. Öğrencilere buldukları ortamda yönergelerini duyabilecek ve ekranda görecek bir şekilde alanda serbestçe yürümelerini söyler. Öğrencilere kişisel temizliğimizde ve çevre temizliğinde kullandığımız materyallerin neler olduğunu düşünmelerini söyler. Daha sonra duralım dediğinde donacaklarını ve düşündükleri temizlik materyallerinden birinin formunu almalarını söyler. Öğretmen ismini söylediği öğrencilerin hangi temizlik materyali olduğunu ve ne işe yaradığını sorar. Tüm öğrencilere sorulduktan sonra etkinlik sona erer.

Ara Değerlendirme

Öğretmen öğrencilere sportif faaliyetlerden sonra kişisel temizlikleri için en önemli şeyin ne olduğunu düşünmelerini söyler. Başkaları yapmadığında en fazla rahatsız oldukları hijyen konusunun ne olduğu düşünmelerini söyler. Daha sonra isteyen öğrencilerin düşüncelerini paylaşmalarını söyler.

B- Canlandırma

3. Etkinlik

Öğretmen, öğrencileri dört gruba ayırır. Aşağıdaki dramatik durum öğrencilere verilir.

Beden eğitimi öğretmeniniz haftaya 16 Ocak Dünya Hijyen Günü olduğunu hatırlatır. Bugünün anlam ve önemini okuldaki diğer öğrencilere anlatmak için sizin sınıfı görevlendirdiğini söyler. Sizden beden eğitimi ve spor dersinden önce ve sonra uyulması gereken hijyen kurallarını gruplar halinde okuldaki tüm öğrencilere ulaştırmanız gerektiğini söyler. Çünkü okulunuzda beden eğitimi ve spor dersinin öncesinde ve sonrasında hijyen kurallarına uymayan öğrenciler var. En iyi hazırlanmış etkinlik programını yapan öğrencilere müdür teşekkür belgesi verecektir.

1. grup: Televizyon haberi
2. grup: Açık oturum
3. grup: Reklam filmi
4. grup: Kısa film

Canlandırmalarını söyler.

Ara Değerlendirme

Öğretmen her canlandırmalardan sonra aşağıdaki soruları sorar.

- İzlediğimiz doğaçlamada hangi roller vardı?
- Doğaçlama hangi mekânda geçiyordu?
- Bu rollerin amaçları nelerdi?

- Sorunu (çatışmayı) çözmek amacıyla neler yaptılar?

C- Değerlendirme

4. Etkinlik

Tüm öğrencilere beden eğitimi ve spor etkinliklerinden sonra temizlik ve hijyen konusu ile ilgili düşüncelerini padlet uygulaması üzerinden yazmaları söylenir. Yazılanlar okunur.

ON DÖRDÜNCÜ OTURUM

Ders: Beden eğitimi ve spor

Konu: Spor kıyafeti giyme

Sınıf: 8. sınıfta okuyan ve yaratıcı drama deneyimi olmayan 24 öğrenci

Süre: 30+30+30+30+30+30 (180 dakika)

Yöntem ve teknikler: Yaratıcı drama (rol oynama, doğaçlama)

Mekân: Zoom platformu

Araç- Gereç: Kâğıt, kalem, boya kalemleri, pastel boyalar, karton kâğıtlar (whatsapp grubuna oturumdan önce gerekli malzemeler yazılır)

Kazanımlar: Okul dışındaki sportif faaliyetlerde de spor kıyafeti giymenin önemini ifade eder.

Sportif faaliyetlerde spor branşına uygun kıyafet giymenin önemini ifade eder.

Süreç

A-Isınma / Hazırlık

1. Etkinlik (Hafıza Oyunu)

Öğretmen, öğrencileri iki gruba ayırır. Öğrencileri birinci grup ve ikinci grup diye isimlendirir. Grupları farklı odalara gönderir. Birinci gruptaki öğrencilere birbirinden farklı birer spor branşı (futbol, güreş, yüzme) belirlemelerini söyler. İkinci gruba da spor branşlarına uygun kıyafet ve ekipman (şort, bone, spor ayakkabısı, forma) gibi birbirinden farklı birer ekipman belirlemelerini söyler. Daha sonra ikinci grup kameralarını kapatır ve önce birinci gruptaki öğrenciler kameralarını açar ve belirledikleri spor branşlarını sırasıyla söyler. Bu sırada ikinci gruptaki öğrencilerin birinci gruptaki öğrencilerden hangisinin hangi branşı seçtiğini akıllarında tutmaları söylenir. Ardından birinci grup kapatır kameralarını ve ikinci grup kameralarını açar ve belirledikleri branşlara uygun kıyafet ve ekipman isimlerini sırasıyla söyler. Sonra her grup ortak kararla karşı gruptan birini seçer. Seçilen kişiler, karşı grubun seçtiği isimleri

eksiksiz saymaya çalışır. Eğer öğrenci yanlış bir tahminde bulunursa karşı gruba geçmek zorunda kalır. Eğer hata yapmadan tüm isimleri doğru sayarsa karşı gruptan istediği kişiyi grubuna dâhil eder. Oyun bir süre oynanır, daha sonra en fazla kişi sayısı olan grup kazanır (227).

Not: Branş ve branşa özgü kıyafet isimleri öğrenciye yardımcı olsun diye seçmeleri için gruplara mesaj olarak gönderilir.

Ara değerlendirme

Öğretmen öğrencilere aşağıdaki soruları sorar.

- ✓ Sportif faaliyetlerde giydiğimiz kıyafetler nelerdir?
- ✓ Giydiğimiz spor kıyafetleri neden spor branşlarına göre değişiyor?
- ✓ Spor yaparken spor kıyafeti giymek gerekli midir, neden?
- ✓ Spor kıyafeti giymeden yapılan spor performansımızı nasıl etkiler?

B-Canlandırma

2. Etkinlik

Öğretmen öğrencileri ikili gruplara ayırır. İkililer A ve B diye ayrılır. Aşağıdaki doğaçlama yönergesi verilir.

Durum: Takım antrenmanına geç gelen ve eşofmanlarını da getirmeyip, eşofmansız antrenmana katılmak isteyen öğrenci.

A: (Antrenör) Antrenmanlara gelirken sporcuların eşofman ve spor ayakkabılarını muhakkak getirmeleri gerektiğini söyler. Daha önce antrenmanlarda bir sporcusunun yanlış ayakkabı giymesi sakatlanmasına sebep olmuştur. Bu nedenle eşofman ve spor ayakkabısı olmayan hiçbir sporcu antrenmana giremezler.

B: (Sporcu) Arkadaşında kaldığı için eve gitmemiş, antrenmanın olduğunu unutan ve eşofmanını getirmeyen sporcudur. Eşofmansız antrenmana katılmaya çalışır.

Antrenörün bu şekilde antrenmana katılamazsın demesiyle doğaçlama başlar.

Grupların doğaçlamaları sırasıyla izlenir. Doğaçlamayı yapan ikililerin kameraları açtırılır. Diğer katılımcılar kamera ve mikrofonlarını kapatır.

3. Etkinlik

Öğretmen öğrencileri beş gruba ayırır.

- Birinci gruba basketbol forması ve ayakkabısı,
- İkinci gruba futbolcu forması ve ayakkabısı,
- Üçüncü gruba jimnastik eşofmanı ve ayakkabısı,
- Dördüncü gruba güreş eşofmanı ve ayakkabısı,

➤ Beşinci gruba da kayak eşofmanı ve ayakkabısı ile ilgili sporcu görselleri verilir.

*Gruplardan spor kıyafetlerinin nasıl ortaya çıkmış olabileceğini, ne olmuştur da sportif faaliyetlerde spor kıyafetlerinin giyilmesine karar verildiğini canlandırmaları söylenir. Canlandırmalar izlenir.

**Aynı gruplarla spor kıyafeti giymenin yaptıkları branşta sağladığı faydaları canlandırmaları söylenir.

*** Aynı gruplarla spor kıyafeti giyilmeden yapılan spor faaliyetinde sporcuların ne tür zorluklar yaşayabileceklerini canlandırmaları söylenir.

Ara Değerlendirme

Öğretmen her canlandırmadan sonra öğrencilere aşağıdaki soruları sorar

- İzlediğimiz doğaçlamada hangi roller vardı?
- Bu rollerin amacı neydi?
- Sorunu (çatışmayı) çözmek amacıyla neler yaptılar?
- Sportif faaliyetlerde kıyafet giymek sizce neden önemlidir?

C-Değerlendirme

4. Etkinlik

Gruplar aynı olacak şekilde herhangi bir spor branşına uygun kıyafet ve ayakkabı tasarımlarını ve çizimlerini resmetmelerini söyler. (Gruplar yeni bir branş uydurabilir). Grupların tasarladıkları spor kıyafetlerinin giyilmesinin neden önemli olduğunu, çizdikleri branşa yönelik ne tür kolaylıklar sağladığını söylerler. Sırasıyla gruplar çizdikleri spor kıyafetlerinin giyilmesinin neden önemli olduğunu anlatır.

5. Etkinlik

Neden spor kıyafeti giymeliyiz konusunda her öğrencinin bir cümlelik görüş belirtmesi söylenir.

ON BEŞİNCİ OTURUM

Ders: Beden eğitimi ve spor

Konu: Spor malzemesi farkındalığı

Sınıf: 8. sınıfta okuyan ve yaratıcı drama deneyimi olmayan 24 öğrenci

Süre: 30+30+30+30+30+30 (180 dakika)

Yöntem ve teknikler: Yaratıcı drama (rol oynama, doğaçlama)

Mekân: Zoom platformu

Araç- Gereç: Kalem, kâğıt, boya kalemleri, karton kâğıt (whatsapp grubuna oturumdan önce gerekli malzemeler yazılır)

Kazanımlar: Spor malzemelerini (top, file vs.) özenle kullanır.

Spor malzemelerinin korunması gerektiğini ifade eder.

Sportif malzemelerin nasıl korunacağını bilir.

Süreç

A-Isınma / Hazırlık

1. Etkinlik

Öğretmen, öğrencileri ekran başında toplar. Öğrencilere buldukları ortamda yönergelerini duyabilecek ve ekranda görünecek bir şekilde alanda serbestçe yürümelerini söyler. Yönergeye göre okul bahçesinde hayali olarak yürümelerini söyler. Sonrasında elinizde bir basketbol topu var ve karşınızda basketbol potası var. Tüm öğrencilerin potaya şut atmasını söyler. Şimdi elinizde voleybol topu var ve karşınızda voleybol filesi var. Servis kullanarak topu karşıya geçirmelerini söyler. Şimdi önünüzde futbol topu var ve karşınızda kale var. Şut çekerek gol atmaya çalışın. Şimdi elinizde bocce topu var karşınızda hedef var. Bocce topunu hedefe doğru yuvarlamalarını söyler. Şimdi elinizde badminton raketi var karşınızda file var. Topu servis kullanarak karşıya geçirin. Şimdi önünüzde sek sek oyunu için çizilmiş bir alan var. Sekerek bu alanı geçin. Öğrenciler bir süre okul bahçesinde hayali olarak spor alanlarını kullanmaya devam eder.

Ara Değerlendirme

Öğretmen öğrencilere aşağıdaki soruları sorar

- Bahçede hangi oyunları oynadık?
- Oynadığımız oyunlardan beğendikleriniz hangileri?
- Oynadığımız oyunlarda hangi spor malzemeleri vardı?
- Spor malzemeleri olmasaydı sevdiğimiz oyunları oynayabilir miydik?

B- Canlandırma

2. Etkinlik

Öğretmen, öğrencileri dört gruba ayırır ve zoom programı üzerinden farklı odalara gönderir. Gruplara dramatik durum örnekleri verilir.

Birinci grup: Beden eğitimi öğretmeniniz dönemin başında ilk beden eğitimi dersinizde spor malzemelerinin özenli kullanılması konusunda tüm sınıfı uyarır. Bu sene daha dikkatli olunması gerektiğini çünkü müdür beyin bu sene okulun bütçesinin çok iyi olmadığını ve eldeki spor malzemeleri ile idare etmeleri gerektiği konusunda

kendisini uyardığını söyler. Öğrencilere voleybol, hentbol, basketbol gibi elle oynanan toplara kesinlikle ayakla vurmamaları gerektiği konusunda uyarı yapar. Kullanılmaz duruma gelen malzemelerin yerine yenisini alamayacakları konusunda öğrencileri uyarır. Beden eğitimi dersinde öğretmeniniz size voleybol konusunu işlediği için o gün derse voleybol topları ile geldi. İlk dersi bitirdikten sonra size gösterdiği hareketleri ikinci ders tekrar etmenizi söyledi. Ancak futbol takımında olan Ali yarın çok önemli bir maçımız var diyip voleybol toplarından birini alır. Canlandırma başlangıç anını Ali'nin voleybol topunu aldığı an olduğunu söyler.

İkinci grup: Beden eğitimi öğretmeniniz dönemin başında ilk beden eğitimi dersinizde spor malzemelerinin özenli kullanılması konusunda tüm sınıfı uyarır. Bu sene daha dikkatli olunması gerektiğini çünkü müdür beyin bu sene okulun bütçesinin çok iyi olmadığını ve eldeki spor malzemeleri ile idare etmeleri gerektiği konusunda kendisini uyardığını söyler. Beden eğitimi dersinde basketbol oynayan Burak'ın potaya attığı top çember ile panya arasında sıkışır. Burak, topu oradan almak için arkadaşlarından yardım alarak çembere asılır. Canlandırma başlangıç anının Burak'ın çembere asıldığı an olduğunu söyler.

Üçüncü grup: Beden eğitimi öğretmeniniz dönemin başında ilk beden eğitimi dersinizde spor malzemelerinin özenli kullanılması konusunda tüm sınıfı uyarır. Bu sene daha dikkatli olunması gerektiğini çünkü müdür beyin bu sene okulun bütçesinin çok iyi olmadığını ve eldeki spor malzemeleri ile idare etmeleri gerektiği konusunda kendisini uyardığını söyler. Beden eğitimi dersinde öğretmeniniz basketbol takımında olan öğrencilere antrenmanlarında kullanmaları için slalom çubukları verdi. Verilen slalom çubuklarının bir kaçını futbol takımında olan öğrenciler sizden istedi ve verdiniz. Dersin sonunda arkadaşlarınızdan slalom çubuklarını aldığınızda bir tane slalom çubuğunu kaybettiklerini fark ettiniz. Canlandırma başlangıç anının slalom çubuğunun kaybolduğunun fark edilmesi olduğunu söyler.

Dördüncü grup: Beden eğitimi öğretmeniniz dönemin başında ilk beden eğitimi dersinizde spor malzemelerinin özenli kullanılması konusunda tüm sınıfı uyarır. Bu sene daha dikkatli olunması gerektiğini çünkü müdür beyin bu sene okulun bütçesinin çok iyi olmadığını ve eldeki spor malzemeleri ile idare etmeleri gerektiği konusunda kendisini uyardığını söyler. Beden eğitimi dersinde öğretmeniniz voleybol filesine karar ve voleybol oynamak isteyenlerin kendi aralarında maç yapabileceklerini söyler. Eşleşmeler tamamlandıktan sonra takımlar yerlerini alır. Takım oyuncularından Filiz, filenin boyunun yüksek olduğunu ve biraz filenin boyunun düşürülmesi gerektiğini

söyler. Daha sonra fileye asılarak boyunu düşürmeye çalışırken fileyi yırtar. Canlandırma başlangıç anının filenin yırtıldığı an olduğunu söyler.

Gruplara canlandırmalar için yeterli süre verilir ve sonrasında sırayla canlandırmalar izlenir.

C- Değerlendirme

3. Etkinlik

Öğretmen, öğrencilere spor malzemelerinin kullanımı ve korunması hakkında slogan hazırlamalarını söyler. Bu sloganları;

1. Grup: Şehirlerarası İstanbul-Adıyaman arası sefer yapan otobüste
2. Grup: Şampuan reklamı içinde
3. Grup: Düğün salonunda halay çekerken
4. Grup:Televizyonda hava durumunun sunumu sırasında kullanmalarını söyler.

4. Etkinlik

Öğretmen, gruplara spor malzemeleri nasıl kullanılmalı ve korunması gerektiği ile ilgili öğrencilerden 'spor malzemeleri kullanım kılavuzu' hazırlamalarını söyler. Grup sözcüleri oluşturdukları kuralları ekranda paylaşır.

ON ALTINCI OTURUM

Ders: Beden eğitimi ve spor

Konu: Dürüstlük

Sınıf: 8. sınıfta okuyan ve yaratıcı drama deneyimi olmayan 24 öğrenci

Süre: 30+30+30+30+30+30 (180 dakika)

Yöntem ve teknikler: Yaratıcı drama (rol oynama, doğaçlama)

Mekân: Zoom platformu

Araç- Gereç: Kalem, kâğıt, boya kalemleri (whatsapp grubuna oturumdan önce gerekli malzemeler yazılır)

Kazanımlar: Sportif faaliyetlerde hatalı sayı kazanırsa bunu hakeme söyler
Sportif faaliyetlerde hileli sayı kazanırsa bunu hakeme söyler.
Sportif faaliyetlerde dürüst yarışmanın önemini ifade eder.

Süreç

A-Isınma / Hazırlık

1. Etkinlik (Ne yapıyorsun? Oyunu)

“Ne yapıyorsun?” oyunu oynanır. Öğretmen öğrencileri ekran başında toplar. Öğrencilere sırasıyla ekran başında istediği spor branşına özgü hareketler yapması söylenir. (Voleybol oynayabilir, basketbol oynayabilir, kayak yapabilir, kriket oynayabilir vb.) Öğrenci, canlandırmasını yaparken öğretmenin söylediği öğrenci hareketi yapan öğrenciye “Ne yapıyorsun?” diye sorar. Ekran başında hareketi yapan kişi yaptığı branşın dışında başka bir branşın adını söyler (Örneğin basketbol oynuyorsa golf oynuyorum der.). Soruyu soran öğrenci arkadaşının söylediği branşı canlandırmaya başlar. Tüm öğrenciler bir kere ekran başında herhangi bir branşa özgü hareket yapana kadar süreç devam eder (223).

Ara Değerlendirme

Öğretmen öğrencilere aşağıdaki soruları sorar

- Yaptığınız branşın dışında başka bir branş söylerken nasıl hissettiniz?
- Sportif etkinliklerde doğruyu söylemek önemli mi?
- Sportif faaliyetlerde rakbiniz size karşı dürüst olmazsa ne hissedersiniz?

B- Canlandırma

2. Etkinlik

Öğretmen, öğrencileri dört gruba ayırır ve gruplar farklı odalara gönderilir. Gruplara karışık olarak verilen kelimeleri cümle haline getirmeleri söylenir. Kelimeler grupların mesaj kutusuna karışık olarak gönderilir.

“Olimpiyat Oyunları’nda ülkemizin şerefi ve sporun zaferi için kurallara uyarak dürüst yarışacağımıza ve gerçek sportmenlik ruhu içinde mücadele edeceğimize ant içeriz.”

Cümleyi ilk tamamlayan gruptan başlanarak tüm grupların cümleyi doğru tamamlayıp tamamlamadığına bakılır.

Cümleler okunduktan sonra öğretmen öğrencilerden dürüst yarışmak ne demek? Sorusunu düşünmelerini ister. Bu söze sebep olan ne olabilir? Kim böyle bir sözü düşünüp söylemiştir?

Bununla ilgili her grubun kendi içinde bir doğaçlama hazırlamasını söyler. Gruplara yeterli süre verilir. Grupların canlandırmaları izlenir.

3. Etkinlik

Öğretmen, öğrencileri farklı dört gruba ayırır ve grupları farklı odalara gönderir. Her gruba aynı canlandırma durumları verilir.

Okullar arası basketbol turnuvasında önemli bir karşılaşmada oynayan öğrencileriniz. Çok çekişmeli bir mücadele oynanıyor. Rakip takımın en iyi oyuncusu dördüncü periyota kadar dört faul yaptı. Beşinci faulünü yaparsa oyundan alınacak. Sizinle girdiği ikili mücadelede size faul yapmamasına rağmen hakem faul kararı verdi. Rakip takım oyuncusu, faul yapıldığı düşünülen öğrenci, hakem ve diğer öğrenciler olarak durumu canlandırın.

Ara Değerlendirme

- İzlediğimiz doğaçlamada hangi roller vardı?
- Bu rollerin amaçları nelerdi?
- Sorunu (çatışmayı) çözmek amacıyla neler yaptılar?
- Sizce nasıl davranmaları gerekiyordu?
- Kazanmak mı önemli dürüstlük mü?

C- Değerlendirme

4. Etkinlik

Öğretmen gruplara sizler sporda etik kurulunun komisyon üyelerisiniz. Bu yıl sporda dürüstlük ve etik değerler ile ilgili bir dergi çıkartacaksınız. Her gruba bu konu ile ilgili bir dergi kapağı hazırlamalarını söyler. Yapılan çalışmalar ekranda gösterilir.

ON YEDİNCİ OTURUM

Ders: Beden eğitimi ve spor

Konu: Spora sürekli katılım

Sınıf: 8. Sınıfta okuyan ve yaratıcı drama deneyimi olmayan 24 öğrenci

Süre: 30+30+30+30+30+30 (180 dakika)

Yöntem ve teknikler: Yaratıcı drama (rol oynama, doğaçlama), donuk imge, rol içinde yazma

Mekân: Zoom platformu

Araç- Gereç: Kalem, kâğıt (whatsapp grubuna oturumdan önce gerekli malzemeler yazılır)

Kazanımlar: Okul sonrasında da sportif faaliyetlere katılmaya istekli olur.

Okul sonrasında katıldığı sportif etkinliklerden keyif alır.

Süreç

A- Isınma / Hazırlık

1. Etkinlik

Öğretmen, öğrencileri ekran başında toplar. Öğrencilere buldukları ortamda yönergelerini duyabilecek bir alanda serbestçe yürümelerini söyler. Daha sonra ismini söylediği öğrencinin herhangi bir spor branşına özgü bir hareketi yapmasını ve hareketin sonunda branşa özgü formu alarak donmasını söyler. Diğer öğrencilerin de aynı hareketi yapmalarını söyler. (Örneğin; voleybolda manşet pas, futbolda şut, basketbolda göğüs pas) Daha sonra alanda tekrar yürünür ve öğretmen başka bir öğrencinin adını söyler. Adı söylenen öğrenci de farklı bir spor branşına özgü hareketi yapar ve yaptırır. Öğretmen tüm öğrencilerin bu deneyimi yaşamalarını sağlar.

Ara değerlendirme:

Öğretmen, öğrencilere aşağıdaki soruları sorar.

- Hangi spor branşlarını seviyorsunuz?
- Sportif faaliyetlere katılmak size nasıl hissettiriyor?
- Okul dışında sportif faaliyetlere katılmak sizce hayatımızda ne gibi değişiklikler yapar?
- Okul dışında sportif faaliyetlere katılmak keyifli mi?

B- Canlandırma

2. Etkinlik

Öğretmen öğrencileri ikili gruplara ayırır. İkililer aralarında A ve B olarak ayrılır. İkililere doğaçlama yönergesi verilir.

A'lar (öğrenci): Ebeveynine spor yapmayı çok sevdiğini ve okuldan sonra spor kursuna kalmak istediğini söyler. Ailesini spor kursuna kalmaya ikna etmeye çalışır.

B'ler (ebeveyn): Çocuğunun daha önce gönderdikleri tenis ve satranç kursularına düzenli katılmaması ve derslerinden geri kalacağını düşünmesinden dolayı okuldan sonraki spor kursuna katılmasını istememektedir.

A'ların okuldan sonra spor kursuna katılmak istiyorum demesiyle doğaçlama başlar.

Grupların doğaçlamaları sırasıyla izlenir. Doğaçlamayı yapan ikililerin kameralara açtırılır. Diğer öğrenciler kamera ve mikrofonlarını kapatır.

3. Etkinlik

Öğretmen öğrencileri dört gruba ayırır. Grubun ortak kararı ile rol dağılımı ve canlandırma yapılır.

Okul sportif faaliyetler kulübü kurmaya karar verdiniz. Hangi spor (tenis, futbol, basketbol, tekvando, bocce, voleybol, çim hokeyi vb.) kulübüsünüz? Sportif faaliyetler kulübüne 10 kişi katılım olursa açabilirsiniz. Üç kişiyi ikna etmeniz gerekiyor. Neden sizin kulübü seçsin?

*Aynı gruplarla grubun ortak kararı ile farklı rol dağılımı ve canlandırma yapılır.

Sportif faaliyetler kulübünü kurdunuz. Öğrenciler zaman zaman katılımı aksatıyor. Sürekli katılımı sağlamak için grubu motive edici sürpriziniz var.

**Aynı gruplarla grubun ortak kararı ile farklı rol dağılımı ve canlandırma yapılır.

Sportif faaliyetler kulübü sürprizden sonra çok motive oldu. Sizde büyük bir sorumluluk alarak uluslararası müsabakalara başvurduunuz. Katılım zorunlu ve pasaport işlemlerine başvurmak için evrak istediniz. Ancak hiç evrak gelmedi ve süreniz de çok az kaldı.

***Aynı gruplarla grubun ortak kararı ile farklı rol dağılımı ve canlandırma yapılır.

Takım olarak çok mutlusunuz bütün ülke sizin başarınızı kutluyor. Basın açıklaması için kameralar karşısındasınız. Gazeteci, mikrofonu size uzattı ve sordu: “Kulübünüzün bu kadar başarılı olmasını birkaç cümleyle açıklar mısınız?” Tüm takım sırayla mikrofonlara konuşur.

C- Değerlendirme

4. Etkinlik

Öğretmen öğrencilere uluslararası turnuvada şampiyon olan takımsınız. Kulübünüz ailenize okul sonrasında da sportif faaliyetlere sürekli katılımınızı destekledikleri için teşekkür mektubu yazar. Öğrencilerden ailelerine gönderilmek üzere kulüp adına mektup yazmaları söylenir. Gönüllü öğrenciler yazdıkları mektupları okur.

ON SEKİZİNCİ OTURUM

Ders: Beden eğitimi ve spor

Konu: Milli takımlara destek

Sınıf: 8. sınıfta okuyan ve yaratıcı drama deneyimi olmayan 24 öğrenci

Süre: 30+30+30+30+30+30 (180 dakika)

Yöntem ve teknikler: Yaratıcı drama (rol oynama, doğaçlama), pantomim, donuk imge,

Mekân: Zoom platformu

Araç- Gereç:

Kazanımlar: Milli takımlar kaybettiklerinde üzüldüğünü ifade eder.

Milli takımları desteklemeye istekli olur.

Süreç

A-Isınma / Hazırlık

1. Etkinlik (İskele-Güverte-Sancak Oyunundan Uyarlanmıştır)

Öğrenciler ekran başında toplanır ve kameraları açtırılır. “İskele-güverte-sancak” oyunu “vatan-millet-bayrak” şeklinde oynanır. Öğretmen ekran başındaki öğrencilere vatan dediğimde başımızı ve bedenimizi sağa, millet deyince başımızı ve bedenimizi sola, bayrak dediğimde başımızı ve bedenimizi dik pozisyona getireceklerini söyler. Geç yapan veya yanlış yöne giden öğrencinin eleneceğini söyler. Elenen öğrenci kamerasını kapatır. Oyun bir süre oynanır. Belli sayıda öğrenci elenince sonlandırılır (223).

Ara Değerlendirme

Öğretmen, öğrencilere vatan-millet-bayrak kavramlarının onlar için ne ifade ettiğini sorar.

B) Canlandırma

2. Etkinlik

Öğretmen, öğrencileri dört gruba ayırır ve zoom programında farklı odalara gönderir. Her gruba gerçek yaşamdan dramatik durum örnekleri verir.

Birinci grup: Sizler dünya futbol turnuvasında Türk milli takımını destekleyen taraftar grubusunuz. Milli takımınız yarı final maçına çıkıyor ve kazanırsa final oynayacak. Kıran kırana bir mücadele izliyorsunuz ve çok heyecanlısınız. Ancak takımınız beklenmedik bir anda talihsiz bir gol yiyor ve maçı 1-0 kaybediyor.

Taraftar grubu olarak maç öncesi, maç anı, golü yeme ve maçın sonunu kendi aranızda rol dağılımı yaparak canlandırınız.

Gerçek olay: 2002 Dünya kupası yarı finalinde Türkiye Brezilya’ya 1-0 yenilir ve yarı final maçını kaybeder. Finale Brezilya çıkar ve rakibi Almanya’yı yenerek dünya şampiyonu olur. Türkiye o yıl dünya üçüncüsü olarak turnuvayı tamamlar.

İkinci grup: Sizler dünya basketbol şampiyonasında Türk milli takımını destekleyen taraftar grubusunuz. Milli takımınız yarı final maçına çıkıyor ve kazanırsa dünya şampiyonu olacak. Çok heyecanlı bir karşılaşma izliyorsunuz, ancak takımınız sahaya tam olarak performansını yansıtamadığı için yeniliyor ve final oynama şansını kaybediyor.

Taraftar grubu olarak maç öncesi, maç anı ve sonrası ve maçın sonunu kendi aranızda rol dağılımı yaparak canlandırınız.

Gerçek olay: 2010 Dünya basketbol şampiyonasında Türkiye ABD ile karşı karşıya gelir. ABD Türkiye'ye karşı maçı kazanır ve şampiyon olur. Türkiye gümüş madalya ile turnuvayı sonlandırır.

Üçüncü grup: Sizler Avrupa futbol şampiyonasında Türk milli takımını destekleyen taraftar grubusunuz. Yarı final maçına çıkan takımınızı destekliyorsunuz. Başa baş geçen bir mücadelenin sonunda son dakika yediğiniz gol nedeniyle turnuvaya veda ediyorsunuz.

Taraftar grubu olarak maç öncesi, maç anı ve sonrası ve maçın sonunu kendi aranızda rol dağılımı yaparak canlandırınız.

Gerçek olay: 2008 Avrupa futbol turnuvasında Türk milli takımımız yarı finalde son dakika yediği golle Almanya'ya yenilir ve turnuvaya veda eder.

Dördüncü grup: Sizler Avrupa Kadınlar Voleybol Şampiyonasında milli takımınız destekleyen taraftar grubusunuz. Takımınız rakiplerini eleyerek finale kadar geldi. Final maçında setlerde 2-2'lik beraberliğin sonunda rakibiniz takımınızı son sette 2 sayı farkla yendi. Turnuvada takımınız şampiyonluğu elinden kaçırdı.

Taraftar grubu olarak maç öncesi, maç anı ve sonrası ve maçın sonunu kendi aranızda rol dağılımı yaparak canlandırınız.

Gerçek olay: 2019 Avrupa Kadınlar voleybol şampiyonasında Türk milli takımımız son sette Sırbistan'a 15-13 yenilerek turnuvayı ikinci olarak tamamlar.

C-Değerlendirme

3. Etkinlik

Öğretmen öğrencileri dört gruba ayırır ve zoom programında grupları farklı odalara gönderir.

Durum: Milli takım kaybettikten sonra çok üzgün olduğunu belirten gruplarsınız

Birinci Grup: Basın açıklaması yapan Milli takım antrenör grubu

İkinci Grup: Milli futbolcunun maçtan sonra eve gittiği anda ailesi ile yaşadığı anı

Üçüncü Grup: Maçın ertesi günü okul kantininde maçı konuşan öğrenci grubunu

Dördüncü Grup: Milli müsabaka sonrası otobüsle eve giden taraftar grubu olarak doğaçlama yapmaları söylenir.

4. Etkinlik

Öğretmen padlet uygulaması üzerinden öğrencilerin bir cümle ile milli takımlar ile ilgili düşüncelerini yazmasını söyler. Yazılanlar okunur ve oturum sonlandırılır.

ON DOKUZUNCU OTURUM

Ders: Beden eğitimi ve spor

Konu: Takım arkadaşına saygı

Sınıf: 8. sınıfta okuyan ve yaratıcı drama deneyimi olmayan 24 öğrenci

Süre: 30+30+30+30+30+30 (180 dakika)

Yöntem ve teknikler: Yaratıcı drama (rol oynama, doğaçlama), öğretmenin role girmesi

Mekân: Zoom platformu

Araç- Gereç: Kalem, kâğıt, boya kalemleri, karton kâğıt (whatsapp grubuna oturumdan önce gerekli malzemeler yazılır)

Kazanımlar: Sportif karşılaşmalarda takım arkadaşlarına saygı duyar.

Sportif faaliyetlerde takım arkadaşına destek olur.

Süreç

A-Isınma / Hazırlık

1. Etkinlik

Öğretmen, öğrencileri ekran başında toplar. Öğrencilere buldukları ortamda yönergelerini duyabilecek ve ekranda görünecek bir şekilde alanda serbestçe yürümelerini söyler. Öğrencilere okul bahçesinde olduğunuzu ve arkadaşlarınızla birlikte beden eğitimi dersi yaptığınızı düşünün der. Şimdi hayali olarak okul bahçesinde yürüyorsunuz. Yürürken takım arkadaşlarınızla karşılaşıyorsunuz ve ekranda herkes gülümseyerek takım arkadaşına merhaba desin. Hayali olarak yürümeye devam edin. Şimdi bir müsabakada olduğunuzu düşünün ve alanda karşılaştığınız arkadaşlarınızın maç içerisindeki motivasyonunu yükseltici bir şeyler söyleyin. Şimdi de karşılaştığımız kişi müsabaka içerisinde hata yaptı ve onu teselli edici bir şeyler söyleyin. Şimdi müsabaka içerisinde yaptığı olumlu bir hareketten dolayı onu tebrik edici bir şeyler söyleyin.” der. Tüm öğrenciler ekran karşısında yönergelere uygun davranışlar sergiler.

2. Etkinlik

Öğretmen öğrencileri ekran başında toplar ve öğrencilere verdiği yönergelere uygun olarak hareket etmelerini söyler. İlk etkinlikte olduğu gibi aynı takımın sporcularısınız ve hayali olarak okul bahçesinde yürüyorsunuz. Yürürken takım arkadaşlarınızla karşılaşıyorsunuz ve ekranda herkes sinirli bir şekilde takım arkadaşına merhaba desin. Yürümeye devam edin ve ekranda takım arkadaşlarınıza nefretle bakın. Şimdi küçümseyici bakışlarla yürümeye devam edin. Şimdi de bir müsabaka içerisinde olduğunuzu düşünün ve karşılaştığınız takım arkadaşınızın motivasyonunu düşürücü bir şeyler söyleyin. Şimdi de müsabaka içerisinde hata yaptığını düşünün ve onun hatalarını yüzüne vurun, der. Tüm öğrenciler ekran karşısında yönergelere uygun davranışlar sergiler.

Ara Değerlendirme

Öğretmen öğrencilere aşağıdaki soruları sorar.

- Birinci etkinlik ile ikinci etkinlik arasında ne gibi farklar var?
- Takım arkadaşlarınızın size karşı olumlu davranışlarda bulunması size nasıl hissettirdi?
- Takım arkadaşlarınızın size olumsuz ve saygısız tavırlar sergilemesi size nasıl hissettirdi?

B- Canlandırma

3. Etkinlik

Öğretmen, öğrencileri dört gruba ayırır ve grupları zoom programı üzerinde farklı odalara gönderir. Her gruba dramatik durum örnekleri verir.

Birinci grup: Sizler okulunuzun güreş takımındaki sporcularsınız ve Türkiye finallerinde mücadele ediyorsunuz. Güreş takımınızda Pandora Cumhuriyeti'nden ülkenize babasının işi dolayısıyla gelen, sizinle aynı okulda ve güreş takımında olan Hakon diye bir takım arkadaşınız var. Arkadaşınız takımdaki en iyi güreşçi. Müsabaka öncesinde takım arkadaşlarınızdan biri Hakon, Pandoralı olduğu için ona kötü sözler söylüyor ve Hakon'un moralini bozuyor. Hakon müsabakada rakibinden iyi olmasına rağmen moral bozukluğundan dolayı kaybediyor.

Kendi aranızda Hakon, Hakon'a kötü sözler söyleyen arkadaşınız, beden eğitimi öğretmeni ve diğer güreşçiler olarak rol dağılımını yapın, problemi ve çözüm yollarını canlandırın.

İkinci grup: Sizler okulunuzun çim hokeyi takımı sporcularsınız ve Türkiye finallerinde mücadele ediyorsunuz. Çok önemli bir mücadeleye çıkıyorsunuz.

Takımınızın hücum oyuncularından birine başka bir arkadaşınız maçtan önce rencide edici cümleler kurar ve arkadaşınızın moralini bozar. Arkadaşınızın yaptığı saygısız hareketlerden dolayı takımınızın morali bozuldu ve bozuk moralle sahaya çıktınız.

Kendi aranızda hücum oyuncusu, hücum oyuncusuna hakaret eden kişi, beden eğitimi öğretmeni ve diğer oyuncular olarak rol dağılımı yaparak durumu canlandırın.

Üçüncü grup: Beden eğitimi dersinde yakan top oynuyorsunuz. Rakibiniz ortada ve siz topu atıp rakibinizi elemeye çalışan takımsınız. Rakibe topu tüm oyuncular gönderebiliyorken bir arkadaşınız tüm atışları kendi atmaya çalışıyor ve size fırsat vermiyor.

Kendi aranızda beden eğitimi öğretmeni, sürekli topu atmak isteyen öğrenci ve diğer öğrenciler olarak durumu canlandırın.

Dördüncü grup: Sınıflar arası basketbol turnuvasında sınıfınızı temsil eden öğrencilersiniz. Turnuvanın final maçına çıkıyorsunuz. Final maçında takım arkadaşlarınızdan birinin paslaşarak oynamaması, her topun kendisine gelmesini istemesi ve bencilce hareketlerinden dolayı maçı kaybettiniz.

Kendi aranızda bencil oynayan arkadaşınız, diğer arkadaşlarınız ve beden eğitimi öğretmeni olarak rol dağılımı yapın ve durumu canlandırın.

C-Değerlendirme

4. Etkinlik

Öğretmen, öğrencileri dört gruba ayırır ve grupları farklı odalara gönderir. Gruplara “takım arkadaşına saygı” ile ilgili beste, mektup, afiş, resim yapacaklarını söyler. Birinci gruba “beste”, ikinci gruba “mektup”, üçüncü gruba “afiş”, dördüncü gruba “resim” yapma görevi verilir. Gruplar görevlerini tamamladıktan sonra ekran başında toplanır. Yapılan çalışmalar sunulur.

YİRMİNCİ OTURUM

Ders: Beden eğitimi ve spor

Konu: Birlikte hareket etme

Sınıf: 8. sınıfta okuyan ve yaratıcı drama deneyimi olmayan 24 öğrenci

Süre: 30+30+30+30+30+30 (180 dakika)

Yöntem ve teknikler: Yaratıcı drama (rol oynama, doğaçlama)

Mekân: Zoom platformu

Araç- Gereç: Müzik çalar (Boney M. -Rasputin şarkısı)

Kazanımlar: Sportif yarışmalarda takım arkadaşları ile iş birliğinin önemini ifade eder.

Sportif yarışmalarda takım arkadaşları ile birlikte hareket etmenin önemini kavrar.

Süreç

A-Isınma / Hazırlık

1. Etkinlik (Eşini Bul Oyunu)

Öğretmen, öğrencileri ikili gruplara ayırır. İkililerin kendi aralarında ortak bir form belirlemelerini söyler ve ikilileri farklı odalara gönderir. İkililer ortak form belirledikten sonra öğretmen müziği açar ve öğrencilere müzik durduğunda belirledikleri ortak formu ekran karşısında yapmalarını söyler. Yanlış yapan veya geç kalan eşler elenir. Oyun en son ikili kalana kadar sürdürülür (226).

2. Etkinlik (Ayna Oyunu)

Öğretmen öğrencileri ikili gruplara ayırır. İkililer A ve B diye kendi aralarında ayırılır. Öğretmen, ikililere sevdiği spor branşlarına özgü hareketler yapacaklarını ve diğer grup üyesinin de arkadaşını taklit edeceğini söyler. Önce A grubundaki öğrencilerin hareketleri yapacağını ve B grubundaki öğrencilerin A grubu öğrencilerini taklit edeceğini söyler. Daha sonra gruplar değişir. Oyun bir süre oynanır. Öğretmen eşlerin sırayla ekran başında hareketlerini yapmalarını söyler (231).

Ara değerlendirme

Öğrencilere birlikte hareket etmenin ve iş birliğinin insan hayatında ne gibi faydaları olduğu sorulur.

B-Canlandırma

3. Etkinlik

*Öğretmen öğrencileri dört gruba ayırır. Gruplara canlandırma durumu verilir.

Sizler ilinizin en iyi basketbol takımlarından birinin oyuncularısınız. Grup elemelerini geçip çeyrek finale kalıyorsunuz. Çeyrek final maçı öncesi takım arkadaşlarınızdan Sinan ve Ömer tartışıyor. Bu tartışmanın sonunda birbirlerine darılıyorlar. Takımın bir kısmı Sinan'ın, bir kısmı Ömer'in haklı olduğunu düşünüyor.

**Canlandırmalar izlendikten sonra ikinci canlandırma durumları verilir. Aynı grupların, farklı roller alarak kendi arasında rol dağılımı yaparak durumu canlandırmaları söylenir.

Takım bu tartışmalardan sonra ikiye bölündü. Maç esnasında farklı gruptakiler paslaşmıyor ve takım rakibi karşısında çok zorlanıyor.

***Canlandırmalar izlendikten sonra üçüncü canlandırma durumu verilir. Aynı grupların, farklı roller alarak, kendi arasında rol dağılımı yaparak durumu canlandırmaları söylenir

Maçın ilk devresi tamamlanır. Soyunma odasına teknik direktör girer ve der ki...

****Canlandırmalar izlendikten sonra dördüncü canlandırma durumu verilir. Aynı grupların, farklı roller alarak, kendi arasında rol dağılımı yaparak durumu canlandırmaları söylenir

Bütün bunların sonunda ertesi gün gazete manşetlerinde neler yazılmıştır?

Ara Değerlendirme

- İzlediğimiz doğaçlamalarda hangi roller vardı?
- Rollerin amaçları neydi?
- Takım oyunlarında başarılı olmak için neler yapılmalı?

C) Değerlendirme

4. Etkinlik

Öğretmen, öğrencilerden takım arkadaşları arasında iş birliğinin önemini padlet uygulaması üzerinden yazmalarını söyler. Yazılanlar okunur ve oturum sonlandırılır.

YİRMİ BİRİNCİ OTURUM

Ders: Beden eğitimi ve spor

Konu: Arkadaşlarına Destek Olma

Sınıf: 8. Sınıfta okuyan ve yaratıcı drama deneyimi olmayan 24 öğrenci

Süre: 30+30+30+30+30+30 (180 dakika)

Yöntem ve teknikler: Yaratıcı Drama (rol oynama, doğaçlama), donuk imge

Mekân: Zoom platformu

Araç- Gereç: Kalem, kâğıt, boya kalemleri, karton kâğıt (whatsapp grubuna oturumdan önce gerekli malzemeler yazılır)

Kazanımlar: Sportif faaliyetlerde arkadaşlarına destek olmanın önemini ifade eder.

Sportif faaliyetlerde arkadaşlarına destek olmaya istekli olur.

Sportif faaliyetlerde dayanışmanın önemini kavrar.

Süreç

A-Isınma / Hazırlık

1. Etkinlik (Meydan Okuma)

Öğretmen öğrencileri ekran başında toplar. Öğrencilere meydan okuma oyununu oynayacaklarını söyler. Gönüllü iki kişi seçilir ve gönüllü öğrencilerin kendilerine bir isim belirlemeleri söylenir. Gönüllü kişiler sırasıyla kendileri için yarışacak bir kişi seçer. Seçilen kişiler karşılıklı olarak öğretmenin verdiği yönergeye göre yarışır. (örneğin isminizin baş harfiyle evden iki nesne bulun ve ekran başına ilk getiren kazanır, ya da A harfinden bir spor branşı söyleyin ilk söyleyen kazanır gibi) ikililere görevler verilir. Kazanan kişi onu seçen kişiye puan kazandırır yani arkadaşı için yarışır. Gönüllü öğrenciler sırayla tüm öğrencileri seçer. Herkes oynadıktan sonra en fazla puan toplayan gönüllü öğrenci kazanır (221).

Ara Değerlendirme

Öğretmen, öğrencilere aşağıdaki soruları sorar.

- Arkadaşınız için yarışmak nasıl hissettirdi?
- Arkadaşınızın kazanması için elinizden geleni yaptınız mı?

B-Canlandırma

2. Etkinlik

Öğretmen, öğrencileri ikili gruplara ayırır. İkililer aralarında A ve B olur. Öğretmen gruplara doğaçlama yönergelerini verir.

A (Öğretmen): Okul voleybol takımını çalıştıran beden eğitimi öğretmenidir. Haftaya takımıyla beraber önemli bir maça çıkacaktır. Takım oyuncularından birinin servis atışlarında sorun yaşadığını görmektedir. Takımın en iyi servis atan öğrencisine antrenmandan sonra arkadaşını çalıştırması gerektiğini söylemektedir. Aksi durumda haftaya maça takımın sorun yaşayabileceğini söylemektedir.

B (Öğrenci): Antrenmandan sonra arkadaşları ile birlikte sinemaya gidecektir. Uzun zamandır bekledikleri film vizyona girmiştir ve bunun için bir hafta önceden plan yapmıştır. Arkadaşının tek çalışması gerektiğini düşünmektedir.

Öğretmenin antrenmandan sonra arkadaşını çalıştırabilir misin, demesiyle doğaçlama başlar. Grupların doğaçlamaları sırasıyla izlenir. Doğaçlamayı yapan ikililerin kameraları açtırılır. Diğer öğrenciler kamera ve mikrofonlarını kapatır.

3. Etkinlik

Öğretmen öğrencileri dört gruba ayırır. Gruplara dramatik durum örnekleri verilir.

Birinci grup: Okul satranç takımı oyuncularısınız ve il şampiyonasına kaldınız. Müsabakalardan önce takım arkadaşınız Mehmet, uzun süredir beklediği burs başvurusunun olumsuz sonuçlandığını öğrendi. Bu duruma morali bozulan arkadaşınızın müsabakada başarısız olma ihtimalinin yüksek olduğunu düşünüyorsunuz. Kendi aranızda rol dağılımı yaparak durumu ve çözüm yollarını canlandırınız.

İkinci grup: Okullar arası futbol müsabakalarına katılan takımsınız. Kaleciniz kendisine atılan geri pası ayağının altından kaçırdı ve hatalı bir gol yedi. Hatalı golü yedikten sonra morali çok bozuldu ve gözleri yaşardı. Kendi kendini suçlamaya başladı ve konsantrasyonu bozuldu. Ancak maç devam ediyor. Kendi aranızda rol dağılımı yaparak durumu ve çözüm yollarını canlandırınız.

Üçüncü grup: Beden eğitimi dersindesiniz ve öğretmeniniz size bir eğitsel oyun oynatıyor. Sınıf arkadaşlarınızdan Emrah, iki ay önce ayağını kırdı ve tam olarak iyileşmemesine rağmen oyuna katılmak istiyor. Ayağındaki problem tam geçmediği için eşleştiği kişiye karşı mücadelesinde zayıf kalıyor. Kendi aranızda rol dağılımı yaparak durumu ve çözüm yollarını canlandırınız.

Dördüncü grup: Beden eğitimi öğretmeniniz sizi işlediği konulardan sınav yapacak. Basketbolda turnike konusunu işlediği gün arkadaşınız Fatih okula gelmedi. Sizden turnikeyi öğrenmek için yardım istiyor. Kendi aranızda rol dağılımı yaparak durumu ve çözüm yollarını canlandırınız.

C-Değerlendirme

4. Etkinlik

Öğretmen, öğrencilerden bireysel olarak sportif faaliyetlerde arkadaşlarına destek olmayı anlatan birer resim çizmelerini, altına da destekleyici bir söz yazmalarını söyler. Öğretmen öğrencilere yaptıkları resimleri ana ekranda paylaşmalarını söyler.

YİRMİ İKİNCİ OTURUM

Ders: Beden eğitimi ve spor

Konu: Centilmenlik

Sınıf: 8. sınıfta okuyan ve yaratıcı drama deneyimi olmayan 24 öğrenci

Süre: 30+30+30+30+30+30 (180 dakika)

Yöntem ve teknikler: Yaratıcı drama (rol oynama, doğaçlama), özel mülkiyet

Mekân: Zoom platformu

Araç- Gereç: Kalem, kâğıt

Kazanımlar: Sportif faaliyetlerde rakiplerine centilmence davranır.

Sportif faaliyetlerde rakibine karşı dürüst olaması gerektiğini ifade eder

Süreç

A-Isınma / Hazırlık

1. Etkinlik (Dıkşın Oyunu)

Öğretmen, öğrencileri ekran başında toplar. Tüm öğrencileri 1-24 arasında sıralar. Öğrencilere kendisinden önceki ve kendisinden sonraki ismi iyi bilmelerini söyler. Tüm öğrencilerin kameralarını kapatmalarını ve kimin adını söylese kendisinden önceki ve sonraki isimlerin kameralarını açmalarını ve dıkşın demelerini söyler. Kamerasını geç açan veya geç dıkşın diyen öğrenci elenir. Oyun bir süre oynanır (225).

Ara Değerlendirme

Öğretmen, öğrencilere aşağıdaki soruları sorar.

- Bu oyunda sizce neler vardı?
- Dıkşın derken neler hissettiniz?
- Sadece kazanmak mı önemliydi sizin için?

B- Canlandırma

2. Etkinlik

Öğretmen öğrencileri dört gruba ayırır ve her grubu zoom programı üzerinden farklı odalara gönderir. Her gruba farklı dramatik durum örnekleri verilir. Grupların durumu nasıl sürdürecekleri ve canlandıracakları ilgili hazırlık yapmaları için yeterli süre verilir. Canlandırmalar izlenir.

Birinci grup: Okullar arası atletizm müsabakasına katılan takımsınız. Maç öncesi hakemler tarafından yapılan kontrollerde en sıkı rakiplerinizden birinin ayakkabısının müsabakaya uygun olmadığı anlaşıldı ve bu şekilde müsabakaya katılmasının mümkün olmadığı söylendi. Sizin de takımınızda yedek ayakkabılarınız var. Kendi aranızda rol dağılımı yaparak durumu canlandırınız.

İkinci grup: Okullar arası futbol müsabakası final maçındasınız. Maçın son dakikaları rakibiniz sizin kalenize doğru atak gerçekleştirdi ve yaptığı orta takım arkadaşlarınızdan birine çarparak köşe vuruşu (korner) oldu fakat hakem durumu yanlış değerlendirip kale vuruşu(aut) kararı verdi. Kendi aranızda rol dağılımı yaparak durumu canlandırınız.

Üçüncü grup: Okullar arası basketbol maçlarında ilçenizde birinci olarak il müsabakalarına katılma hakkı elde ettiniz. Maça bir gün kala antrenörünüz sizlere

maçın saatinin değiştiğini, normalde gelmeniz gereken saatten 3 saat daha erken gelmeniz gerektiğini söyledi. Denilen saatte müsabakanın yapılacağı salona gittiğinizde rakibinizin maç saati değişikliğine dikkat etmediğini ve maçın 3 saat sonra oynanacağını sandıklarından maça gelmediklerini fark ettiniz. Hakemler size rakibinizin saat değişikliğini fark etmediğini bekleyip beklememe kararının size ait olduğunu söyledi. Kendi aranızda rol dağılımı yaparak durumu canlandırınız.

Dördüncü grup: Okullar arası futbol müsabakasındasınız maç 1-1 berabere devam ederken forvet oyuncunuz rakip savunma oyuncusu ile mücadele ederken ayağı yere takılıp düşüyor hakem ise arkadaşınızın düşmesini savunma oyuncusunun yaptığı bir müdahaleden kaynaklandığını sanıp penaltı kararı alıyor. Kendi aranızda rol dağılımı yaparak durumu canlandırınız.

Ara Değerlendirme

- İzlediğimiz doğaçlamalarda hangi roller vardı?
- Doğaçlama hangi mekânda geçiyordu?
- Bu rollerin amaçları nelerdi?
- Sorunu (çatışmayı) çözmek amacıyla neler yaptılar?

3. Etkinlik

Öğretmen, öğrencilerin canlandırmaları tekrar düşünmelerini, canlandırmaların içinde geçen ve onların en çok ilgisini çeken obje, eşya seçmelerini ve bu obje olduklarını hayal etmelerini söyler. Öğrenciler gerçek hikâyelerdeki obje, eşya, nesnelere olarak tek tek dile gelip birkaç cümleyle kendi perspektifinden şahitlik ettikleri anları aktarırlar.

Ben o unutulmaz maçtaki ayakkabıyı hatırlıyorum da... Gibi cümleler kurarak devam etmelerini söyler.

C- Değerlendirme

4. Etkinlik

Öğretmen padlet uygulaması üzerinden öğrencilerden centilmenlik ve dürüst oyun ile ilgili duygu ve düşüncelerini yazmalarını söyler. Daha sonra bu kavramlar üzerinde konuşulur ve oturum sonlandırılır.

YİRMİ ÜÇÜNCÜ OTURUM

Ders: Beden eğitimi ve spor

Konu: Mükemmeliyetçilik

Sınıf: 8. sınıfta okuyan ve yaratıcı drama deneyimi olmayan 24 öğrenci

Süre: 30+30+30+30+30+30 (180 dakika)

Yöntem ve teknikler: Yaratıcı drama (rol oynama, doğaçlama)

Mekân: Zoom platformu

Araç- Gereç: Hareketli müzik (Boney M. –Rasputin şarkısı)

Kazanımlar: Spor yarışmalarında veya oyunlarında en iyisini yapmaya çalışır.

Sportif mücadelelerde performansını geliştirmeye istekli olur.

Sportif mücadelelerde başarmak için gayret etmesi gerektiğini bilir.

Süreç

A-Isınma / Hazırlık

1. Etkinlik

Öğretmen, öğrencileri ekran başında toplar. Öğrencilerin kameralarını kapatmalarını söyler. Öğretmen hareketli bir müzik açar ve müzik durduğunda tüm öğrencilerin kameralarını açmalarını söyler. En son kamerasını açan öğrenci elenir. Son kişi kalana kadar devam edilir (221).

2. Etkinlik (Meydan Okuma)

Öğretmen, öğrencileri zoom programı üzerinde otomatik olarak iki gruba ayırır. Gruplara sırasıyla ikili olarak karşılıklı eşleşeceklerini söyler. Eşleşen öğrencilere isimlerinin birinci, ikinci, üçüncü vb. harfiyle başlayan evde buldukları 2 nesne getirmeleri söylenir. Örneğin isimlerinin ikinci harfiyle başlayan iki nesne getirmeleri söylenir. İki nesneyi ev içerisinde bulup ekrana ilk getiren kişi kazanır ve grubuna bir puan kazandırır. Herkes eşleştikten sonra puanı fazla olan grup kazanır (221).

Ara Değerlendirme

Öğretmen, öğrencilere her iki etkinliği ilgilendiren aşağıdaki soruları sorar

- Oyunda kalabilmek için hangi stratejileri uyguladınız?
- Finale kalabilmek için kendinizi nasıl motive ettiniz?
- En sona kalan öğrenci olmak sizin için ne ifade ediyor?
- Oyun tekrar oynansa neler değişirdi?
- Sportif etkinliklerde başarılı olmak için neler yapılmalı?

B-Canlandırma

3. Etkinlik

Öğretmen, öğrencileri iki gruba ayırır. İkili aralarında A ve B olurlar. İkiliye doğaçlama yönergesi verilir.

A (Antrenör): Sporcusunu Türkiye şampiyonasına hazırlayan kişidir. Çok sıkı bir antrenman süreci geçirdikten sonra sporcusunu müsabakalara hazır hale getirmiştir. Ancak müsabaka esnasında sporcusunun çok bariz hatalar yaptığını görür ve bu duruma sinirlenir. Mola alır ve sporcusunu yanına çağırır.

B (Sporcu) : Çok iyi bir hazırlık süreci geçirmiştir. Müsabakaya kendini tam olarak hazır hissetmektedir. Ancak müsabakadan bir gün önce ailesi ile ilgili bir problem yaşar ve kendini oyuna tam veremez. Antrenörün mola istemiyle beraber eş zamanlı doğaçlama başlar.

Daha sonra doğaçlamalar sırayla izlenir.

4. Etkinlik

Öğretmen öğrencileri dört gruba ayırır. Gruplara spor hayatında başarılı olmuş sporcuların önce kurgusal hikâyelerini verir. Gruplara yeterli zaman verilir ve kurgusal hikâyelerin canlandırmaları söylenir. Daha sonra bu sporcuların (Cristiano Ronaldo, Usain Bolt, Naim Süleymanoğlu, Kobe Bryant) gerçek hayat hikâyeleri vikipedi ve gazete haberlerinden öğrencilere okunur ve üzerinde konuşulur.

Birinci grup: Sporcu, erken yaşlarda babasının malzemeci olarak çalıştığı kulüpte amatör olarak futbol oynamaya başlar. Daha sonra başka bir kulübe transfer olur. Burada hocası onu yeterli bulmadığı için yedeklerde bekletir. Sporcu ana kadroda yer almak için antrenmanlara herkesten bir saat önce başlar ve bir saat sonra bitirir. Tam ana kadroya girecekken doktorlar kalbinde çarpıntı olduğunu söyler. Kendi aranızda rol dağılımı yaparak durumu ve bundan sonraki sürecin nasıl gelişebileceğini canlandırınız.

Birinci grup (Gerçek hikâye): Ailenin dördüncü çocuğu olarak planlanmayan bir şekilde fakir bir ailede dünyaya gelen sporcu, 8 yaşındayken babasının malzemeci olarak çalıştığı futbol kulübünde amatör olarak futbola başlamıştır. Yeteneği ve azmi sayesinde 12 yaşında daha iyi bir takıma transfer olmuştur. 15 yaşındayken kendisine futbolu bıraktırmaya zorlayabilecek bir kalp çarpıntısı tanısı koyulmuştur. Kulübü ve ailesi bu durumdan haberdar edilmiş, ailesinin onayıyla ameliyat edilmiştir. Taburcu edildikten birkaç gün sonra tekrar antrenmanlara başlamıştır. 18 yaşında dünyanın en iyi kulüplerinden birine transfer olan sporcu kariyerine birçok ödül ve birçok kupa sığdırmıştır.

İkinci grup: Sporcu fakir bir ailenin çocuğu olarak dünyaya gelir. Ailesinin durumunun iyi olmaması nedeniyle bir yandan çalışır, bir yandan okula gider, vakit bulduğu her fırsatta da antrenman yapar. Birçok branşla ilgilenmesine rağmen hocasının ısrarı ile atletizme yönelir. Atletizm branşından çok iyi bir seviyeyi yakalar. Tam her şey istediği gibi giderken koşu esnasında sakatlanır. Doktorlar bu sakatlığın kronik olduğunu, atletizme devam ederse sakatlanma riskinin fazla olduğunu söyler. Kendi aranızda rol dağılımı yaparak durumu ve bundan sonraki sürecin nasıl gelişebileceğini canlandırınız.

İkinci grup (Gerçek hikâye): Kırsal bir bölgede yaşayan ve bakkal işleten ailenin 3 çocuğundan biridir. Çocukluğundan beri spora ilgisi olan ve ilköğretimde 100 m koşularında sürekli okul birincisi olan bir öğrencidir. Lise yıllarında kriket ve futbola da ilgi duyan sporcu kriket hocasının onun hızının farkına varması ve ısrarıyla atletizm yarışlarına katılır. İlk katıldığı liseler arası yarışta gümüş madalya kazanır.15 yaşındayken 200 m koşusunda Dünya Gençler Şampiyonu olur.17 yaşında katıldığı olimpiyat oyunlarından sakatlığı nedeniyle ayrılmak zorunda kalır. Doktorlar omurga eğriliği hastalığı olduğunu söyler. Bu hastalıktan dolayı sakatlanma riskinin her zaman olabileceğini söylerler. Hastalığına rağmen çok sıkı antrenmanlar sayesinde birçok dünya rekoruna ve başarıya imza atmıştır.

Üçüncü grup: Kırsal bir bölgede dünyaya gelen sporcu çok erken yaşlarda halter sporu ile tanışır. Kendisini halter sporunda geliştirmek ister ancak bulunduğu bölgede spor salonu olmadığı için ailesinden ayrı, spor salonun olduğu şehir merkezinde yurttan yatılı kalması gerekir. Antrenörleri daha iyi olabilmesi için daha fazla çalışması gerektiğini söyler. Ailesinden uzak olmanın zorlukları ve ağır antrenmanlar sporcuyu zorlar. Kendi aranızda rol dağılımı yaparak durumu ve bundan sonraki sürecin nasıl gelişebileceğini canlandırınız.

Üçüncü grup (Gerçek hikâye): Türk asıllı olan sporcu Bulgaristan'da dünyaya gelmiştir. Dokuz yaşında halter sporuna başlayan sporcu 15 yaşında dünya geçer halter şampiyonasında iki altın madalya kazanarak şampiyon olur. 16 yaşında rekor kırarak şampiyon olur. Kariyeri boyunca 46 defa dünya rekoru kırmıştır. Bulgaristan hükümetinin Türk isimlerini yasaklaması nedeni ile ismi değiştirilmiştir. Türkçe konuşması yasaklanan ve ismi değiştirilen sporcu bu durumu hiçbir zaman kabullenemez ve çok mutsuz olur. Bir süre sonra sporcu Türkiye' iltica eder ve Türkiye adına müsabakalara katılır. Dönemin Türkiye başbakanı sporcunun getirilmesinde

büyük çaba harcar. Çok sıkı antrenmanlar sayesinde Türkiye adına birçok başarı ve rekora imza atar.

Dördüncü grup: Antrenör bir babanın oğlu olarak dünyaya gelen sporcu ailenin tek çocuğudur. Babasının işinden dolayı farklı ülkelerde yaşamıştır. Dersleri çok iyi olan sporcu girdiği üniversite sınavında çok iyi bir puan almasına rağmen tercihini basketboldan yana kullanmıştır. Üniversite takımlarında beklentilerin uzağında kalır. Antrenörleri performansından yeteri kadar memnun olmadıkları için sporcudan ümidini kesmeye başlamışlardır. Kendi aranızda rol dağılımı yaparak durumu ve bundan sonraki sürecin nasıl gelişebileceğini canlandırınız.

Dördüncü grup (Gerçek hikâye): Ailenin tek erkek çocuğu olarak Amerika' da dünyaya gelen sporcu 3 yaşında basketbol oynamaya başlar. 6 yaşında babasının İtalya' ya transferi ile bu ülkede yaşamaya başlar. İtalya' da olduğu süre boyunca futbola ilgi duymaya ve futbol oynamaya başlar. 13 yaşında tekrar Amerika' ya dönen sporcu, 17 yaşında girdiği sınavdan yüksek bir puan alıp iyi bir koleje gidebiliyorken tercihini basketboldan yana kullanır. Her zaman en iyisi olmaya çalışan, antrenmanları hiç aksatmayan, düzenli ve disiplinli çalışan sporcu, azmi sayesinde birçok başarı elde etmiş ve başarılı bir basketbolcu olmuştur.

Not: Gerçek hikâyeler yazılırken televizyon, vikipedi ve gazete haberlerinden yararlanılmıştır.

C- Değerlendirme

5. Etkinlik

Tüm gruplardan iyi bir sporcu olmak için neler yapılması ile ilgili birer spor haberi kurgulamaları söylenir. Daha sonra spor haberi grup sözcüsü tarafından okunur.

6. Etkinlik

Öğretmen, öğrencilere spor faaliyetlerine nasıl hazırlanmalı ve nasıl performans sergilemeliyiz? Diye sorar.

EK- 2. Özgeçmiş

EK- 3. Beden Eğitimi ve Spor Dersi Değer Ölçeği

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSİ DEĞER ÖLÇEĞİ

Değerli Öğrenci,

Bu çalışma sizin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin değerlerinizi belirlemek amacı ile yapılmıştır. Cümleleri okuduktan sonra size en uygun gelen seçeneği (X) işaretleyiniz. Yardımlarınız için şimdiden teşekkür ederim.

Sıra	Beden Eğitimi ve Spor Dersi	Hiçbir zaman	Nadiren	Bazen	Sıklıkla	Her Zaman
1	Sportif faaliyetlerinde rakip arkadaşlarıma her zaman saygı duyarım.					
2	Okul dışındaki sportif faaliyetlerde bile spor kıyafetlerimi giyerim.					
3	Sportif faaliyetlerde arkadaşlarıma her zaman destek olurum.					
4	Sportif yarışmaları kazandığımda rakiplerimi üzmeyecek şekilde kutlarım.					
5	Sportif faaliyetlerde heyecanlandığımda veya sinirlendiğimde kendimi daima kontrol ederim.					
6	Milli takımlarımız yenildiklerinde çok üzülürüm.					
7	Sağlığımı korumak için sportif faaliyetlerine katılırım.					
8	Okul sonrasında da sportif faaliyetlere sürekli katılırım.					
9	Sportif faaliyetlerde üzerime düşen görevleri tam anlamıyla yerine getiririm.					
10	Sportif faaliyetlerde rakiplerime her zaman centilmence davranırım.					
11	Sportif faaliyetlerde takım ruhuna ve takım arkadaşlığına önem veririm.					
12	Fiziksel aktivite ve spor yapmak beni mutlu ediyor.					
13	Sportif karşılaşmalarda takım arkadaşlarıma saygı duyarım.					
14	Spor malzemelerini (top, file vs.) her zaman özenle kullanırım.					
15	Sportif faaliyetlerinde takımım hatalı/hileli sayı kazanırsa bunu hakeme söylerim.					
16	Sportif yarışmalarda takım arkadaşlarımla daima iş birliği yaparım.					
17	Milli bayram (23 Nisan vs.) kutlamalarına aktif katılmaktan hoşlanırım.					
18	Sportif faaliyetlerde doğaya ve çevreye zarar vermemeye özen gösteririm.					
19	Sportif faaliyetlerde sınıf arkadaşlarımla her zaman iyi iletişim halindeyim.					
20	Sportif faaliyetler sonrasında kişisel temizliğime önem veririm.					
21	Spor karşılaşmalarında rakip seyircilere /izleyicilere bile her zaman saygı duyarım.					
22	Her gün düzenli olarak beslenmeye dikkat ediyorum.					
23	Spor yarışmalarında veya oyunlarda her zaman en iyisini yapmaya çalışırım.					

Ek- 4. Bilgilendirilmiş Gönüllü Onam Formu

T.C.
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER
BİLİMSEL ARAŞTIRMA VE YAYIN ETİK
KURULU
BİLGİLENDİRİLMİŞ GÖNÜLLÜ
ONAM FORMU

BU DÖKÜMANI DİKKATLİCE OKUYUNUZ

Bu formun amacı katılmanız rica edilen araştırma ile ilgili olarak sizi bilgilendirmek ve katılmanız ile ilgili izin almaktır.

Bu kapsamda “ Beden Eğitimi ve Spor Dersinde Yaratıcı Drama İle Değer Öğretimi” başlıklı araştırma “Doç.Dr. Mehmet GÜLLÜ ve Mehmet Akif YÜCEKAYA” tarafından **gönüllü katılımcılarla** yürütülmektedir. Bu araştırmaya katılıp katılmama kararını vermeden önce, araştırmanın neden ve nasıl yapılacağını bilmeniz gerekmektedir. Bu nedenle bu formun okunup anlaşılması büyük önem taşımaktadır. Eğer anlayamadığınız ve sizin için açık olmayan şeyler varsa, ya da daha fazla bilgi isterseniz bize sorunuz.

Bu çalışmaya katılmak tamamen **gönüllülük** esasına dayanmaktadır. Çalışmaya **katılmama** veya katıldıktan sonra herhangi bir anda çalışmadan **çıkma** hakkında sahipsiniz. 18 yaşının altındaki Katılımcı/Gönüllülerin, Velayet veya Vesayetindeki yasal temsilcilerine gerekli açıklamalar yapılarak bilgilendirildi, çalışma için gerekli İzin/Onam alındı. **Çalışmaya katılmanız, soruları yanıtlamanız, araştırmaya katılım için onam/onay verdiğiniz anlamına gelmektedir.** Size verilen formlardaki soruları yanıtlarken kimsenin baskısı veya telkini altında olmayın. Bu formlardan elde edilecek bilgiler tamamen **Araştırma amacı** ile kullanılacaktır. **İsminizi yazmayabilirsiniz/Kimlik bilgilerinizi açıklamak zorunda değilsiniz. İsminizi veya kimlik bilgilerinizi belirttiğiniz takdirde; Araştırma yayımlansa bile isminiz ve kimlik bilgileriniz kesinlikle gizli kalacak ve 3. bir şahısa verilmeyecektir**

1. Araştırmayla İlgili Bilgiler:

Araştırmanın Amacı: Bu çalışma ortaokul öğrencilerinin beden eğitimi derslerinde ders değerlerinin yaratıcı drama atölye çalışmaları ile kazandırılma durumlarını etkilerini incelemektir

Araştırmanın İçeriği: Değerler, bir gruba üye olanların uymak durumunda kaldıkları genel inançlar olarak ifade edilmektedir. Neyin iyi, doğru kötü ve yanlış olduğunu gösteren genel kriterlerdir. Bu araştırmanın içeriğinde ortaokul öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersi değerleri yaratıcı drama yöntemiyle aktarılacaktır. Bu kapsamda 24 deney grubu öğrencisine 8 haftalık yaratıcı drama etkinlikleri çevrimiçi olarak zoom programı üzerinden aktarılacaktır. 24 kontrol grubu öğrencisine herhangi bir uygulama yapılmayacaktır. Her iki gruba “Beden Eğitimi ve Spor Dersi Değer Ölçeği”

’ çalışmadan önce öntest çalışmadan sonra sontest olarak uygulanacaktır. Daha sonra gruplar arasında anlamlı bir fark olup olmadığına bakılacaktır.

Araştırmanın Nedeni: Bilimsel araştırma Tez çalışması

Süresi: 8 hafta

Araştırmanın Yürütüleceği Yer: Çevrimiçi zoom programı

2. Çalışmaya Katılım Onayı (Katılımcı/Gönüllü):

Yukarıda yer alan ve araştırmadan önce katılımcıya/gönüllüye verilmesi gereken bilgileri okudum ve katılmam istenen çalışmanın kapsamını ve amacını, gönüllü olarak

üzerime düşen sorumlulukları tamamen anladım. **Çalışma hakkında yazılı ve sözlü açıklama aşağıda adı belirtilen araştırmacı tarafından yapıldı, soru sorma ve tartışma imkanı buldum ve tatmin edici yanıtlar aldım. Bana, çalışmanın muhtemel riskleri ve faydaları sözlü olarak da anlatıldı.** Bu çalışmayı istediğim zaman ve herhangi bir neden belirtmek zorunda kalmadan bırakabileceğimi ve bıraktığım takdirde herhangi bir olumsuzluk ile karşılaşmayacağımı anladım.

EK- 5. Etik Kurul Raporu

Ek-6. MEB İzin Yazısı

Ek 7. Araştırmacının Yaratıcı Drama Liderlik Sertifikaları

